

НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ

крагујевачке

2009
Година
српске индустрије
у Крагујевцу

Година I, Број 34

Излазе четвртком

Цена 50 дин.

www.kragujevacke.rs

31. децембар 2009. године

ISSN 1821-1550

9 771821155002

ВЕРОДУБ СТЕФАНОВИЋ

С Фијатом постајемо високолетачи

Никада нисам сумњао у добар исход са „Фијатом”, али није било лако носити се са онима који су се сладили злурадим прогнозама

СТРАНА 6

СЛОБОДАН БОБА КОВАЧ

Волим клуб и не пакујем кофере

На понуду из Италије да тамо радим као тренер одговори сам – не, хвала! У „Радничком” сам из љубави

СТРАНА 18

ПРОФ. ДР МИРКО РОСИЋ

Научник у оделу бајкера

Кад сам био млађи, борио сам се да променим свет, а сада се борим да свет не промени мене

СТРАНА 19

НИКОЛА ПЕТРОВИЋ

Са рукометашима више нема шале

Напролеће јуришамо да још неком од славних помрсимо рачуне и обезбедимо место на табели које гарантује европске утакмице

СТРАНА 34

РАДНЕ УСПЕХЕ И ЛИЧНУ СРЕЋУ У НОВОЈ ГОДИНИ ЖЕЛЕ ВАМ

НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ
крагујевачке

Следећи број *Крагујевачких* биће код ваших продаваца у **петак, 8. јануара 2010.**

2010

Srećni novogodišnji i božićni praznici!

Kanicova bb | 34000 Kragujevac | Srbija

GRAFOSTIL

www.grafostil.rs

www.merkur.rs
MERKUR
OSIGURANJE
est. 1798

Branka Račićeva 12, Kragujevac Tel: 034 302 798

Galerija nakita
Dani

Reciklaža kertridža i tonera
dobar kertridž
mir u kući

Refilm

Karadorjeva 51, www.refilm.com
Tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 03 (064) 287 64 60

telefoni
за 1 dinar

ДРУГА СТРАНА

Само ојушићено!

Пише Драган Рајичић

Шта нам поједе ову годину коју нам, због лепоте живљења у њој, сад ваља загнути у септичку јamu и одозго полити неким прашком против реинкарнације? Скакави нису, они су се заситили у претходној декади. Е, да, сад сам се сетио, ову смаза светска економска криза уз помоћ домаћих Криштова. Ко је од њих од наших уста откину веће парче тешко је рећи. То поуздано не зна ни буџетска инспекција, а и ако зна шта јој вреди кад то сазнање може да окчи мачку о реп. Углавном, ретроспективу и ове, 2009. године, можемо сажети у формулатију: Била, не повратила се!

Што је било било, него да се ми окренемо овој што нам ноћас стиже. По ономе што ја видим, она ми личи на ајкулу са разјапљеним чејустима из којих вире само наше ноге којима се нешто копрцамо и то у поцепаним ципелама. Остали део нас, закључно са главом, већ је увелико прогутан, и сад се већ полако кисели у ајкулиним пробавним органима. Што ће рећи да ми у 2010. улазимо полуварвари, али ако они који брину о нама опет пруже свој максимум можда нас дотичи ајкула испуње са минималним оштећењима. Без очију, ушију и носа, на пример, наши европејци тек могу да нам приуште праве радости. Шта ће нам, па, толики органи! Ево, мене је мој нос целе године зајавао дилемом, пошто му нешто смрдело, да ли се то нама излила фекална канализација или је, пак, Борис Премилостиви ову своју коалицију саставио од погрешних партнера? Џаба, дакле, нос, а ако нам у будућности ни очи не би сметале са нама слепима баш би било милиона управљати. Ојс, овамо, ојс онамо, а све ка Европи!

Добро де, празнична је атмосфера, ваља бити позитиван. Зато ћу следећим редовима покушати да делујем у том правцу и то уз помоћ неколико афоризама.

Као прво, треба увек бити оптимиста. Доктори кажу да је то веома важно, а ја кад престанем да верујем својим очима знам да на том плану далеко одмакнем. Ево, сад ми се баш јавља да би актуелни коалиционари са власти могли већ додиконе да нас изведу из ове кризе можда и брже од свих осталих. Елем, кад ти они нешто изобећавају, па кад скочкају план и кад крену у операционализацију нашег препорода, како да не будеш оптимиста, кад ти очи при том не сметају. Али, мени се тако леп развој догађаја, мислим то да ми излазимо из кризе брже од осталих, указује само под једним условом. То ће са нашим коалиционарима бити могуће само ако нам хуманитарна помоћ буде стизала знатно чешће и у нешто већем обиму.

Ширење оптимизма и позитивне енергије наставићу подсећањем да смо ми Срби неуништив народ. Не може нама нико ништа, ни глад, ни болести, ни бомбе, ни светски душмани, ни домаћи издајници, ни једни ни други преваранти на власти. Не могу нам ништа па да поцркају од муке! Ово опажање одавно је попримило колективни печат и зато на ту тему морам да додам још само ово. Ако, ипак, грешимо кад кажемо да смо неуништиви молимо наше пријатеље у свету да нас исправе. Постхумно!

Са терена неуништивости враћам се опет у ајкулино наручење, тј. на долазећу годину, а све у започетом контексту. Дакле, ако преживимо и њу то ће бити не само један доказ наше виталности, него ћемо тиме и најневерније Томе најзад уверити да смо у врхунској форми!

Је л' да сад овде резимирам цео свој дискурс у погледу надолазећег чудовиша? Може, а?

Онда овако: Народе, срећна ти Нова и почисти налето септичку јamu да имамо и њу где да сместимо кад јој истекне рок. А дотле само опуштено! И онако нам нема спаса!

Карикатура: Горан Миленковић

АНКЕТА ШТА БИСТЕ ВОЛЕЛИ ДА ВАМ СЕ ПОНОВИ 2010. ИЗ ОВЕ 2009. ГОДИНЕ?

М. Ићајловић

Звонко Николић,
пензионер:
- Да у здравље крцкам пензију и да нам марсовци укину визе и за свемирска за путовања.

Драган Тодоровић,
Магистар физичких наука:
- Ове године сестра и зет су ми поклонили „пунто”.

Гордана Живановић,
сликар:
- Обрадовали би ме сликарски успеси из 2009. године.

Вања Ђук,
студент информатике:
- Не могу да кажем, није за новине.

Влада Селаковић,
предузетник:
- Волео бих да организујем још један успешан сајам као ове године.

Светлана Милосављевић,
дипл. економиста:
- Поновила бих неке тренутке заљубљености.

Ненад Живковић,
крзнар:
- Волео бих да својим личним ангажовањем још више обогатим Мишковића и успешност Динкића.

Мирослав Божовић,
магистар саобраћаја:
- Што је изузетно лепо тешко се понавља.

Зденко Мартић,
музичар:
- Ни са најбољом вољом не могу да издвојим такав догађај.

CityVision
MESTO OGЛАШАВАЊА USPEŠNIH!
LED EKRAN U CENTRU GRADA

NOVA ERA
SPOLJAŠNJE OGЛАШАВАЊЕ

Bilbordi kakve ste oduvek želeli!

TOP LOKACIJA:
STROGI CENTAR KRAГUЈEVCA
Najprometnija raskrsnica i početak pešačke zone

PОZOVITE 302-852
i uz nagradni kod: "kgnovine" dobićete 10% popusta za reklamu

Deda Mraz je već stigao

PUNTO CLASSIC

STARO za NOVO

POPUST
1000 €
kamata
4,5%

Isporuka vozila odmah!
Svakom kupcu poklon bluetooth uređaj

ZASTAVA PROMET
ARENA MOTORS
KRAГUЈEVAC

ZASTAVA PROMET-ARENA MOTORS
Lepenički bullevar 33, Kragujevac
034/502 010, 034/502 025;
call centar 0800 034 035
fiat@arenamotors.rs, www.arenamotors.rs

КАПИТАЛНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ

У инфраструктуру - 80 милиона евра

Захваљујући доласку „Фијата“ из Националног инвестиционог плана и буџета града, у саобраћајнице, нове индустријске зоне, комуникације, водовод, гасовод биће уложено око 80 милиона евра

После потписивања амекса основног уговора између италијанског „Фијата“ и Републике Србије, са почетком грађевинске сезоне почеће радови и на изградњи градске инфраструктуре неопходне за функционисање фабрике која ће годишње производити 200.000 аутомобила. Према садашњим проценама, у пут који ће Крагујевац повезати са Коридором 10, јужну и северну обилазницу и потпуно опремање Слободне царинске зоне „Корман поље“ биће уложено више од 80 милиона евра.

Према изменјеном и допуњеном амексу уговора, локална самоуправа се обавезала да зону Корман поље комплетно опреми за највише шест месеци. Иначе, пре два месеца Скупштина града Крагујевца, после Владе Републике Србије, усвојила је Елаборат о економској оправданости оснивања слободне зоне за развој аутомобилске индустрије на локацији Фабрике аутомобила и на простору Корман поља. Обе локације проглашене су слободним царинским зонама у којима ће сви који желе да раде у сектору аутомобилске индустрије без царине и пореза на додату вредност (ПДВ) моћи да производе делове и компоненте за прву уградњу у аутомобиле које ће се производити у компанији „Фијат аутомобили Србија“.

Према речима заменика градоначелника Крагујевца и координатора Радне групе за спровођење споразума са „Фијатом“ Небојша Здравковића, Индустриска зона Корман поље биће најбоље опремљена и највећа индустриска зона

ЗА НЕКОЛИКО МЕСЕЦИ ПОЉЕ У КОРМАНУ ТРЕБА ДА БУДЕ УРЕЂЕНА ИНДУСТРИЈСКА ЗОНА

на Србији која ће се простирати на 67 хектара, а средства од око десет милиона евра за њено опремање обезбедило је Министарство за Национални инвестициони план.

■ Од саобраћајница до гаса

- У почетној фази, крајем 2010. године, у зону Корман поље биће смештено 15 главних „Фијатових“ коопераната, а ту ће моћи да буду изграђене и све друге фирме које ће производити делове и компоненте за аутомобилску индустрију. За „Фијат“ је обезбеђен простор од 67 хектара, са 20 хектара који су у плану детаљне регулације, за потенцијалну „Ивекову“ фабрику аутобуса. Новац за почетак инфраструктурног и комуналног опремања је такође обезбеђена из НИП-а, како Здравковић.

У зони Корман поље, према детаљном плану, треба урадити три и по километра саобраћајница, четири и по километара гасовода, водоводну мрежу од 1.200 метара и још доста тога.

Према Здравковићевим речима, највећи део имовинско-правних односа, који су били камен спојаца за бржи завршетак опремања ове слободне зоне, је решен. Комплетан посао око имовине биће, како је планирано, завршен до 1. марта, када би требало да почне грађевинска сезона и први радови у Корман пољу.

- За фабрику која ће производити 200.000 аутомобила годишње потребан је капацитет гаса од 30.000 метара кубних на сат, а цео Крагујевац тренутно троши 20.000 кубика. Корман поље је обезбеђено магистралним гасово-

дом који има доволно капацитета за све фабрике које се ту нађу, тврди Здравковић и додаје да ће зона Корман поље бити спојена са Коридором 10 и да ће имати излаз и на стари пут Крагујевац – Баточина.

Оно шта се, бар за сада, не зна је које ће фирме из Италије своје производне капацитете изградити у Корман пољу.

- „Фијат“ за сваки део и сваку позицију има више добављача, најмање по три. На њему је да, у договору са кооперантима, одлучи које ће италијанске фирмe бити лоциране у Корман пољу. Оно шта сада знамо је да ће то бити производњачи делова од пластике, амортизера, седишта, акумулатора... Око 80 одсто склопова и делова ће се производити у Србији, што значи да ће само мотори долазити из Италије, објаснио је Здравковић.

■ Аутопут и железница

Поред комплетног опремања Корман поља, у Крагујевцу ће се паралелно радити и на другим капиталним пројектима предвиђеним уговором о заједничком улагању „Фијата“ и Републике Србије.

До краја јануара биће завршено 4,6 километара пута према Коридору 10. Планирано је да 2010. године буде завршено комплетно пројектовање наставка пута од 9,7 километара и да на том делу почну радови. У првој половини 2011. године треба да буде завршена веза Крагујевца са Баточином и да буде урађено још пет километара пута који ће повезају Коридор 10 са Крагујевцем.

- Што се тиче Јужне обилазнице, планирано је да се комплетно изврши репројектовање тунела дужине један и по километар. Планирано је да се комплетна о-

СИНДИКАТ ФАБРИКЕ АУТОМОБИЛА

Поново смо били фикус

Самостални синдикат Фабрике аутомобила упутио је отворено писмо председнику Србије Борису Тадићу, министру економије Млађану Динкићу и градоначелнику Крагујевца Верољубу Стевановићу у коме их обавештава да ће 13. јануара одржати јавну седницу испред Управне зграде код „Шесттопола“.

Поштована господо, као синдикат врло смо обрадовани најавом да ће „Фијат“ коначно уплатити првих 100 милиона евра и почети инвестицију неопходну за почетак опоравка наше фабрике. Нажалост, наша радост се ту и завршава. Поново смо били фикус на потписивању амекса уговора. Нити смо упознати са детаљима новог уговора, нити смо учествовали у његовом доношењу. А, ради се о нашој судбини“, написали су, између осталих, синдикалци Фабрике аутомобила.

Самостални синдикат тражи да им се хитно достави амекс уговора, као и гаранције да ће свим радницима који се не определе за социјални програм дати шанса да раде у некој фирмама у оквиру „Фијата“ коопераната.

Синдикална организација ће 13. јануара у 11 сати одржати јавну седницу како би чланству дали праве информације и договорили наредне потезе.

билизница заврши до краја 2012. године. У међувремену ће град обезбедити везу мини јужне обилазнице. „Фијату“, наиме, одговара и мини северна обилазница за транспорт готових аутомобила и увоз компоненти и делова. Поред тога град ће изградити нову улицу ка Ердечу, уз Лепеницу и према „Заставиној“ амбуланти, и реконструисати улицу од око четири километра од Корман поља до кружног тока Ракаљ. Такође, у наредној години биће обновљени пружни прелази на прузи Крагујевац - Лапово и извршена реконструкција те пружне деонице у дужини од 29 километара у складу са европским стандардима. Планирано је да се пруга оспособи за брзине од 100 километара на сат, каже Здравковић, додајући да је јужна обилазница „тешка“ око 30 милиона евра, колико и пут који Крагујевац треба да повеже са Коридором 10, а да ће радови на опремању Корман поља премашити цифру од 10 милиона евра.

Поред средстава која ће бити добијена из Националног инвестиционог плана, и град Крагујевац ће својим средствима учествовати у изградњи и реконструкцији улица потребних за нормално функционисање фирме „Фијат аутомобили Србија“. За те намене из градског буџета ће у 2010. години бити уложено 235 милиона динара.

Милутин ЂЕВИЋ

ПРОЈЕКАТ „ФИЈАТ“

Фабрика аутомобила укњижена на државу

Комплетна имовина Фабрике аутомобила и два предузећа из групе „Застава возила“, „Застава хортикултура“ и „Застава резервни делови“, укњижени су одмах после потписивања амекса уговора са „Фијатом“ на државу Србију.

То је предуслов да се са Италијанима формира заједничка компанија „Фијат аутомобили Србија“. Имовина ова три предузећа представља оснивачки улог Републике Србије од 50 милиона евра у компанији „Фијат аутомобили Србија“, у којој ће „Фијат“ постати власник 67 одсто капитала, после уплате оснивачког улога од сто милиона евра.

Иначе, Фабрика аутомобила, са ове две мање фирме, има око 800.000 квадрата производног и пословног простора. Очекује се да се од марта почне инсталирање нове опреме за производњу два нова модела аутомобила.

Компанија „Фијат аутомобили Србија“ ће бити укњижена на државу Србију у складу са законом о привреди и привредном праву.

Планирано је да се комплетна опремајућа инсталација изврши у складу са законом о привреди и привредном праву.

Планирано је да се комплетна опремајућа инсталација изврши у складу са законом о привреди и привредном праву.

НАКОН НЕУСПЕХА ПРЕГОВОРА О ПОДЕЛИ „ТРГОВИНЕ 22”

Протест без блокаде

Група мањинских акционара поново тражи поделу предузећа

протестујући испред Робне куће „Пионир”, док је већински власник изјавио да о томе више нема преговора и да ће понудити откуп њихових акција

Учали Скупштине града 16. децембра безуспешно су окончани преговори између мањинских акционара „Трговине 22”, некадашњег „22. децембра”, и већинског власника, Трговинског предузећа „Челик” из Београда, које је заступао Милан Спасојевић, о подели ове фирме на два дела. Посредници у разговорима, градоначелник Веролуб Стевановић и саветник министра полиције Ивица Тончев, закључили су да су преговори пропали због непомирљивих ставова две стране и да нису спремни да убудуће посредују у решавању овог проблема, док је Милан Спасојевић изјавио да преговори о подели фирмама више неће бити.

Не мирећи се са оваквим исходом група од око 20 мањинских акционара, већином жена, организовала је 28. децембра мирни протест испред Робне куће „Пионир” у центру града. Вера Милутиновић, представница Удружења мањинских акционара „Трговине 22”, каже да је код надлежних органа пријављен стални протест, који ће се наставити свакодневно на истом месту, а могуће је да ће ова група овде дочекати и Нову годину уз чај.

Протест се одвијао без блокаде уз лаза у продајни простор, па су куп-

ОМАЊА ГРУПА АКЦИОНАРА ИСПРЕД РОБНЕ КУЋЕ „ПИОНИР”

ци неометано улазили, а тако ће се и наставити. Мали акционари су, очигледно, уважили саопштење Полицијске управе у коме се каже да се убудуће неће толерисати блокаде објекта и саобраћајница, које је издато након што је мало бројнија њихова група 24. децембра онемогућила отварање продавнице „Конверс” у Улици краља Петра Првог, која припада „Трговини 22”. Полиција је објавила да ће убудуће, у складу са Законом о полицији, снимати камером учеснике таквих скупова и ако се покаже да постоје елементи кривичног дела или пре-кришаја предузимати законске мере.

Вера Милутиновић је изјавила да је њихов захтев подела имовине предузећа коју је оно имало на дан приватизације, укључујући и дугове фирмама, и то на два дела, при чему би мањинским акционарима припало 16 посто, колики је њихов удео у акцијама.

- Господин Спасојевић изјављује како је фирма имала огромне дугове и да нико није хтео да је купи. Ево, ми тражимо поделу са стањем на дан приватизације, па да поделимо и те дугове и да нам припадне наш део, јер ми смо акционари од дана приватизације, каже она.

Да ТП „Челик“ као већински власник који има 80 посто акција фирмама више не жели да преговори о подели потврђује саопштење које је 21. децембра упутило медијима и посредницима у разговорима, преко свог адвоката Слободана Миловановића.

У саопштењу се наводи да су преговори пропали јер вође малих акционара нису испоштовале Протокол од 29. септембра ове године у коме је утврђено како ће се одвијати активности око поделе предузећа, већ су, „иако нестручни, узели у своје руке и посао полиције и суда, и на

штују. Коначно, у том саопштењу већински власник најављује да ће, пошто три године није давао никакву понуду за откуп акција, најбрже што законска процедура дозвољава дати понуду за куповину акција свих оних малих акционара који желе да их продају, и то по ценама по којима су спремни да продају свој пакет, ако удружење мањинских акционара жели да их купи.

Из свега овога је очигледно да су се две стране вратиле на почетне позиције од пре годину дана, када је и започела акција малих акционара за поделу имовине предузећа, али се после неславног окончања преговора од 16. децембра не види како би до новог круга преговарања уопште могло да дође.

Градоначелник Веролуб Стевановић је након прекида преговора изјавио како се одустало од потписаног протокола и да је на акционарима да се договоре шта ће и како ће даље, али да више неће моћи да блокирају град, јер то није начин за решавање њиховог проблема. Ивица Тончев је истом приликом рекао да држава није права адреса за решавање овог спора, већ да је то суд. Да ли ће се, пошто је годину дана узалуд потрошено у проналачењу решења путем договора, овај необичан спор на ту адресу и преселити? Кажемо необично, јер у Србији ни једна спорна приватизација, а има их много, није изазвала захтеве за поделу имовине предузећа, као што је то овде случај.

У саопштењу већинског власника истиче се да је најважнији задатак који је од користи за све акционаре да предузеће нормално ради и остварује профит, као и да се квалитетно упосле сви потенцијали, а нарочито део који се бави производњом. Само тако, уз нова финансијска улагања већинског власника може да се обави пренајмена (промена делатности предузећа, уместо текстилне, која је угащена), запослити много нових радника и остварити добит којом ће сви бити задовољни, наводи већински власник.

М.ПАНТИЋ

ПОСЛЕ БЛОКАДЕ ФОНДА ПИО

Радницима Филића повезан стаж

Два дана после једночасовне блокаде зграде Фонда ПИО у Крагујевцу прошлог петка, у Београду је потписан уговор између директора ДП „Филип Клајић“ Милице Андријевић и представника овог Фонда којим је решено питање повезивања радног стажа за 860 бивших радника тог предузећа.

По речима мр Владе Вучковића, члана Градског већа за приведу, након овог уговора следило је потписивање такозваног M4 обрасца, на основу којег су радници већ од уторка, 29. децембра, могли у крагујевачкој филијали Фонда ПИО да упишу стаж који им је недостајао.

Други захтев бивших радника, исплата заосталих месечних зарада из периода пре приватизације, биће решаван у оквиру стечајног поступка. Југослав Ристић, председник Савеза самосталних синдиката Крагујевца, који је био организатор протеста пред зградом Фонда ПИО, каже да је Трговинском суду у Крагујевцу поднет захтев за отварање стечаја над Друштвеним предузећем „Филип Клајић“. Из стечајне масе биће намирена заостала потраживања од овог предузећа, а међу њима и дуг за неизмирене плате 1.700 бивших радника, за период од 12 до 18 месеци, што укупно износи око 160 милиона динара. Међутим, питање је колико ће у стечајној маси бити пара за исплату овог дуга и у ком проценту ће он бити исплаћен.

М.П.

Кнић, Рача, Баточина и Лапово.

- Гаси се Центар за катастар непокретности који је био задужен за 24 службе неколико округа. Служба за катастар Крагујевац има 45, а овој служби треба да се приклучи и још 13 радника из некадашњег Центра за катастар. Држава сада од нас тражи да се број запослених са 58 смањи на 38 радника, што је око 40 процената. То значи да је Крагујевац у односу на друге у много неповољнијем положају. Најгоре је то што се од некадашњих малих служби које постају групе број запослених преполови, каже Благојевић.

У крагујевачком Центру за катастар непокретности тврде да су се и начелници солидарисали са запосленима и да спремају допис у коме ће надлежне обавестити да не могу да спороведу такву одлуку, јер је то нереално и непоштено и да неће да отпуштају раднике.

Да ли ће Влада после Нове године и штрајка запослених у Републичком геодетском заводу променити своју одлуку - тешко је рећи. Синдикацији и запослени су, са друге стране, решени да истражују док се поменута одлука не промени.

М.Б.

НАЈАВА ШТРАЈКА У ГЕОДЕТСКОМ ЗАВОДУ

Кресање веће него код других

За 4. јануар најављен штрајк запослених у Републичком геодетском заводу због одлуке Владе Србије да од око 2.500 отпusti 600 radnika

Одлука Владе Србије о максималном броју запослених у органима државне управе и одлука директора Републичког геодетског завода да отпusti 600 radnika uzburkala je strast i u Центру за катастар непокретности у Крагујевцу.

Републички геодетски завод тренутно има око 2.500 запослених, чији број треба да се смањи за 30 одсто, што значи да ће, ако одлука не буде повучена, без посла остати 600 radnika. Према одлуци Владе, у РГЗ-у треба да буде по систематизацији највише 1.880 запослених.

Због овакве одлуке, недостатка јасних критеријума ко треба да остане без посла и изостанка социјалног програма, Уједињени

ЗЕБЊА МЕЂУ ЗАПОСЛЕНIMA У КРАГУЈЕВАЧКОМ ЦЕНТРУ ЗА КАТАСТАР

грански синдикати „Независност“ и Самостални синдикат најавили су штрајк за понедељак, 4. јануар.

Синдикацији траже преиспитивање одлуке о максималном броју запослених у органима државне управе, јер је, како тврде проценат смањења запослених код свих осталих државних

органа осам, а у Геодетском заводу чак 30 одсто.

Синдикацији су од генералног директора завода Ненада Тесле затражили да поднесе оставку.

Према речима председника синдиката „Независност“ Зорана Благојевића, по новој организацији шеми, треба да припадну некадашњим службама, а по новом Групе за катастар

Честитке

Драги суграђани

у години која остаје иза нас било је лепих, али и лоших дана, остварених и неостварених планова, јер светска економска криза није заобишла Крагујевац. Али, у години коју смо прогласили Годином српске индустрије, после Фиата, имамо довољно разлога да будемо срећни и задовољни оним што смо урадили за наш град.

Крагујевац је највеће градилиште у Србији.

Способни да изађемо на црту са највећима, у овој години означили смо сигуран путоказ за време будуће, за генерације које долазе.

Много нових изазова и много посла очекује нас и у наступајућој години. Очекујем да нам 2010. година отвори врата да све жеље и планове остваримо.

СРЕЋНА НОВА ГОДИНА!

Градоначелник Крагујевца

Веролуб Стевановић

Поштовани суграђани

У години која остаје иза нас учинили смо све, да, као ваши изабрани представници, одлукама које доносимо оправдамо поверење које сте нам указали. У Новој 2010. години наставићемо да креирајмо будућност у којој ће Крагујевац имати углед и место какво заслужује колевка државности, образовања, индустрије и уметности у Србији. У име свих одборника Скупштине града и у наше име желимо вам добро здравље, личну и породичну срећу.

Председник Скупштине града
Саша Миленић

Заменик председника
Миодраг Николић

Драги суграђани

Још једна успешна година остаје иза нас. Имамо довољно разлога да верујемо да ће Нова 2010. година бити још боља и успешнија од претходне.

Срећни новогодишњи и божићни празници!

Градско веће града Крагујевца

Пише Мирољуб Јовановић

Pазговор је заказан за петак у десет сати. Канцеларија (претерано је рећи кабинет) градоначелника, на првом спрату „градске куће”, скоро је исти као пре тридесет година, када је у њој седео Бора Петровић. Можда су неке столице и столови у међувремену промењени, али распоред намештаја је као што је и онда био. Једина видљива разлика је у детаљима, сада су ту икона и кандило, неке новије слике. Гледам, али не примећујем камере за видео надзор.

Градоначелник не седи на месту предвиђеном за њега, у „врх” канцеларије, већ за столом где држи сасланке са сарадницима. На столу је гомила папира, те једва налазим места за своју омалену бележницу. У отвореним роковницима гледам ситно исписан подсетник за тај дан, неких петнаестак ствари једна испод друге, као тезе.

Меркам га и видим да је добро расположен, мада код њега и није тешко открити тренутни психо тоњус, јер припада екстровертном типу личности. Да ништа не бисмо реметили, кажем да ћемо водити „лагани разговор”, без сниматеља, објектива, магнетофона.

■ Муке са злурадим прогнозерима

Ових дана доста сте били по разним телевизијама, и градским и београдским, и баш се видело да вам је један велики камен „пао са срца”. Јесам ли у праву, а то је због „Фијата”, наравно?

У праву сте. Завршили смо, или исправније је да кажем – почели смо један велики посао за Крагујевац и Србију. Тек ће се показати колико је партнерство са „Фијатом” значајно јер ће се у њему испољити један велики позитиван домино ефекат. Потписивање аnekса уговора и преузимање Фабрике аутомобила од стране „Фијата” је прва домина, а за њом следи још читав низ: велика производња сасвим нових модела, извоз, нове фабрике коопераната, ангажовање домаћих производића аутокомпоненти, запошљавање и бољи стандард радника...

Јесте ли стрепели да ће „Фијат” доћи, пошто је било и одлагања и доста скептика у земљи, посебно из политичке опозиције, који су говорили да је то само једна велика „жвака”.

Ја уопште нисам сумњао у добар исход преговора, то сам и непрестано понављао, али није лако кад, на другој страни, стално имате не мали број оних који упорно гурају контра причу, а неки су се и сладили злурадим прогнозерима о краху овог великог посла. Сада су и они добили одговор.

И сами сте рекли да је ово почетак великог посла. Италијани до-

ПРЕДНОВОГОДИШЊЕ ЂАСКАЊЕ СА ГРАДОНАЧЕЛНИКОМ ВЕРОЉУБОМ СТЕВАНОВИЋЕМ

С Фијајшом постајемо високолетачи

лазе, али велики су послови и пред градом и Владом Србије, с обзиром на предвиђене обавезе из уговора.

То су огромне обавезе и ми их морамо већано и у роковима завршити. Битно је да су средства за све обезбеђена и да сада имамо додатни мотив за рад, треба се само организовати. Изградња ауто пута ка Баточини добро иде, ради се нова деоница и за наредну годину остаће само завршни део до „Коридора 10”, за који ће пројектанти рећи да ли ће ићи постојећом трасом или ће се заобићи Баточина. Почиње и реконструкција пруге, којом возови сада не могу да иду ни 20 километара на сат, а врло обимни послови везани су и за довођење гаса, струје и воде за потребе практично нове „Фијатове” фабрике у постојећим халама „Заставе”. Ту нема – хоћемо или нећемо, већ све морамо да заједно.

Корманском пољу као да је још одавно „суђено” да буде аутомобилски комплекс, али оно је још увек само ледина, а за неколико месеци треба да буду комплетно опремљена индустријска зона за погон иностраних „Фијатових” коопераната. Хоће ли се моћи то?

Ма, мора се. У Корману имамо још нерешених имовинских односа

и ако буде неких затезања, држава ће морати ефикасно да реагује, наравно да нико не буде оштећен, али нећemo дозволити било каква развлачења или уцене. После тога, инфраструктурно опремање Корманског поља ићи ће врло брзо, уз добру грађевинску оперативу, уз добру планове и обезбеђена средстава.

А „јужна обилазница”, тунел кроз Метино брдо и петља од Беловића ка „Застави”?

Ми ћемо врло брзо почети да радимо прилазе тунелу, са обе стране, припрему терена, грубе радове, а онда када се изабере извођач за тунел, кренуће се у комплетан захват.

Да ли то значи да није постигнут договор са Кинезима да они инвестирају и граде тунел?

Не, то ће радити наши извођачи.

■ Биће и смена

Све време док разговарамо укључен је телевизор у канцеларији градоначелника јер иде директан пренос седнице градске Скупштине, последње ове године. Тон је толики да док прича може нешто да чује „одоздо”, али слике нема – јер му је телевизор иза леђа. На ѡавала, за говорницу мало-мало па изађе говрљиви одборник Нове Србије који

Никада нисам сумњао у добар исход преговора са „Фијатом”, али није било лако кад, на другој

страни, стално имате не мали број оних који упорно гурају контра причу, а неки су се и сладили злурадим прогнозерима о краху овог великог посла. Сада су и они добили одговор

Стевановића иритира „на километар“. И сваки пут кад он „узме реч“, уз извиђење за прекид разговора, устаје, одлазећи пред екран и почиње да се „свађа са телевизором“. Онако сочно, јер није у програму. Ван програма, и ја га, као, саветујем: „Седи, бре, Чиле, има ко да му одговори“. Али, не вреди: „Сад ћу да му сићем доле... (пи-пи-цензурисано)“. Враћамо се „на перси“. Тема је како ради Верољуб Стевановић.

И даље долазите изјутра у пола седам на посао, својим „јутићем“?

Да, и онда пижем прву јутарњу кафу.

А пред вратима ред грађана који чекају да их примите?

Грађани долазе код мене са разним проблемима. У свему што могу да им помогнем или их упутим тамо где могу нешто да учине. Наравно, не могу да им дам станове, нека добра запослења или друге ствари које траје процедуре или о којима одлучује овлашћена тела.

Ако вам сваки радни дан почиње слушањем „гомиле“ проблема суграђана, то може да буде и депримирајуће за даљи рад?

Људи ми заиста поверају своје муке, многи долазе са проблемима који су за њих нерешиви и ја сам, искрено, задовољан ако бар мало могу да им помогнем. Не примиам их реда ради, већ заиста желим

да имам хуман однос где год је могуће.

Имам утисак, међутим, да се бавите и „заврзламама“ које би требало да реше и размрсе ваши сарадници, надлежне службе у управи, директори јавних предузећа...

А мислите ли да ја то радим што баш волим...

Не знам, али то радите.

Бићу сасвим искрен, на мали број људи могу до краја да се ослоним и најгоре је кад морам да „дорађујем“ започете а недовршене послове. Онда је лакше да све урадиш сам.

Ја бих рекао да је то најтеже. Зашто непредузимљиве и нестручне не мењајте?

Биће и смена, то сам решио.

■ Десет дана „на води“

Док разговарамо и пренос скупштинске седнице још траје, „дете“ доноси градоначелнику чај, црвен к'о „ружица“, а мени сок, још црвенији. Да су ме питали, можда

бих наручио нешто друго, али зато сам наручујем пикслу, иако знам колики је антипушац мој домаћин. Мислим, кад Саша Миленић може онолико да трумби...

Је л' вам смета?

Чини ми се да увек сав дувански дим иде на мене. Нажалост, и моја супруга је пушач, као и једна ћерка и сет.

После јутарње кафе прелазите на чај?

ШУМАДИЈА УСРЕД СВЕТА

СРЕЋНА НОВА ГОДИНА И БОЖИЋНИ ПРАЗНИЦИ

www.zajednozasumadiju.com

Не, око седам сати попијем још једну кафу, па онда, ако сам у прилици, пијем чајеве и то је све до ручка, некад и до вечере.

Сада сте на посту?

Јесам. Првих десет дана јео сам храну само на води, сада средом и петком, али све постове поштујем до краја и онда се изванредно осећам. Углавном одлазим у манастир Дивостин.

А алкохол? Наравно кад није пост.

Волим пиће које је волео и владика Сава, то је грчки „узо”, вино врло ретко пијем, свиђа ми се „крокан”, то је неко посебно вино са острава на Тиси, а од пива у изузетним приликама – неко чешко или немачко. Волим и домаћу ракију и дуњевачу, али по једну чашицу.

Међутим, ограничења нема са гобубовима.

Нема! Они су моја стара великаљубав. Сада их имам више од 250 и све су српски високолетачи. Преко голубова имам и много пријатеља, а један од њих је и наш кошаркашки селектор Ђуда Јиковић, чији високолетачи постижу изванредне резултате на такмичењима.

Ви их „подигнете”, одете на посао, на пут, и кад се вратите – слећи и они.

Није баш тако. Мало времена имам за њих, понекад недељом издвојим сат-два да одем у наш „голубарски град” на Хиподрому. Ми га тако зовемо и тамо је десетак великих голубарника старих „колонаца”, оних који су из барака прешли у нове станове, али голубова нису могли да се одрекну.

Волите голубове, а својевремено сте у једном сличном разговору рекли да одгајате и цвеће, да са различних путовања доносите пеленре, неке чак и са Хиландара. Радите ли то и даље?

Онолико колико стигнем. Гајим цвеће у кући, али ми је жао што сам мало запустио стару породичну кућу и врт у Пчелицама. Током целе године не знам да ли сам отишао више од десет пута. Нисам био чак ни када су ми пријатељи пекли ракију, радили су без мене.

■ Никад довољно времена

На столу испред градоначелника, из гомиле папира, фасцикли и роковника, издвајају се две урамљене фотографије. На једној је двогодишњак са мало дужом разбарушеном косом, а на другој три године старији „момак“. Претпостављам да су то унуци, а деди се развлачи осмех.

Богдан има две године и он је од млађе ћерке Јелене која живи у Америци. Били су ове године нешто дуже овде и гледао сам да што више времена проведем с њим. Михаило је Катаринин син, има пет година и мада живе две куће од мене, нисам с њим колико бих волео. Зато кажем да сам ја „други деда“, а онај с којим је сваког дана је „први“.

Дакле, имате хроничан недостатак времена за приватни живот?

Због посла којим се бавим, најтеже ми пада то што се ретко виђам са рођацима и пријатељима.

Где ћете бити у новогодињу ноћи?

Код куће са супругом и мајком, а онда ћу са сарадницима обићи службе које раде, Хитну помоћ, полицију, породилиште, дежурне у комуналним предузећима.

Долазећи на овај разговор видео сам отворене „Крагујевачке“ на страни где је текст о десетогодишњој пливачици Ксенији Јовановић која већ има сто медаља, а зими нема где да тренира у Крагујевцу. Та чињеница не може да вам буде пријатна.

Идуће године сигурно почиње градња затвореног базена. Радићемо га сопственим и средствима НИП-а у партнерству са неким из приватног сектора.

То је већ не знам које по реду испуњено обећање за базен!

Сада кажем – 2010. сто посто почињемо затворени базен.

Видимо се за годину дана.

ОДБОРНИЦИ СКУПШТИНЕ ГРАДА

Одговори без реплике

Крај календарске године и претпразнично расположење прилика су да се личностима из политичког живота, овог пута одборницима градске Скупштине, осим озбиљних, поставе и нешто другачија питања од уобичајених. Она су гласила овако:

1 Која је по вашој процени најзначајнија скупштинска одлука ове године?

2 Која је одлука била погрешна?

3 Ко је, по вашем мишљењу, најнепримеренији одборник/ца када је реч о реторици или понашању за скупштинском говорницима?

4 Ко је најдосаднији одборник/ца и зашто?

5 Ко је најелегантнији?

6 Шта вам је било најсмешије током протеклих скупштинских заседања?

Бојан Стојадиновић
одборник и председник омладине „Заједно за Крагујевац“

1 Не могу да издвојим само једну добру одлуку. Сматрам најзначајнијим читав сет одлука које су имале за циљ долазак „Фијата“ у Крагујевац, почев од оних које се односе на урбанистичке планове, па до оних који се тичу ослобађања од плаћања комуналних такси.

2 Мислим да је можда погрешно недоношење одлуке, за право уздржан став одборника о враћању мандата одборницима Српске радикалне странке

3 Најнепримереније је понашање госпођице Наташе Јовановић, или морам да признаам да ми је то понекд и симпатично, јер смо навикили да се тако понашају мушкарци. Симпатично ми је када видим да се жена понаша мушки у политици.

4 Најдосаднији је Горан Ковачевић, одборник СНС-а. О свим економским темама о којима говори, користи увек исту реторику и изразе које је негде пронашао. Такође, мислим да пише говоре одборницима СНС-а о тим темама, па су њихова излагања прилично једнолична.

5 Најелегантнија је Славица Мильковић Петровић из Г17 плус. Увек је дотерана, води рачун о себи и у том погледу је без конкуренције.

6 Најсмешији је било када је најстаријем одборнику, који има ваљда близу 80 година и члан

је ПУПС-а, усред седнице зазванијо мобилни телефон са мелодијом „You are my number 1“ (Ти си мој број 1). Сви смо почели да се окрећемо да видимо ко је тај.

Мирослав Клачар
одборник СПС-а

1 Постоји речено, свака седница је врло важна, али мислим да је најзначајнија одлука о усвајању буџета за 2010. годину.

2 Погрешна је увек, у правнотехничком смислу, она која заврши на суду.

3 Мислим да смо ми јавне личности и да увек треба да се понашамо примерено. Неколицина, међутим, помало излази из „система“ када је реч о реторици и мислим да ће се они сами препознати.

4 Најдосаднији су они који за годину и по дана ни једном нису изашли за скупштинску говорницу, макар да кажу: „Добар дан“.

5 Све dame у Скупштини су јако елегантне, али би мушкарци могли да буду мало дотерани, мислим господственији. Елеганција није само у одевању, већ и у манирима.

6 Не могу да се сетим ничега смешног. Година је била тешка и бурна, ни мало смешна.

Владан Вучићевић
одборник Нове Србије

1 Увек је најзначајнија одлука о доношењу буџета.

2 Погрешном сматрам сваку одлуку која није добра за грађане, а нарочито оне које се односе на задуживање града. Тим пре што мислим да су та средства само на папиру наменски искоришћена, али су рачуни увек пренадувани. Град воли скупо да плати услугу радова, јер се из тога крије нечији интерес.

3 Највећа грешка је изгласавање недемократског пословника о раду Скупштине којим је скраћено време за дискусију одборника на три минута и одлука о повећању броја одборника за одборничку групу са три на пет одборника.

4 Сви одборници који нису изашли ни једном за говорници?

5 Владан Ђатић – Заједно за Шумадију.

6 Најсмешији је што се седница Скупштине са дневним редом од 20 тачака заврши за два сата.

Владан Јовановић
шef одборничке групе Демократске странке

1 Можда није најзначајнија, али је свакако најпродуктивнија одлука о формирању слободне царинске зоне.

2 Били смо врло сконцентрисани, са жељом да направимо

што бољи привредни амбијент, па смо у том нестрпљењу доносили и неке одлуке које смо убрзо морали да прилагођавамо општим правним актима републичких органа.

3 / 4 С обзиром да ми је циљ да имам одличну комуникацију, како са коалиционим тако и са опозиционим одборницима, не бих желео да оставим било коме повод да се препозна.

5 Издавањем само једне колегинице „замерио“ бих се осталима, а то не приличи мени као мушкарцу.

6 Седнице Скупштине града у првој години мог ангажовања биле су врло „обиљне“. Надам се да ћемо у наредној години бити успешнији, а самим тим релаксирани и наслеђани.

Милета Поскурица
шef одборничке групе СНС-а

1 Сигурно најзначајнија и по грађане Крагујевца најважнија је одлука о усвајању буџета града и са тим у вези одлука о пословљању јавних ијавно комуналних предузећа, јер се ту, у ствари, сагледава трошење паре грађана, способност и озбиљност градске власти. Само одустајањем од трошкова репрезентације, донација, беспотребног рекламирања монополских предузећа, као и укидањем непотребних шефовских места у разгранатој бирократији општине и ЈКП, деца Крагујевца добила би још два обданишта са око 500 места за њихов боравак. И то само за једну годину штедње.

3 Понашање одборника треба да служи за пример свим грађанима. Њихова озбиљност не би требало да се доводи у питање.

5 Све снаге Српске напредне странке усмерене су у израду плана привредног и културног препорода Крагујевца. СНС нема времене ни права да се бави тривијалним питањем као што је елеганција одборника.

Пропитивала: Гордана БОЖИЋ

МАРКЕТИНГ КРАГУЈЕВАЧКЕ
333 111, 333 116

ПАРТИЈСКИ ЖИВОТ

Странке без станке

Пракса да се на крају календарске године анализирају партијски „плусеви“ и „минуси“, да се апострофирају наредни задаци. То је био и повод да се страначким првацима у Крагујевцу обратимо следећим питањима:

1 Шта сматрате највећим страначким успехом у 2009. години?

2 Који вам је био највећи промашај или најгора одлука током 2009. године?

3 Који ће бити приоритети у раду ваше странке 2010. године?

Предраг Џајевић
председник ГО ДСС

1 Највећим страначким успехом сматрамо формирање новог Градског одбора 30. маја ове године, јер смо до тог тренутка били у поверишишту. Дакле, успех је подизање организације на виши ниво.

2 Ми као опозициона странка нисмо ни доносили „тешке“ одлуке, нити смо могли нешто много да радимо – осим принципијелне критике локалне власти.

3 У 2010. години наставићемо са јачањем страначке инфраструктуре, месних и стручних одбора, па је подизање организације на виши ниво један од приоритетних задатака ДСС-а у Крагујевцу. Други наш приоритет је рад на терену. Следећи ће бити већа медијска промоција нових кадрова ДСС-а у центру Шумадије. Потом треба поменути и наставак принципијелне критике локалне власти, али не критике ради критике, већ и предлагање решења за која смо сигурни да у Крагујевцу могу бити боља него што су сада.

Владан Јовановић
потпредседник ГО ДС

1 Наш највећи успех у овој години је позиционирање нове политике ДС на локалном нивоу, конституисање новог Градског одбора и свих пратећих органа – што обезбеђује боље функционисање странке. Све то значи једну нову политичку поруку и најављује лакше остваривање циљева које она подразумева.

2 Нездовољни смо нашим утицајем на функционисање локалне самоуправе и свих јавних комуналних предузећа која функционишу уз њену подршку.

3 Потрудићемо се да обезбедимо промоцију већег броја људи који су нови за политички живот града, а дефинитивно су се остварили у свом професионалном ангажману. Предстоји обележавање 175 година од доношења Сретењског устава и 150 година од смрти кнеза Милоша, па ћемо се трудити да дамо скроман допринос томе. Настојаћемо да неки очигледни резултати и утицаји, које ДС остварује за добробит бљег и бржег развоја Крагујевца, буду препознати у широј јавности.

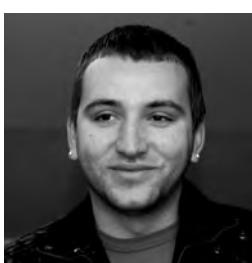

Милан Урошевић
председник ГО СПО

1 Српски покрет обнове коначно је у центру Шумадије успео да се испрофилише. После свих подела и свега што се дешавало, а што грађани Крагујевца добро знају, ова странка је најзад добила ново руководство и покренула нову-стару политику, конкретније, иницијативу о децентralизацији.

2 Мислим да тај одговор нећете добити ни од једне политичке странке. Иначе, верујем да у овој години нисмо имали ниједан промашај, те можемо само да се хвалимо. Претпостављам да ће следећа година бити још боља.

3 У 2010. години нас очекује сабор странке на централном нивоу и избори у свим одборима.

Владан Вучићевић
председник ГО Нове Србије

1 Наш највећи успех је што смо урадили ревизију чланства и дошли до закључка да је мање од 10 процената људи напустило странку. Урадили су то они који су код нас и дошли због одређених интереса, па сад исто траже на другој страни. Данас Нова Србија у Крагујевцу има 2.200 чланова – углавном искрених, поштених и часних људи.

2 Највећи промашај током 2009. године било је моје неангажовање у оквиру конференција на терену. Сматрам да их је требало одржавати, јер би се јасно видело шта је све локална власт лоше урадила.

3 У наредној години више ћемо се ангажовати на афирмисању странке.

Марко Николић
в. д. менаџера ГО ЛДП

1 Највећи успех ЛДП у 2009. години свакако је инсистирање на европским пословима, пре свега кроз рад наше посланичке групе која је успела да наметне теме на дневни ред Скупштине Србије. Иначе, наша странка није се у парламенту понашала ни као опозициона ни као владајућа, већ је свако гласање било мотивисано интересима грађана Србије, односно Крагујевца.

2 С обзиром на то да се не налази у ситуацији да доноси важне одлуке јер није у градском парламенту, ГО ЛДП није ни имао прилике да направи неке значајне грешке.

3 ЛДП ће и у наредној години наставити с инсистирањем на европском путу. На локалном плану следи избор новог Градског одбора, промовисање нових људи и идеја које ће допринети бржем развоју Крагујевца.

Милета Поскурица

координатор за Окружни одбор СНС

1 Наш највећи успех је омасовљење чланства, стварање страначке инфраструктуре и широка пријемчивост програма који нудимо грађанима Србије. Сматрам да је у овом тренутку битно што смо задржали своје позиције у Скупштини града, одакле можемо квалитетно и референтно да делујемо на контролу рада локалне самоуправе – и мислим да ћемо интензивијати снаге у том правцу како бисмо тај рад учинили још квалитетнијим.

2 Нисмо били у прилици да говоримо о великом промашајима, јер наша странка и није показала ниједан резултат лошег функционисања.

Нисмо ни били у великому изазову, какви су локални избори, па да бисмо видели слабости организације.

3 Странка је намерна да крене са регионалног нивоа пројекцијом идеје која се зове дефинисање српског културног обрасца. Њом бисмо хтели да на прави начин власпоставимо дефиницију онога што јесте Србин у данашњем тренутку: са којим је омећењима ограничен, са каквим је начином комуникације са Европом, какво културно наслеђе носи у себи и какав би требало да изгледа у будућности. Са промоцијом такве идеје крећемо у другој половини јануара.

Саша Миленић

потпредседник „Заједно за Шумадију“

1 Највећи успех странке несумњиво јесте тај што је у 2009. годину ушла као локална политичка организација „Заједно за Крагујевац“, једина национална странка те врсте у Скупштини Србије, а већ средином године је успела да се развије у регионалну странку „Заједно за Шумадију“, што је 2. маја на оснивачком конгресу и верификовано. Суштински, највећи успех је што смо тему регионализације и децентрализације успели да наметнемо као обавезујућу тему јавног говора на националној политичкој сцени.

2 Најгора одлука је избегавање одлуке по питању статуса СРС у Скупштини града Крагујевца и одборника Српске напредне странке. Иако је комотна позиција немешања у интерни сукоб две фракције једне политичке организације, мислим да политички субјекти само то не смеју да чине, односно да према свим релевантним питањима друштвеног живота морају да имају јасан став.

3 Приоритет број један јесу послови око заштите највећег националног ногађаја, не само у 2009. години, а то је долазак „Фијата“ у Србију. Српска модернизација је оно што добија подстација тим доласком, а не само привреда и финансијски мерљиви економски учинци. Можда је претерано ако кажем да се српско друштво ухватило за једну ракету у том послу, али је сигурно тачно да се обавезало на стандарде више од оних које тренутно реално поседује.

Обрен Ђетковић

председник ГО СПС

1 Када је у питању успешност на локалном нивоу, оно што су урадили социјалисти највише је изражено кроз интересовање и приступ младих у СПС. Наме, у овој години социјалисти су бројнији за 315 нових чланова.

2 Не бих говорио о најлошијој одлуци и највећем промашају, већ о лошем резултату, а то је изостанак реализације кадровских решења у складу са основним резултатима избора 2008. године.

3 Неопходно је у наредном периоду стварати услове да се искаже стваралачки потенцијал и енергија нових младих чланова Социјалистичке партије кроз рад у органима месних заједница локалних самоуправа. Затим треба подстичати и јачати привреду, бринути о заштити радника који су у условима транзиције остали без посла, бринути о пензионерима, помагати пољопривреднике.

Небојша Здравковић

председник ГО Г17 плус

1 Највећим успехом у овој години сматрамо недавно потписивање допуне уговора са „Фијатом“, уплату оснивачког улога од 100 милиона евра и реализацију великих капиталних пројеката који су били неопходни Крагујевцу много година уназад, а то су, пре свега, спајање града са Коридором 10 и његово поновно враћање на мапу аутомобилске индустрије у читавом свету.

2 Не бих могао да кажем да је било неких промашаја. Није било нечега крупног да бих то могао да истакнем.

3 У 2010. години, као што смо у предизборној кампањи обећавали, акценат ће бити на економском јачању Крагујевца, јер наша је жеља да на kraju ovog mandata 2012. године будемо други град по економској снази у Србији. Гледано са политичког аспекта, треба очекивати да се унија Г17 плус, регионалних и локалних странака и формално озваничи – да се практично спроведе концепт регионализације. Дакле, да Закон о регионалном развоју заживи, да прво заживе статистички региони, а да на kraju mandata ове владе они буду административни, да Крагујевац званично постане центар региона и да имамо могућност да сарађујемо са другим регионима у Европској унији.

Пијао: Слободан ЦУПАРИЋ

Срећни Новогодишњи и Божићни празници

Безбедно и у 2010. години

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
ПОЛИЦИЈСКА УПРАВА КРАГУЈЕВАЦ**

NOVOSADSKI SAJAM
DIPLOMA
2009
DIPLOMA
за FEJERI ZLATNI MEDALJI
HOTEL "SUMARICE"
HOTELSKO
TURISTIČKO PRIVREDNO DRUŠTVO d.o.o.
ŠUMARICE
KRAĐUJEVAC - SRBIJA

Srećne Novogodišnje i Božićne praznike
i uspešnu poslovnu 2010. godinu želi Vam
HTD "Šumarice" d.o.o.
Kragujevac M. Marjanović

HOTEL ŠUMARICE
KRAĐUJEVAC SERBIJA

HOTEL ZELENGORA
KRAĐUJEVAC SERBIJA

ЈСП "Крагујевац"
Свим суграђанима Крагујевца и
корисницима услуга ЈСП „Крагујевац”

**Срећни новогодишњи
и божићни празници...**

2010
www.stambenokg.co.rs

ОВО ЈЕ БИЛА ЊИХОВА ГОДИНА

КРАГУЈЕВАЧКИ
НЕУРОРАДИОЛОЗИ

Први уградили СИЛК СТЕНТ

Др Снежана Лукић и др Милан Миаиловић, интервентни неурорадиолози, и анестезиолог Томица Стојиљковић први пут у Србији, уместо класичне неурорадиолошке операције, проблем троструке анеуризме решили тако што су до сићушног крвног суда у мозгу стигли кроз пропонску артерију, а затим уградњом наменски направљеног силк стента искључили анеуризму из циркулације. У питању је за лекаре тешка и компликована операција, али минимално инвазивна, па је пацијенткиња Благица Екменић после свега неколико дана отишала кући.

ВЛАДА ЛУКОВИЋ

Пола века прескочио из места

За 50 година тренирао је преко 2.000 атлетичара, створио преко 70 репрезентативаца и рекордера. Његови пулени учествовали су и побеђивали на свим великим спортским надметањима, а он је стизао да буде и кондициони тренер фудбалера, савезни тренер скакача, масер.

Ове године заокружио је пола века бављења тренерским позвом. У 74. години још увек је активан тренер атлетског клуба „Раднички“, а да ни као спортиста „није за бацање“ доказао је недавно, победивши на Балканијади ветерана, бацајући клаудијак 37 метара.

ЗОРИЦА СТЕПАНОВИЋ Бизнис дама Србије

Власница фирме „Ин пројект“ проглашена је једну од најуспешнијих пословних жена у Србији. Фирма чији је власник до сада је изградила десетине хиљада квадрата стамбеног и пословног простора, ова дипломирана инжењерка архитектуре, поред свих обавеза, стиже и да слика и креира ципеле.

ДР ИВАН ГУТМАН

Хиљадити научни рад

Највећи живи српски научник стигао је ове године до цифре од 1.000 научних радова. Овај светски признати хемичар члан је Српске академије наука и уметности, Међународне академије математичке хемије и Академије нелинеарних наука у Москви. На крагујевачком ПМФ-у ради више од три деценије.

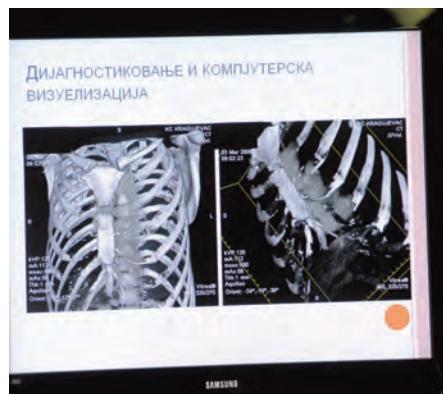
САРАДЊА МЕДИЦИНСКОГ И МАШИНСКОГ ФАКУЛТЕТА

Вештачка грудна кост

Захваљујући сарадњи лекара и инжењера у Клиничком центру по први пут изведен сложен хируршки захват којим је пациенту одстрањен део грудне кости захваћен тумором и уместо њега урађен вештачки имплант, наменски произведен за овај случај.

Др Слободан Милисављевић са крагујевачког

Медицинског факултета извео је хируршки захват на пациенту, компјутерском реконструкцијом у Нишу руководио др Мирослав Трајановић, а израдом прототипа, алате и коначног модела дела грудне кости др Ненад Грујовић, са овдашњег Машинског факултета.

НИКОЛА КОВАЧЕВИЋ

Преживео *Сурвајвер*

Малди Крагујевчанин успео је да постане заштитни знак серијала „Сурвајвер“. Задивљени његовом снагом и вештином преживљавања конкуренти су га прозвали Леонида. Како и не би када се рвањем бавио од првог основне, побеђивао на Балканијади 2002. године, а учесник је три европска првенства и освајај бројних медаља. Овом студенту треће године ДИФ-а остало је још само да види хоће ли и тријумфовати у најекстремнијем ријалити шоу.

МИРКО ДЕМИЋ

Андићева награда

Уверен сам да је Андићева награда најмање компромитовано признање, па ми је још драка. Моје опредељење је да ми историјске личности служе за једну врсту алиби за да зајвирим у себе, каже Мирко Демић, књижевник из Крагујевца и овогодишњи добитник престижног признања које носи име јединог српског нобеловца.

Демић је Андићеву награду добио за књигу приповедака „Молски акорди“, чији су јунаци и Јаков Игњатовић и Петар Кочић.

СЛАВОЉУБ ГАЛИЋ ЂАНИ

Вукова награда за Снове Хиландара

Познатом крагујевачком златару припада је овогодишња награда за уметност Вукове задужбине. Након пожара у Хиландару, од остатака спрјеног метала, кламфи и ексера, Ђани је осмислио колекцију накита под насловом „Снови Хиландара“. Први пут она је изложена у новембру 2008. године у Музеју примењених уметности у Београду и одмах је „запала“ за око публици и стручној јавности.

ИСТРАЖИВАЧИ МЕДИЦИНСКОГ ФАКУЛТЕТА

Убица малигних ћелија

Имунолошки тим са Медицинског факултета дошао је до нових потврда о препарatu који уништава и до 90 одсто малигних ћелија. Ова екипа већ неколико година у лабораторијским условима испитују различите дијјететске препарate са линије „биофарма“ чије супстанце несумњиво делују на неке ћелијске линије.

Додуше, тиму у коме су др Небојша Арсенијевић, др Дејан Баскић и др Сузана Поповић, предстоји дуг пут да би препарат постао лек – од провере на животињама и људима, а та истраживања су изузетно скупа.

ДР МИЛОШ КОЛИЋ

Дописни члан САНУ

Познати професор Машинског факултета у Крагујевцу, који је иза себе оставио генерације младих научника, ове године је стекао звање дописног члана САНУ. Својевремено је био први дипломирани студент

Успешни 2009.

ЖЕЉКА ЈАНКОВИЋ

Полиглота са свим десеткама

Жељка је студенткиња треће године француског језика на Филолошком факултету у Београду. У њеном индексу уписане су „суве“ десетке. Поред француског и енглеског, говори и италијански, шпански, чешки, а спрема се да научи и норвешки.

ДР НАТАША ЂОРЂЕВИЋ

Прва фармакогенетска студија

Докторска дисертација доценткиње овдашњег Медицинског факултета прва је студија у Србији која показује на који начин генетски материјал утиче на то како ћемо реаговати на лекове. Ове године Наташа је свечано промовисана у доктора наука Универзитета у Крагујевцу. Тренутно наставља започету сарадњу са Каролинска институтом у Стокхолму, радећи на још једној студији чији ће резултати бити применети у лекарској пракси.

УСПЕХ КОНОБАРА

Победничка вечера

Зоран Радојевић, Зоран Миливојевић и Богдан Ђалић вратили су се са Збора угоститељских радника Србије са златном медаљом, приредивши жирију вечеру која је неколико месеци раније уприличена у Крагујевцу за Новака Ђоковића. Иначе, у истом саставу они се такмиче девет година као једина „скупштинска екипа“ у конкуренцији са тимовима елитних ресторана. За то време успели су да освоје шест златних, две сребрне и једну бронзану медаљу.

НИКОЛА ЛУКИЋ

Савремене протезе

Млади инжењер информатике у фирму која прави ортопедска помагала уложио и последњи динар, успевши да покрене посао стигле и прве поруџбине, а протезе које прави велики су помак у медицинском и технолошком смислу. Чак 90 одсто пацијената после тромесечне школе прохода без икаквих проблема. Николина фирма „Ортопедијалукс“ постоји мање од годину дана, а већ запошљава осморо радника.

БОЈАН СТОЈАНОВИЋ

Студент за пример

Из сваке тешке ситуације извуче се нека мудрост, каже најбољи студент Медицинског факултета у Крагујевцу, чија је породица 1999. године дошла из Призрена

Студент шесте године, чија је просечна оцена 9,71, има три стипендије, које му помажу да финансира студије, за које његови родитељи, који школују још двоје деце, сигурно не би имали новца.

НЕВЕНА ТОМОВИЋ

Торба пуна медаља

Десетогодишња девојчица има црни појас и педесетак медаља, од којих има 29 златних. Ова и друга одличја Невене је успела да „покупи“ за непуне четири године бављења каратеом. На последњем Европском првенству освојила је сребро и бронзу у катама.

И Невенина ђачка књижица пуна је петица.

МИЛАН БОРОТА

Све Боротине кћери

Од деведесетих година прота Милан Борота и његова супруга Ружица однеговали су 53 девојчице са простора бивше СФРЈ које су остале без једног или оба родитеља. Ове године брачном пару Борота додељено је специјално признање за најплеменитији подвиг године. Милан и Ружица, родитељи двојице синова, и сами су избеглице из Хрватске.

НЕМАЊА СТАНКОВИЋ

Врхунски челиста

Музички стручњаци овог челисту оцењују као једног од најбољих младих уметника. Иако има само 20 година, успео је да заврши Факултет музичке уметности у Београду. У јуну је положио пријемни на „Mocartsum“, у Салцбургу. Члан је камерног оркестра Гудачи Светог Ђорђа. Најрадије наступа са сестром, пијанисткињом Милицом, А на слици је са професорком Наталијом Гутман.

ЕКИПА ХИТНЕ
ПОМОЋИ

Младост победила искуство

На такмичењу екипа хитне помоћи које су организовали Европска комисија и Министарство здравља крагујевачки тим, који су чинили др Јелена Танасијевић, медицински техничар Милош Ђорђевић и возач Ненад Обрадовић освојио прво место. Захваљујући томе имали су прилику да виде рад својих колега у Бечу и Братислави, а позвани су да идуће године наступе у знатно јачој конкуренцији – на такмичењу екипа хитне помоћи из земаља Европске уније.

БОЈАН СТОЈАНОВИЋ

Студент за пример

Из сваке тешке ситуације извуче се нека мудрост, каже најбољи студент Медицинског факултета у Крагујевцу, чија је породица 1999. године дошла из Призрена

Студент шесте године, чија је просечна оцена 9,71, има три стипендије, које му помажу да финансира студије, за које његови родитељи, који школују још двоје деце, сигурно не би имали новца.

СЛАТКИ ЈУБИЛЕЈ

Плави сладолед од Срца

Какве ти имаш везе са сладоледом, осим што волиш да га једеш? Шта ћеш радити зими? Где си сада нашао да отвараш посластичарницу? Тако су пре две деценије реаговали пријатељи Владислава Аврамовића када је „обзанио“ да ће прећи у угоститеље и 19. октобра 1989. свечано отворио „Срце“.

За 20 година ова посластичарница постала је крагујеваки бренд. Данас предузеће „Срце“ има два малопродајна објекта и велепродају која снабдева 500 купаца широм Србије.

ДАНИЛО АРСЕНИЈЕВИЋ

Дизајнер – будући стоматолог

За идејно решење постера на тему „Едуковање возача за боље здравље“ млади Крагујевчанин добио прву награду у Бриселу на конкурсу који је организовала Европска комисија. Занимљиво је да Данило (21) није дизајнер, већ студент Стоматолошког факултета, као и да је једини победник који није из земље ЕУ. Заљубљеник у природу, члан је Светског фонда који се бори за очување природе и животне средине.

ДАНИЦА КРСТИЋ

Таленат за изворну музику

Мада има само 13 година, најмлађа солисткиња „Абрашевића“ наступала је на бројним концертима. Њен глас чуо се у популарним серијама „Рањени орао“ и „Грех њене маме“.

Пуних осам година пева изворну музику. Наступала је на отварању Дечије олимпијаде у Бруну, прослави шездесетогодишњице САНУ, овогодишњем финалу плеј офа у одбојци. Ове године имала је концерт са Меримом Његомир и braćom Теофиловић, а 2009. годину крунисала је концертима у Љубљани. Већ наредне је чека турнеја по Америци.

МИРКО ЂИРКОВИЋ
Карабин
светске класе

Војна фабрика произвела је први карабин високе класе, намењен ловцима. Ово оружје у потпуности су развили крагујевачки конструктори, а један од главних пројектаната био је Мирко Ђирковић. Нови карабин има неколико решења која до сада никада нису примењена у оружарској индустрији.

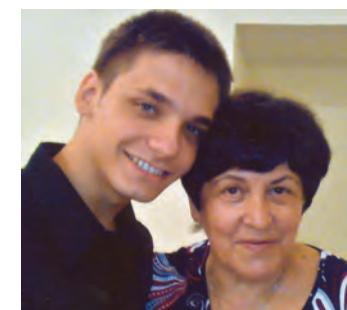
ПОБЕДНИЦИ „МАЈКРО-
СОФТОВОГ КУПА“

Тим за респект

Студенти крагујевачког Универзитета Арко Вукићевић, Вукашин Ђировић и Јелена Црноглавац, предвођени тим лидером Вељком Димовићем, осмислили су

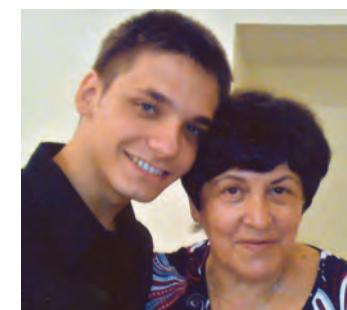
занимљив пројекат под називом „People2people економија“, који би требало да помогне студентима у целом свету како би стекли што боље образовање. Они су најпре победили на „Мајкрософтовом“ такмичењу за територију Србије, а затим се са наградом вратили и са Светским купом у Каиру.

АЛЕКСАНДАР ИВАНОВИЋ

Махер за програмирање

Освајањем првог места из програмирања на Српској информатичкој олимпијади за основце, ученик осмог разреда Прве крагујевачке гимназије квалификовао се за Балканџаду у Грчкој. Ученичка биографија момка који је са четири године први пут сео за рачунар пунा је петица, диплома, награда са такмичења из математике, физике и информатике.

НЕМАЊА СТАНКОВИЋ

Врхунски челиста

Музички стручњаци овог челисту оцењују као једног од најбољих младих уметника. Иако има само 20 година, успео је да заврши Факултет музичке уметности у Београду. У јуну је положио пријемни на „Mocartsum“, у Салцбургу. Члан је камерног оркестра Гудачи Светог Ђорђа. Најрадије наступа са сестром, пијанисткињом Милицом, А на слици је са професорком Наталијом Гутман.

Živi i zdravi bili...

i mleko pili...

*i u svim ukusima
prirode uživali*

*Srećni božićni i
novogodišnji praznici*

kuč
mlekara

Po ukusu prirode

Kuč Company d.o.o., Zore Jovanović 17, 34000 Kragujevac, Srbija, info: 99.381.34.30.40.70, www.kuccompany.co.yu, kuccomp@eunet.yu

Крагујевчани срећна вам Нова година!

GRAD U KOME NEMA ZIME 125 GODINA!

Puno sreće, zdravlja i jednostavnih rešenja...

Srećni praznici!

CREDY BANKA

РАДНИЧКИ ПРОТЕСТИ И ШТРАЈКОВИ

Наличја

МНОГО ПОЛИТИКЕ, МАЛО СИНДИКАТА

Ову годину обележили су и учествали протести и штрајкови радника, који нису увек доносили жељене ефекте, али нису били ни без резултата. Синдикати тврде да су се у протесте „убацивали“ и мешетари, који су били продужена рука неких политичких странака, било позиције или опозиције

Пише Милутин Ђевић

одина 2009. биће упамћена по честим протестима и штрајковима радника, блокадама пруга и путева, насиљним и неовлашћеним упадима у круг и пословне просторије појединачних предузећа, вишедневним штрајковима глађу...

Неки протести су донели очекиване резултате, али неки нису имали никаквог опипљивог ефекта за штрајкаче. То је, можда, и због тога што су захтеви радника били често упућивани на погрешну адресу. Уместо да буду наслочвани пре свега на послодавца, не ретко су захтеви прослеђивани држави, односно министарствима економије и рада. Има и оних чија је крајња адреса била Министарство полиције, а пре свих министар Ивица Дачић и његов саветник Ивица Тончев. У неким случајевима заobilажене су и синдикалне централе, а зашто је тако одговор би морали да потраже сами синдикалци.

Протестовали су радници најчешће приватизованих предузећа, али синдикална гibaњa нису могле да избегну ни фирмe чији је већински власник држава. По први пут се дододило да штрајк, и то организован по свим правилима синдикалне борбе и у складу са законима о раду и штрајку, избије у једној приватној фирмe и то у Лапову.

Према речима регионалног повереника Уједињених гранских синдиката „Независност“ Драгана Ранића, штрајк у фирмама „Еко графо Дуга“ био је последњи прави штрајк на овим просторима, јер су рад, због нередовних плате и због тога што нису добијали обрачуне, прекинули запослени који су радили. У осталим случајевима најчешће су у протест улазили они који су долазили у предузеће, али нису радили, јер није било после.

- Штрајк у „Дуги“ дао је жељене резултате, јер су запослени, до-

РАДНИЦИ ГИК „1. МАЈ“ БЛОКИРАЛИ ПРУГУ

ШТРАЈКАЧИ ГЛАДУ У „ПАРТИЗАНУ“

БИВШИ РАДНИЦИ „ФИЛИПА КЉАИЋА“

бро синдикално организовани, успели да натерају газду да им редовно исплаћује плате и уредно штампа обрачуне, што је био један од захтева радника, каже Ранић.

■ Држава као посредник

Један од најдужих и најдраматичнијих протеста и штрајк глађу десио се у Фабрици за прераду крупне коже „Партизан“. Фирма је била приватизована, да би после поништења приватизације и преласка у надлежност Акцијског фонда, опет добила новог власника.

Захтеви штрајкача били су исплате заосталих плата, повећавање радног стажа и социјални програм за оне који желе да напусте предузеће. Захтеви су били упућени новом власнику, иако он са потраживањима радника није имао никакве везе.

Да би се дошло до каквог-таквог решења и прекинуо штрајк глађу који је озбиљно угрозио здравље штрајкача, умешала се и држава, тачније министар за рад и соци-

јалну политику Расим Љајић, који је посредовао у преговорима Штрајкачог одбора и новог власника. Ефекат је познат. Исплаћене су плате, а највећи број заосталих уз отпремнине је напуштио фирму.

Држава се као посредник у преговорима, овога пута у лицу саветника министра полиције Ивице Тончева, појавила и код протеста радника Грађевинско-индустријског комбината „1. мај“ из Лапова. Пруга је одблокирана, а радницима су исплаћене заостале плате.

Према оцени регионалног поверилика УГС Драгана Ранића, овај протест се не би могао назвати штрајком, јер је производња у тој фирмама угашена пре скоро годину дана.

Исти посредник из полиције, уз асистенцију градоначелника Вељбу Стевановића, покушао је да помири мањинске акционаре и већинског власника „Трговине 22“. Овога пута посредници нису успели да, како Стевановић рече, помири непомирљиво.

Прави одговор дао је већински власник, рекавши да ће са мањинским акционарима од сада комунирати строго по закону и на Скупштини акционара. Да се поштовао закон, а управо је држава та која је дозволила да се он корши и која се сада јавља као помиритељ, можда би све другачије ишло.

Држава се умешала и у протест „Заставе електро“ из Раче. Епилог је раскинута приватизација и подржавање фирмe.

Сличан ефекат, али уз посредовање локалне власти, имао је и протест радника грађевинске фирмe „Казимир Вељковић“. После раскида купопродајног уговора капитал је прешао у Акцијски фонд. Накардана приватизација довела је и некада перјаницу грађевинарства Шумадије и раднике до просјачког штапа, без шанса за опоравак.

■ Продужена рука политике

Прича о протестима који су у 2009. години потресали Шумадију могла би да се отегне у недоглед. Протестовали су и запослени у приватизованој фирмама „Ливар“ из Тополе, некадашњем „Филипу Клајићу“, „Метал системима“, „Застава аутоделови“ из Кнића, „Технички Танкосић“, грађевинским фирмама „Ратко Митровић“ и „Неимар“, Фабрици аутомобила... Карактеристично је да су се у највећи део протеста мешали људи којима, најблаже речено, ту није било место.

Бркали су се лончићи, па су по-

дршку радницима ГИК-а „1. мај“ пружали запослени у „Застави електро“ или мањински акционари „22. децембра“, иако им ни захтеви, ни делатност, ни адреса на коју су упућивали захтеве, нису били ни слични.

Председник Синдиката металаца Крагујевца Горан Милић каже да су се многи мешетари убаџивали у протесте зарад личне промоције или као продужена рука неке од политичких странака, било да су у власти или у опозицији.

- Како, рецимо, тумачити изјаву министра полиције да радници који блокирају пруге и путеве, заустављају саобраћај у граду, нису криви и да послодавце који отпуштају раднике треба хапсити, него као покушај убирања јефтиних политичких поена, пита се Милић.

И Драган Ранић сматра да је политику у све, па и протесте радника, умешала своје прсте.

- Део одговорности сносе свакако и синдикати, а посебно синдикалне централе. Синдикате треба изместити из предузећа, јер је не-примерено да послодавац плаћа синдикално руководство. Због тога се често дешава да синдикалци у предузећима преузимају улогу менаџмента и да у договору са директорима улазе у протесте да би добили нешто од државе, да би добили оно што директори нису успели да „избоксују“, објашњава Ранић.

Интересантно је и мишљење саветника министра полиције Ивице Тончева, који се појављује као посредник између радника у протесту и послодавца.

- Захтеви радника се све чешће упућују на име државе, а то није права адреса. Права адреса је послодавац. Ако, пак, радници сумњају да је било неких радњи који нису у складу са законом, треба да се обрате суду, каже Тончев.

Иако је саветник министра полиције у праву, ни он ни његов шеф Ивица Дачић, као уосталом и велики број политичара, не одустају од улоге посредника у преговорима, иако им то није посао.

Сви они рачунају на гласове радника и, наравно, обећавају не-могуће.

- Тако ће бити све док се синдикати не организују онако како су организовани синдикати у земљама Европске уније и док се не извуку испод скута политике. Тако ће бити и док политичари не схватају да треба да раде свој посао и када престану да продају маглу и преко грбаче радника долазе до јевтиних политичких поена, закључује Драган Ранић.

Било је у 2009. години превише протеста. Неки су били аутентични и оправдани, други са нереалним захтевима и неоправдани, трећи наручени од послодавца и политичара, четврти... Симптоматично је да су се од њих многи окористили, а најмање они који су штрајковали глађу, блокирали пруге и путеве...

Да ли ће радницима 2009. године бити за наук - тешко је рећи. И у Самосталном синдикату и у „Независности“ најављују да ће 2010. година, што се протести и штрајкова тиче, бити далеко „богатија“ него ова истиче.

ComTec

Ibarskih rudara 3
Tel. 30 48 80, 30 11 15ovlašćeni
distributer Canon-ayou can
CanonOvlašćeni servis
OPV
Tel. 034 331 408
COMTEC IS CANON AUTHORIZED PARTNER 2009

РАД У ВРЕМЕ ПРАЗНИКА

РЕД ВОЖЊЕ: У време Новогодишњих и Божићних празника доћи ће до привремених измена у реду вожње у градском и приградском превозу:

- у четвртак, 31. 12. 2009. године сви поласци возила Јавног градског превоза путника биће одржани до 20 сати
- петак, 1. јануар 2010. године је нерадни дан
- у суботу и недељу (2. и 3. јануара) радиће се по реду вожње за недељу и државни празник
- у понедељак и уторак (4. и 5. јануара) радиће се по устављеном реду вожње за радни дан
- на Бадњи дан, 6. јануара, сви поласци возила ЈГПГ-а биће одржани до 20 сати
 - недеља, 7. јануар (Божић) је нерадни дан

ПОШТА: На дан дочека Нове године 31. децембра 2009. и на Бадњи дан, 6. јануара 2010. радно време пошта, које имају целодневно радно време, скраћује се до 17 часова.

И позивни центар Пост експрес сервиса ће у поменуте дате радићи скраћено, до 15 часова, а рад курира ће бити организован тако да се све пошиљке преузму до 18 часова. Време пријема пошиљке „Данас за данас“ ће бити скраћено за 60 минута, у свим местима у којима се ова услуга пружа, како би се сва уручења обавила до 19 часова.

Иначе, за Јавно предузеће ПТТ саобраћаја „Србија“ нерадни дани су 1., 2. и 7. јануар 2010. године. Пошта 34117 Крагујевац 17 која се налази у Т.П.Ц. „Рода“ дежураће 2. јануар (радно време од 8 до 20 часова).

Такође, нерадни дани Пост експрес сервиса су 1., 2. и 7. јануар 2010. године.

АПОТЕКЕ: Дежурне апотеке Аптечарске установе „Крагујевац“: „Бубањ“ у улици Црвеног крста, која ради нон-стоп 24 сата, као и „1. мај“ у Александра првог Карађорђевића и „29. новембра“ у Краља Петра првог, које ради од 7 до 24 сата, ни у дане наступајућих празника неће мењати уобичајено радно време.

Све остала апотеке 31. децембра 2009. године биће отворене до 18 часова, а 1., 2. и 7. јануара 2010. године поред увек дежурних, у преподневном термину од 8 до 12 часова дежураће апотеке „Авале“ у оквиру Опште медицине „Аеродром“, „Станово“ у оквиру Дома здравља, као и апотеке у Тополи, Лапову, Баточини и Книћу.

ДОМ ЗДРАВЉА: Амбуланте Дома здравља „Крагујевац“ број 1, 2, 3, 4, Ердогија 5, Општа медицина „Аеродром“ и „Станово“ 1 радиће од 7 до 20 сати свих празничних дана. Тим лекара Службе кућног лечења дежураће, тачко, од 7 до 20 сати. Школски и дечији диспанзери, током свих празничних дана, примаће пациенте од 7 до 20 сати.

ПИЈАЦЕ: Пијачни објекти ЈКП „Градске тржишне“ неће радити 1. и 7. јануара 2010. године. Другог дана Нове године, 2. јануара, традиционално, капије пијаца биће отворене за продавце, без обавезе плаћања пијачне таксе.

Сточна пијаца ће радити у уобичајеном радном времену од 5 до 14 часова 31. децембра 2009. године, као и 2., 5. и 6. јануара 2010. године.

ПАРКИРАЊЕ: Данас, 31. децембра 2009. године на посебним и општим паркиралиштима ЈКП „Паркинг сервиса“ радно време је од 7 до 16 часова (само прва смена) док су 1., 2. и 3. јануар 2010. године нерадни дани.

Нерадни 4. и 5. јануар су редовно радни дани, а на Бадњи дан, 6. јануара, такође на посебним и општим паркиралиштима ради само прва смена, од 7 до 16 часова. Божић, 7. јануар је нерадни дан, док ће се 8. јануара радити скраћено и наплата на општим паркиралиштима трајаће од 7 до 14 часова, а на посебним од 7 до 15 часова.

Издавање повлашћених карата за станаре обављаће се 31. децембра, 6. и 8. јануара од 7 до 16 часова у управи предузећа. „Паук служба“ и „Депо“ раде према распореду непосредног руководиоца у договору са Саобраћајном полицијом.

НЕИСПУЊЕНИ ПЛНОВИ ВЕЛИКИХ ИНВЕСТИТОРА

Рок померен за три објекта

Док су „Нелт“ и „Делта“ у новембру и децембру отворили своја градилишта, „Супернова“, „Туш“ и „Меркур“ и „Фемили спорт“ продужили су почетак изградње објекта за идућу годину

3авршила 2009. године прошла је у Крагујевцу у знаку отварања два велика градилишта. Преко пута Градског сајмишта започела је изградња хипермаркета „Делта парк“, површине 9.500 метара квадратних, у чијем саставу ће бити велика продавница електронике, продавнице обуће, спортске опреме, играчака и модних садржаја.

У Старој радничкој колонији „Нелт“ је започео радове на својој локацији, надомак градилишта „Плазе“. У року од 12 месеци на том простору биће саграђен стамбено-пословни комплекс са око 30 хиљада квадратних метара стамбеног простора и око шест хиљада квадратних метара подземне гараже, односно 360 станови и 41 локал. Компанија „Нелт“ платила је грађевинско земљиште површине од једног хектара 3,6 милиона евра, а

у изградњу стамбено-пословних објеката инвестираше 25 милиона евра.

Такође, недавно је потписан уговор са компанијом „Глобал“ која ће у истом насељу (испод булевара краљице Марије), крајем марта 2010. године почети градњу свог стамбеног блока од 25.000 квадрата, да би касније, на већ рашчишћеној локацији преко пута „Соколане“ изградила дупло већи стамбено-пословни комплекс.

Често се у изјавама градских чланица могло чути да је све ово, заправо, знак да економска криза је њене последице још видљиве показују инвеститори који су рокове почетка градње пролонгирали за шест месеци до годину дана. Немачка компанија „Супернова“ је купила локацију у Станову, на месту где се још увек налазе објекти „Водовода“ и „Аутосаобаћаја“. Градња хипермаркета површине 40.000 квадратних метара првобитно је најављивана за 2008. годину, али није започела.

Радови нису кренули ни ове године, већ су одложени до марта 2010. Одлагање је настало зато што град

ГРАДИЛИШТЕ „НЕЛТА“ У КОЛОНИЈИ

још није омогућио исељење Оперативно-техничког центра „Водовода“, за који се нови објекат гради у Индустриској зони у Илићеву.

На годину дана је одложена и инвестиција „Туша“ и „Меркура“, вредна 50 милиона евра. Они су купили 7,66 хектара земљишта у близини „Метроя“ и треба да граде 60.000 квадрата пословног простора, али су тражили да се планиви промене. Око ове локације појавио се и проблем у катастру, па ће градња започети, како се најављује, у другој половини следеће године.

„Фемили спорт“, фирма породице Ђоковић, није до 4. децембра ове године започела радове на градњи тениских терена и спортске академије на атрактивној локацији, крај Великог парка, како је уговором било предвиђено. Члан Градског већа за инвестиције и развој Небојша Васиљевић каже да су Ђоковићи тражили одлагање радова до марта наредне године и да им је нови рок одобрен. Ова фирма је 3,5 хектара земљишта

закупила по повлашћеним условима, за око 35.000 евра, јер планира да инвестира у градњу објекта који су од посебног интереса за град, везаних за спорт. Они су планирали градњу 14 тениских терена, покривене дворане, као и зграде у којој ће се наћи тениски академија коју ће водити Новак Ђоковић, што је инвестиција од преко 12 милиона евра. Васиљевић је уверен да Ђоковићи неће одустати од намере да у Крагујевцу направе највећи тениски центар и врхунску школу овог спорта.

Са друге стране, када је реч о великим градским инвестицијама опредељење локалне власти је да код градње неких капиталних објеката улагање буде реализовано сарадњом јавног и приватног сектора, града и заинтересованих приватних инвеститора. Тада модел ће се, према најавама за 2010. годину, прво применити код градње дугог очекиваног затвореног базена.

А. ЈОКИЋЕВИЋ

БОКОВИЋИ ДОБИЛИ ОДЛАГАЊЕ ДО МАРТА 2010.

НА МЕТИНОМ БРДУ

УКЊИЖЕЊЕ ПОСЛЕ ТРИ ДЕЦЕНИЈЕ

После више од три деценије, град ће коначно бити укњижен у катастру као корисник парцела у Централној радионици и на Метином брду. Наиме, у евиденцији Републичког геодетског завода за катастар непокретности као власник се још увек води Савезни секретаријат народне одbrane (ССНО) СФРЈ, а на овим парцелама уцртане су некадашње касарне.

- Уговор између СФРЈ ССНО и општине Крагујевац о преносу имовине закључен је још 1978. године. Након тога град је ушао у посед, касарне су порушене и саграђене зграде у Централној радионици, али се земљиште још увек води на ССНО. Како у то време није постојао пропис по коме је уговор требало оверити у суду, тада то није ни учињено, објаснио је Небојша Васиљевић, члан Градског већа за инвестиције и развој.

Пошто су се стекли услови, Градско веће је донело одлуку о подношењу захтева Геодетском заводу за књижење новог-старог корисника, односно „реализацију промена у евиденцији“ катастра непокретности.

„СОКОЛАНА“

Стиже опрема за салу

У реновираној гимнастичкој сали у „Соколани“ ускоро би требало да буде монтирана спортска опрема вредности од око 940 хиљада динара. Одлуку о потписивању уговора о испоруци и монтажи опреме са фирмом „Маратон ЛДН“ из Мачванске Митровице донело је Градско веће на прошлодедењу седници.

Ова фирма доставила је најповољнију понуду у поступку јавне набавке и обавезала се да постави опрему у року од десет дана по потписивању уговора.

- Овом приликом, поновљен је поступак јавне набавке, јер у првом покушају нисмо добили цену коју смо планирали, а осим тога понуђач није имао атест нити лиценцу за понуђену робу. У другом покушају добијена је приближна цена, тако да се може приступити потписивању уговора, рекао је Слађан Радовановић, помоћник градоначелника за регионалну и међурегионалну сарадњу.

Подсетимо да је недавно завршено реновирање објекта „Соколане“ које је помогла Јужноморавска регија из Чешке са 43.000 евра, док је преостали део, приближно исте вредности, обезбеђен из градског буџета.

ПОВОЉНИИ ЗАКУП

Јефтинији локали у Колонији

Градска стамбена агенција (ГСА) решила је да за 50 одсто снизи цену закупа свих пословних просторија (локала) који се налазе у стамбено-пословним објектима у блоку „Колонија“ 1 и 2. Досада је цена закупа износила 10 евра по метру квадратном, а по новој тарифи у наредној години биће преполовљена. Према речима Владана Михајловића, директора Градске стамбене агенције разлог за ова појефтиње је што се ни после два поновљена конкурса за издавање није било заинтересованих за ове локале.

- Већ неколико месеци имамо завршene локале у новим зградама у Старој колонији и две неуспеле лизитације за закуп. Почетна цена била је 10 евра по квадрату, али остали локали у тој зони далеко су јефтинији. Да не би стајали празни и да Градска стамбена агенција не би плаћала грејање и остale трошкове, решили смо да снизимо цену закупа, објаснио је Михајловић.

Цена закупа ових локала, тиме, још увек није конкурентна постојећим у овом делу града, али је бар приближна, па се у ГСА надају да ће у наредном периоду, бити више заинтересованих.

Г. Б.

Г. Б.

ПРОМЕНЕ
НА ЧЕЛУ
„ЗЕЛЕНИЛА”

Нова директорка

ЈКП „Зеленило“ добило је на последњој седници Скупштине града нову директорку. Добрала Десијовић, која је на руковођењем мешт овог предузећа провела пуних девет година, поднела је оставку на ту функцију због одласка у пензију.

На истој седници одборници су за новог директора изабрали

М. О.

Љиљану Тирнанић која је непосредно пре постављења радила у предузећу „Градске тржнице“ као руководилац сектора управе пијаце. Ова дипломирана инжењерка агрономије је и у периоду од 1998. до 2001. године била директорка „Зеленила“.

Добрала Десијовић, која је за свог деветогодишњег мандата у „Зеленилу“ успела да од овог предузећа направи својеврстан бренд, покренувши бројне занимљиве акције, ипак се неће повући у потпуности. Она, како каже, намерава да се ангажује у невладином сектору на пољу екологије.

ДОБРИЛА ДЕСИЈОВИЋ И ЉИЉАНА ТИРНАНИЋ

ПЛНОВИ ЗА НАРЕДНУ ГОДИНУ

Уз јавну и декоративну расвету

Поред пројекта штедње у јавној расвети требало би да град добије и декоративну расвету на значајним објектима. На листи су „Двомостовље“, димњак у старом делу „Заставе“, доњи камени мост, зграда Суда

За предстојећу годину планирано је увођење технолошких новина у јавну расвету града. С обзиром да се град шири, најпре изградњом нових саобраћајница и индустријских зона, што за собом повлачи и веће захтаве расвете, током 2010. године размотрите се два пројекта штедње електричне енергије. Такозване натријумове сијалице, иако скупље у набавци, прилично су мањи потрошачи од стандардних живиних светиљака, па је могуће њихово увођење, а други пројекат подразумева уградњу нових уређаја за регулацију напона.

Према речима члана Градског већа за комуналну привреду Зорана Јовановића, једна од већих потрошачких ставки градског буџета је баш јавна расвета. На годишњем нивоу за утрошену електричну енергију град издваја од 50 до 60 милиона динара, а томе треба додати и цену редовног одржавања која се креће од 15 до 20 милиона динара. Можда ће се у 2010. години град одлучити за комбинацију оба поменута пројекта - штедљиве сијалице и лимитаторе напона, који би, како објашњава Јовановић, нешто нижим напоном од поноћи до првих јутарњих сати допринели штедњи до 30 одсто електричне енергије.

Инвестиција од преко два милиона евра, колико се очекује да је потребно уложити, није занемарљива, али када се готово један ми-

ЗГРАДА УРЕДА НА ЛИСТИ ЗА ДЕКОРАТИВНУ РАСВЕТУ

лион евра даје за потрошњу струје и одржавање, улог се исплати.

- У свим новим улицама, попут Петровачке магистрале, Саве Ковачевића и других, приликом постављања јавне расвете већ се иде на штедљиве сијалице, а треба решити и да имају бољи светлосни ефекат. Разматра се могућност комплетне замене светиљака и уградња нових којима је тренутно покривена једна петина града, али и уградња уређаја за регулацију напона. Са комбинацијом оба пројекта период враћања уложеног новца би био далеко краћи, каже Јовановић.

Ипак, уколико се којим случајем због недостатка паре у буџету током 2010. године не уђе у комплетну реализацију технолошких новина, онда ће се нова решења уводити парцијално.

Штедњом електричне енергије отвориће се простор да се по први пут уз јавну уведе и декоративна расвета града. Зоран Јовановић наглашава да ће тек са декоративном расветом, коју до сада Крагујевац није имао, моћи да се види његово право лице.

- Планирано је да се осветле значајни објекти, а приоритети су „Двомостовље“, димњак у старом делу „Заставе“ који је уз Стару ливницу проглашен за културно добро, зграда Суда. Пошто ће се 2010. године радити реконструкција зграде Уреда, будућег Апелационог суда, покушаћемо да са Министарством правде договоримо и декоративну расвету овог архитектонски значајног објекта. Размишља се и о згради на углу Главне улице и Бранка Радичевића где је некада била смештена Служба друштвеног књиговодства, претвораће се у надлежним министарством, тврди Јовановић.

За неке од набројаних грађевина декоративна расвета ће прорадити до Dana града, 6. маја, до када ће се, како очекује Јовановић, реконструисати фонтана код Социјалног и добити расвету.

Помоћник градоначелника за област заштите културне баштине и уређење града

Славица Ђорђевић додаје да ће убудуће део сваког партерног уређења бити и декоративна расвета. За зграду суда та расвета биће уведена у склопу уређења Трга Радомира Путника. Дати су услови и за осветљење партера Соколане, где ће акценат бити стављен на павиљон и Дом управника, док у кругу Клиничког центра треба урадити декоративну расвету споменика доктору Михаилу Илићу.

Александар ЈОКИЋЕВИЋ

ЗОРАН ЈОВАНОВИЋ

Телефони: 333 111 333 316

marketing@kragujevackers

Комунална

Узгреднице

Изложба посне хране

Трећи пут заредом, у Саборној цркви, 27. децембра на Материце, организована је изложба посне хране. Организатор је била Унија за органску пољопривреду

„ЕКО плюс“ из Крагујевца, а изложба је имала образовно - хуманистички карактер. Покровитељ ове манифестације је Скупштина града, која је за ову намену издвојила 28.000 динара, а учествовали су и Коло српских сестара, КУД „Лепеница“ и Соколско друштво.

- Сваке године, за време поста припремамо ову изложбу, а храну добијамо из приватних ресторана. Све што преостане, после дегустације, поклањамо Дечијем дому „Младост“ и Дечијој болници, каже председница Уније Јелена Вуковић.

Када је први пут организована, 2007. године, изложба је трајала два дана, али како су посетиоци појели сву храну, чак и оно што је требало да се поклони, одлучено је да ове године траје само један дан.

Г.Б.

Канцеларија за младе

Локални акциони план за младе, који су пре две недеље усвојили одборници Скупштине града, био је повод за оснивање Канцеларије за младе, која ће почети са радом првог дана у новој години, у Улици Саве Ковачевића бр. 5.

- Канцеларија ће радити на спровођењу програма и активности Локалног акционог плана за младе 2010 - 2014. године. Такође, њен посао ће бити и анализа и обједињавање података о младима, сарадња са сличним организацијама и удружењима, као и учешће у припреми и изради пројекта који се тичу младих, објаснио је члан Градског већа за омладину и спорт Бранко Крсмановић.

Г.Б.

Поклон честитка за прву бебу у 2010. години

Прва беба која се буде родила у новогодишњој ноћи у крагујевачком породилишту добиће поклон честитку Скупштине града у вредности од 50.000 динара. Према речима Славице Савељић, члана Градског већа за социјалну политику и друштвену бригу о деци, сваке године, током новогодишњих празника град организује низ активности намењених деци.

Осим у новогодишњој ноћи, поклон честитку добиће и прва беба која буде рођена за православну нову годину, у ноћи између 13. и 14. јануара.

За божићне празнике, као и ранијих година, биће подељено 2.000 пакетића, у којима ће се, осим слатких и сланих ћаконија, овог пута наћи и пригодна књига за децу.

Деда Мраз у Цензиру трага

У оквиру својих активности активисти Месне заједнице „Центар града“, у недељу, 27. децембра, баш тачно у подне, организовали су хуманитарну акцију поделе новогодишњих пакетића социјално угроженим малишанима који живе на територији ове месне заједнице.

Пригодан програм са све Деда Мразом одржан је у просторијама Месне заједнице, подељено је тридесетак новогодишњих пакетића, а својим учешћем у пројекту ову хуманитарну акцију помогли су и обрадовали малишане деца из Основне школе „Радоје Домановић“ (која су припремила новогодишњу приредбу), Кућа играчака „Алфа“, генерални спонзор акције „Таково - осигурање“, Кућа слаткиша „Срце“ и дисконт пића „Марко“.

З.М.

Помоћ изградњи конака у Манастирку

За изградњу новог конака у манастиру Св. Николај у Великој Крушевици, познатог као Манастирак, град ће током наредне године донирати 240.000 динара. Овај манастир, који слови за један од најлепших и најстаријих средњовековних манастира у Србији, прилично је запостављен. Претпоставља се да је саграђен крајем 14. и почетком 15. века и да је његов ктитор Деспот Стефан Лазаревић. Пре четири године, Манастирак је добио ранги манастира, а обављена су и археолошка истраживања и детаљно претраживање унутрашњости храма. Том приликом пронађени су темељи старијег храма и једанаест гробова, као и вредни предмети из преткосовског и косовског периода.

Црквени одбор, пре неколико година, покренуо је иницијативу за потпуну обнову храма, како би добио онај значај који је некада имао. Пошто није у могућности да се сам издржава из манастира је стигао апел за помоћ за изградњу новог конака, а пре свега његовог подрумског дела због опасности од клизишта, које би могло да угрози постојећу звонару.

Г.Б.

НАГРАДЕ ПРИВРЕДНЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ

Крагујевачко трговинско предузеће „Трнава промет“ добитник је великог признања, награде Привредне коморе Србије за 2009. годину. Награда се додељује за постигнуте резултате у привређивању и допринос развоју и унапређењу привреде Републике и, поред ове фирме, добила су још 23 предузећа.

Власник и директор „Трнаве промет“ Братислав Лазарчевић каже да је, после три признања које је предузеће добило од Регионалне привредне коморе Шумадије и Поморавља, ова награда ПКС-а до сада највећа и да представља велики успех и потврду доброг пословања.

- Награда је резултат упорног рада који траје 20

У „ТРНАВИ ПРОМЕТ“ ЗАПОСЛЕНО 296 РАДНИКА

„ТРНАВА ПРОМЕТ“

Стабилна и успешна фирма

Награда је резултат упорног рада који траје две деценије и добрих показатеља које смо имали у овој години, каже директор Братислав Лазарчевић

година, јер смо 26. децембра проплатили две деценије од оснивања. Привредна комора Србије пратила је и вредновала добре показатеље које смо имали ове године, јер смо број запослених повећали за 35 и сада имамо 296 радника. Такође смо повећали и плате за 10 посто и на време измирили све обавезе. Очекујемо да ову годину завршимо повећањем прихода и да остваримо добит, као и претходних година, каже Лазарчевић.

Предузеће „Трнава промет“ бави се велепродајом и малопродајом робе широке потрошње и,

пред велепродајног објекта у радној зони Петровац, има и 11 продавница и самопослуга, од којих девет у Крагујевцу и по једну у Чумићу и Трнави. За наредну годину у плану је отварање још два малопродајна објекта у Крагујевцу. Предузеће се већ неколико година налази на листи 300 највећих фирми у Србији по пословном приходу, коју објављује „Економист магазин“, а у 2008. години заузело је 239. место, са приходом од 2,8 милијарде динара и нето добити од 99 милиона динара.

М. ПАНТИЋ

Популарни Ђетко новчани део награде поделио тројици радника „Водовода“, уверен да је признје Коморе не само његово, већ и колективу којим руководи

Таквих потеза има много, али међу најзначајније он убраја излазак из система обједињене наплате, чиме је ефикасност наплате подигнута на 98 посто. Уведено је и месечно читање водомера, унапређен квалитет воде изградњом постројења за предозонизацију.

- Уведен је интегрисани систем менаџмента и у томе смо јединствени у Европи. Ту су и четири сертификата о испуњавању ИСО стандарда. Заменом водомера

Велику пажњу поклањам спорту и планирамо да оформимо спортско друштво, већ имамо шаховски, стрељачки, стонотенички и куглашки клуб, прича Ђетковић.

Каже и да се после 33 године рада још увек налази у пуној радној снази:

- Можда звучи нескромно, али ја сам најбољи директор у граду и то сви знају. Свуда где сам радио давао сам максимум. Пре „Водовода“ три мандата сам успешно руководио „Енергети-ком“ и годину дана био начелник Шумадијског округа.

У своје велике успехе убрајам и то што је фудбалски клуб „Застава“ за време док сам ја био председник, ушао у другу лигу старе Југославије. Нисам успео једино као председник ФК „Раднички“, али ту су, иако сам се званично повукао јер нисам могао да одржим обећање, посреди биле неке друге игре, објашњава Ђетковић.

Додаје и да је његова професионална каријера умногоме била обележена доследном политичком припадношћу Социјалистичкој партији. То га је често и „коштало“, али није клонуло духом ни када је, за време ДОС-а, како каже, три године седео у „шок соби“, без телефона, не добивши ниједан посао као главни инжењер „Енергетике“. На крају су професионалне способности ипак превладале политику, како једини крагујевачки директор добитник награде Привредне коморе Србије.

Јаворка СТАНОЈЕВИЋ

ОБРЕН ЂЕТКОВИЋ КАЖЕ ДА ЈЕ У ПУНОЈ РАДНОЈ СНАЗИ

смањили смо губитак воде са 50 на 30 одсто. Пословање је позитивно, а радници су задовољни и адекватно награђени. Радимо и на подизању свести о потреби заштите акумулације „Гружа“ и унапређењу и заштити животне средине.

освајају награде (у Будви, Бечеју, Новом Саду, Подгорици), био на значајним студијским путовањима и практици у Немачкој, Италији, Шпанији, Мађарској. Савладао је потребне компјутерске вештине и стране језике.

Такорећи, савршен „дечко из Шумадија“, који је и члан „Менсе“ од 2004. године, момак који свира гитару и воли добру музику. Лазар се, такође, много интересује за филм, а објашњава и зашто:

- Фilm me инспирише и опушта. Успео сам да направим неколико филмских записа о појединим објектима у Београду, све импровизовано и у студијској варијанти. Film је уско везан за архитектуру: доживети простор као покретан, стално променљив, а не као коначан и статичан кинематографски, велики је квалитет.

Објашњавајући да се архитектура не доживљава само из једног угла, већ кроз крећање, и никада у једном тренутку, него у току дана, годишњег доба и током година, Лазар Мандић завршава наш први сусрет и причом о још једној својој великој љубави. О Крагујевцу, граду за који је много везан, и о великој жељи да се у њему оствари као архитекта. Каже да једва чека архитектонске конкурсе и пројекте који би му омогућили да понуди неку своју визију. Лазар жели да се врати у родни град који, истина, не даје могућности колико и Београд, али се млади архитекта нада да ће се то променити. Уосталом, овај успешни „дечко из Шумадија“ већ је пружио руку и предложио уређење једне локације у граду.

Мартиша ЦВЕТКОВИЋ

Када је ушао у нашу редакцију, Лазар Мандић се представио као „дечко из Шумадија“. На први поглед, оставља утисак комуникативног, али промишљеног и амбициозног младог човека, мада он дојдаје да је још систематичан, стрпљив, енергичан и тимски играч. Поред личних особина, његов СВ пун је података који га препоручују као „архитекту који обећава“.

Лазар има 24 године и тренутно се налази на докторским студијама на београдском Универзитету. Завршио је Архитектонски факултет, на чијем Истраживачко-пословном центру тренутно ради као сарадник, и дипломске академске мастер студије са просеком изнад девет, а занимљиво је да је за ауторски мастер рад, на коме је „зарадио“ чисту десетку, „узео“ локацију из Крагујевца.

- У питању је подручје касарне „Војвода Радомир Путник“ и на том пројекту радио сам шест месеци код професора др Миодрага Ралевића, при чему ми је много помогао Иван Радуловић. Дизајнирао сам центар креативне индустрије, са градском библиотеком као централним објектом, који би био нови покретач и маркер овог дела града, објашњава Лазар.

После завршетка школовања у родном граду и успеха које је имао на такмичењима из физике и математике у основној школи и Првој гимназији, морао је одлучити који факултет да упише.

- Одувек сам вољео да цртам и да се иgram, лего коцкице дugo су биле моја једина играчка, а архитектура је управо то,

ЛАЗАР МАНДИЋ, МЛАДИ АРХИТЕКТА Успешан дечко из Шумадија

Волим Крагујевац и жеља ми је да се као архитекта остварим у родном граду, каже Лазар, који је за свој дипломски мастер рад разрађивао локацију касарне „Војвода Радомир Путник“

ЛАЗАР ПРЕДЛОЖИО УРЕЂЕЊЕ ЈЕДНЕ ЛОКАЦИЈЕ У ГРАДУ

креативна струка. У пројектовању се користе прецизне процедуре и технике, а са друге стране слободна имагинација. Волим и што сам у сталном контакту са људима и што се у овој професији често не зна када се посао одваја од живота, прича млађани Мандић.

Не заборавља да каже како му је било скоро неизводљиво да оде на студије у Београду, али да су му родитељи Славица и Мишко пружили велику подршку, јер су веровали у његов успех, због чега су почели да се баве додатним послом и у Шумадијама покренули пластеничну производњу цвећа.

Овај млади Крагујевчанин био је веома ангажован још за време студентских дана. Осим што је био студент продекан, организовао је многе изложбе и презентације студентских радова, семинара и курсева, а успео је и да успостави сарадњу свог факултета са Истраживачком станицом у Петници, где је својевремено боравио као гимназијалац. Наравно, учествовао је на међународним конкурсима,

Честитке

ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ
ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ
ЦЕНТАР доо Крагујевац

*Срећни Новогодишњи
и Божићни
ћазници*

Огранци друштва:
Електрошумадија Крагујевац
Електроморава Пожаревац
Електроморава Сmederevo

СЛОБОДАН БОБА КОВАЧ, ТРЕНЕР ОДБОЈКАША „РАДНИЧКИ – КРЕДИ БАНКА”

Волим клуб и не пакујем кофере

Управо сам добио понуду од мог бившег клуба „Тара” да до краја ове и у наредној сезони радим као тренер у Италији. Мој одговор је био – не, хвала! То је последња, али лепа вест за Крагујевчане, из богате спортске каријере прослављеног играча и тренера

Разговарала Елизабета Јовановић

Велико је име у свету спорта, момак из златне генерације наих одбојкаша. Од прошле године је тренер „Радничког”, који је подмлађену екипу довео до Лиге шампиона. Слободан Боба Ковач.

Срећно је ожењен прослављеном одбојкашицом Татјаном Билбијом, са којом има сина Давида, који је већ кренуо стопама својих родитеља.

О својој играчкој каријери каже:

Била је прилично дуга, вероватно, играо сам скоро до 40. године. Моја каријера је кренула у Великом Градишту, у месташцу на обали Дунава где сам рођен, где је осамдесетих година била врло развијена одбојка, па сам и ја као клинац, мало виши растом, био заљубљен у овај спорт. Захваљујући играчима који су били моји идоли заволео сам одбојку и, ево, до данас остао ту.

Рано сте, како се каже, отишли од куће?

Са петнаест година отишао сам да играм одбојку за Лазаревац. Код професора Драге Томића тренирао сам једном дневно у Лазаревцу, а на други дневни тренинг одлазио у Београд. Тренирао сам са нижеразредним екипама, само да бих имао дупли тренинг. Они су трајали до 11 увече, па док стигнем на аутобуску станицу, као бих се вратио за Лазаревац, већ је била поноћ. Последњи аутобус често би отишао, онда сам чекао до четири ујутру и пешачио шест километара од Ибарске магистрале до куће. Тако је било две године, али се исплатило.

Шта сте све освојили од титула?

Био сам првак Југославије више пута. Онда сам отишао у иностранство и стално се борио у врху. Нисам освајао титуле, али сам био у различитим финалима. Круна каријере сваког спортисте је репрезентација, а ту могу да се похвалим изузетним успесима, освајањем медаља на европским и светским првенствима и на олимпијадама - '96. године у Атланти и 2000. златна у Сиднеју.

Играли сте у Ирану пре него што сте као играч дошли у Крагујевац.

На крају каријере покушавамо да мало уновчимо своје знање. Земље које су у развоју у одбојкашком спорту звале су ме. Као професионалац гледао сам где је то најбоље. Био сам у Ирану, што је изненађење, али мени је било стварно супер, ценили су ме, да не кажем као бога. Нисам био само једну годину, него две за редом.

По повратку сте заиграли и за „Раднички”, али се нисте дugo задржали.

Овде сам био револтиран неким односима у клубу и онда сам рекао могу да играм где хоћу. Имао сам много понуда. Определио сам се за Кувант. Била је то најугоднија година у мојој одбојкашкој каријери. Радио, а поред вас је плаха која је фено-

менална, тржни центри исто, тако да сам 10 месеци стварно ужијава.

Где сте још играли?

У Грчкој, нешто мало у Француској, а најдуже сам био у Италији. Осамнаест година сам био „напољу”, тринаест у Италији. Тамо ми се и син родио.

У Крагујевац сте дошли као играч.

Да, али и као крагујевачки зет. И да нисам у одбојци, живео бих овде. Родитељи моје супруге су ту, моје дете иде овде у школу, четврти је разред, почeo је да тренира одбојку. Крагујевац је амбициозан град, стаљно напредује и то мени одговара.

С ким се дружите?

Имам пуно пријатеља и познаника, али нисам ка кућна дружења, разлог је можда што сам дugo био у иностранству. Одем са играчима на пиће, ту су и тренери, понајвише сам са кумом Дејаном Станојчићем.

Где обично излазите?

Највише волим да одем у посластичарницу „Сице“, „Трезор“ ми је близу куће, а у последње време идем и у ТЦ „Рода“, јер је близу дворана. Одлазим и у „Двориште“ и ресторон „Наутилус“.

Како вам почиње дан?

Када немам тренинг устајем ма-ло касније, око десет. У супротном, већ сам у пола девет у теретани. Обавезе ми трају до пола један, онда одлазим у клуб.

Чиме се окрепљујете?

Ја не пијем и не пушим, можда сам због тога и играо овако дugo. Не пијем ни кафу. Обично седим уз кока колу.

Чула сам да обожавате италијанску кухињу?

Тачно. Она је и иначе добра за спотристе јер садржи доста угљених хидрата, којих увек треба. Волим

„Имамо изузетно квалиитетне играче и покушавам да побденички мента-литет, који сам дugo година гадио, пренесем и на њих. Највећи проблем је мотивација

Слажао бих ка-да би рекао да. Више сам носач.

Ко у кући држи новчаник?

Сва срећа, супруга. Чини ми се да ја имам пробушен цеп.

Словите за централног мештју колегама?

Професионалац сам 15 година и сигурно је да сам нешто новца зарадио. Срећа је и да је држава наградила врхунске спортисте. Нормално је да ја моје играче, нарочито млађе, изведем на сок.

Да ли се сећате на шта се потрошили свој први хонорар?

Ујни сам купио фритезу. Била је то прва премија из Војводине. Сећам се да је то била прва већа лова.

Зашто баш ујни?

Ја сам дете без родитеља. Рано сам остао без ма-ме и у једном периоду сам живео са јаком и јуном.

Сада носите искључиво фирмски гардеробу?

Нисам довољно богат да бих носио јефтине ствари. Имам срећу да знам где се налазе фабрике по Италији и у прилици сам да од људи које познајем купујем. Цене су много ниже него код нас.

Чујем да сте купили и два пара свечаних одела.

Одела носим само за пријеме, за избор спорти-

рибу и, нормално, нашу храну. Ка-да дugo нисте у својој земљи, све вам недостаје, па и домаћа јела.

Умете ли да спремате јела?

У Ирану сам спремао шпагете.

Када сам се вратио, толико сам био

омалокрвио да сам примао инфузију. Није да не знам да спремам, него ако то често радим, можда навикнем супругу.

Да ли јој помажете у кућним пословима?

Слагао бих ка-да би рекао да. Више сам носач.

Ко у кући држи новчаник?

Сва срећа, супруга. Чини ми се да ја имам пробушен цеп.

Словите за централног мештју колегама?

Професионалац сам 15 година и сигурно је да сам нешто новца зарадио. Срећа је и да је држава наградила врхунске спортисте. Нормално је да ја моје играче, нарочито млађе, изведем на сок.

Да ли се сећате на шта се потрошили свој први хонорар?

Ујни сам купио фритезу. Била је то прва премија из Војводине. Сећам се да је то била прва већа лова.

Зашто баш ујни?

Ја сам дете без родитеља. Рано сам остао без ма-ме и у једном периоду сам живео са јаком и јуном.

Сада носите искључиво фирмски гардеробу?

Нисам довољно богат да бих носио јефтине ствари. Имам срећу да знам где се налазе фабрике по Италији и у прилици сам да од људи које познајем купујем. Цене су много ниже него код нас.

Чујем да сте купили и два пара свечаних одела.

Одела носим само за пријеме, за избор спорти-

те године, због кодекса облачења. Не бих се осећао пријатно на утакмици у оделу. Увек се облачим спортици. Када смо били на турнеји у септембру, сачекао ме Иван Мильковић и рекао ми да се отвори нови „Бос“. Једно одело коштало је 170 евра, а код нас такво није испод 500.

Волите луксузне аутомобиле?

Волим велики аутомобил, јер се осећам сигурније, а од малог ме боле колена. Возим цип „опел антару“ од двадесет и нешто хиљада. Мислим да је доступан већини, јер може да се купи на лизинг.

Имате и чамац, или вам је жеља да купите бродић.

Планирао сам да купим „квик силвер“, као што има Слободан Вучићевић, председник „Звезде“. И он је пецаро и заљубљен у воде. То ми се допало, али нисам за то да ми нешто тако скупо стоји на води. Пре-ко лета имам само месец дана паузе

Дошао сам у Крагу-

јевац као играч, или и као крагујевачки зет. И да ни-

са у одбојци, живео бих овде, јер су овде родитељи моје супруге, моје дете овде иде у школу... Крагујевац је амбициозан град, стално напредује и то ме-ни одговара

и проводим их на Сребрном језеру у свом угоститељском објекту.

Какви сте према сину?

Он код мене може све, код супруге је већ друга ствар. Код ње мо-ра да се учи. А са татом може да игра и игрице.

Словите за особу која је магнет за жене. Да ли одолевате искушењима?

Кад је човек млад, неожењен, он се забавља и проводи, а када се човек одлучи за брак треба да буде узоран супруг. Ја сам се ожењио у тридесетпрвој години. Мислим да сам узоран, да никоме не дајем повода, а нормално је да свако жели да види лепу жену.

Да ли је тачно да доста држи-те до мишљења других?

Мишљење других је веома важно, али ме нервира неправда. Први пут сам се ове године сусрео са

негативним коментарима. Донео сам неке одлуке као тренер и то се некоме није допало. Било је разних коментара на „фејсбуку“.

Да ли сте опробали и у неком другом спорту?

Био сам зачетник бичволеја у Србији. Тиме сам се бавио када сам напустио репрезентацију да бих остао у форми за одбојку у дворани. Обожавам и баскет. У Куванту сам кренуо да играм тенис, пошто сам тамо имао доста слободног времена.

Какви су вам планови?

Везани су за Крагујевац. Ја сам десетак година имао добра амбицију, хоћу највише.

Прича се да имате другарски однос са играчима.

Добар је. Мислим да су неки ма-ло виши опуштени. Највећи проблем је мотивација. Имамо изузетно квалитетне играче и покушавам да победнички менталитет, који сам дugo година гадио, пренесем на њих, али то не може преко ноћи.

Да ли сте направили неки по-грешан потез, гледано из данашњег угла?

Много одлука је било погрешно. Немам тутулу у Италији са Мађером зато што сам одлучио да не останем тамо, јер сам мислио да ме после повреде нису испоштовали. Отишао сам у други клуб, где ми је било супер, али да сам остао у овом клубу, ем би они били први, ем бих ја био први наш играч са иностранским титулом.

<p

ДР МИРКО РОСИЋ, ПРОФЕСОР МЕДИЦИНСКОГ ФАКУЛТЕТА

Научник у оделу бајкера

Када сам био млађи, борио сам се да променим свет, а сада се борим да свет не промени мене, каже Мирко Росић, човек признат у свету науке, бивши политичар, декан, ректор, народни посланик

Пише Маргита Цветковић

Mала је вероватноћа да би, неко ко га не познаје, погодио да је др Мирко Росић научни великог у гледа, чије име, са поштовањем и уважавањем, изговарају људи признати у свету науке. Таквом утиску „помаже“ и његов изглед, који пре подсећа на рокера него на човека са белим мантилом у лабораторији. „Препознатљив“ је по дуго који (сада без репића), ноншалантној одећи, мотору који вози и великом броју пријатеља са којима воли да седи по градским баштама. Био је декан, ректор (кају најмлађи у Европи), народни посланик, високи страначки функционер, али никада није напуштао медицину и науку. Воли да каже да је бајкер и да се, мада има 51 годину, није одрекао „старих љубави“ - једрења, скијања и јахања.

Са др Мирком Росићем, редовним професором Медицинског факултета у Крагујевцу, разговарамо у Институту за физиологију, у који сваког јутра стиже из Белошевца, где сада живи са породицом, у друштву са четири пса и две мачке.

■ Физиолог истраживач

Када га питамо ко је Мирко Росић, одговара да је, најпре, научник. Тренутно је ангажован на два пројекта, једном (републичком) који подразумева основна истраживања и другом, великим европским пројекту, који се ради у сарадњи са Центром за мултидисциплинарне студије САНУ и Универзитета и у коме учествује велики број људи и институција, а којим руководи др Ненад Филиповић, професор машинског факултета у Крагујевцу. Њих је, каже Росић, у идејном и техничком

смыслу осмислио професор др Милош Којић.

- Представа о научнику као чудаку који, затворен у некој мрачној лабораторији, нешто измишља и слабо комуницира са другима - романтична је. У данашње време такво бављење науком апсолутно је немогуће, као и да до новог научног циља дође један човек, па чак ни група људи у једној научној области. Због тога је неопходан мултидисциплинарни приступ, прича Росић о себи као делу тима који учествује у европском пројекту који се бави атеросклерозом, болести кардиоваскуларног система, од које умире највећи број људи на планети.

- Ми можемо да испитамо механизме који доводе до тешких бољести и да нађемо лекове који

излагао добијене резултате на једном конгресу, за њега су се заинтересовали људи са Медицинским факултетом у Лондону. Тако је почела сарадња стручњака из Крагујевца и Лондона, која је трајала све до 1990. године. Росић је сваке године боравио у Лондону, где је радио у лабораторији Хју Давсона, физиолога светског гласа, по неколико месеци, колико и људи из Лондона код нас.

- Заједнички смо радили неколико важних пројекта и они су много помогли да се овде отвори лабораторија, донирали су опрему, публиковали резултате. Онда сам добио пројекат који је у то време вредео 350.000 фунти и провео годину дана у Лондону, где смо направили доста фантастичних резултата. Много мла-

дих људи је, захваљујући тим пројектима и истраживањима, завршило докторске тезе и магистарске радове, а ја сам 1994. године изабран за почасног предавача.

■ Време политичког ангажмана

Онда је наступило тешко време, земља у изолацији и ратовима, па је и сарадња Крагујевца и Лондона прекинута. Росић каже да га посебно радује што смо прилично брзо, после десецијског одсуства, успели да се вратимо на научну сцену и што наши људи сада добијају европске пројекте.

- И док само били у изолацији, са мало паре, али великим ентузијазмом, покренули смо низ других истраживања. Тако је кренула посебна истраживачка линија која се односила на методологију истраживања понашања животиња и за две године направили смо потпуно нову методологију, која је велики корак у усавршавању те врсте истраживања. Са друге стране, почели смо да се бавимо физиологијом спорта, што смо сами финансирали. Сада, у сарадњи са Техничким факултетом у Новом Саду, правимо прототип једног уређаја који би требало значајно да побољша процену физичке спремности спортиста, али би могао и клинички да се примењује, као и да комерцијално буде интересантан.

НА „СУЗУКИЈУ“ СА СУПРУГОМ ЈОВАНКОМ

ТРЕНУТНО јЕ АНГАЖОВАН НА ДВА ВЕЛИКА ПРОЈЕКТА

Са поља науке, прелазимо на „клизајији“ терен, пошто је Мирко Росић једно време био активан политичар. Како то доживљава са ове временске дистанце?

- У једном тренутку, када смо били изоловани, у рату и сваји са целим светом, осетио сам да морам да се борим за једну нову Србију, која ће бити отворена према свима, али која ће штитити своје интересе. Нећу рећи да сам се борио против режима Слободана Милошевића, већ за грађанску, демократску Србију. Тада сам то једино могао кроз политичко ангажовање, кроз Грађански савез, странку чија ми је животна филозофија била најближа.

У то време, био сам млађи и мислио сам да могу да мењам свет, желео сам и био уверен да могу. Нажалост, моја борба се усмерила на другу страну: сада се борим да свет не промени мене.

Мислим да је та борба исто толико тешка, али изазовна и интересантна.

■ Рођен под срећном звездом

Следи „трактат“ бившег политичара Мирка Росића о томе како је схватио да се крупне промене не могу направити преко ноћи и да су компромиси, неизбежни у политици, далеко од онога како је он замишљао свој посао, факултет, универзитет, државу...

- Шта тада човеку остаје? Да се помири и утопи у то? Могао сам да постанем део политичког естаблишмента, будем још два мандата у Скупштини, једем у скupштинском ресторану, подигнем руку кад треба. То би онда значило да је свет променио мене. Ја бих прихватио норме и систем вредности који је далеко од мог промовисаног система и мојих идеала. Шта сам морао да урадим, а да не будем ментално оштећен, огорчен, постанем хејтер и мрзим људе?

Како да је задржао свој систем вредности, свестан да се он битно разликује од већинског, који је прихватио као легитиман.

- Не спадам у бивше политичаре који ће причати да је политика лоша ствар, да сам се повукао за-

ВРАТИО СЕ ЈЕДРЕЊУ И СВОЈОЈ ЈЕДРИЛИЦИ

то што сам поштен, моралан. Само мислим да мој ментални склоп апсолутно није био примерен улози коју сам као политичар требао да имам у том тренутку. Нисам разочаран, ни љут. Мислио сам да сам лош политичар и онда сам се вратио ономе што боље радим, закључује Росић. Вратио се и неким старим љубавима: мотору (вози „сузуки 550“, члан је и Мото клуба „Смак“), једрењу (има једрилицу на мору), скијању, док је своју кобилу поклонио.

Наравно, наставио је да ради са студентима, према којима је мењао однос пропорционално звањима које је имао, а квалитативно га променио када су његове ћерке Андреа и Тијана постале студенткиње. Иначе, својим највећим признањем сматра то што су га студенти неколико пута бирали (тајним гласањем) за најбољег предавача.

- Сада, без претеривања, могу да кажем да је моја супруга Јованка оно што ми се најлепше догодило у животу. Имао сам среће, али и довољно памети да препозnam да је забављање са младом колегиницом (узели смо се као студенти) један од два најважнија догађаја у мом животу. И сада ми је најлепши део дана наш јутарњи ритуал испијања кафе.

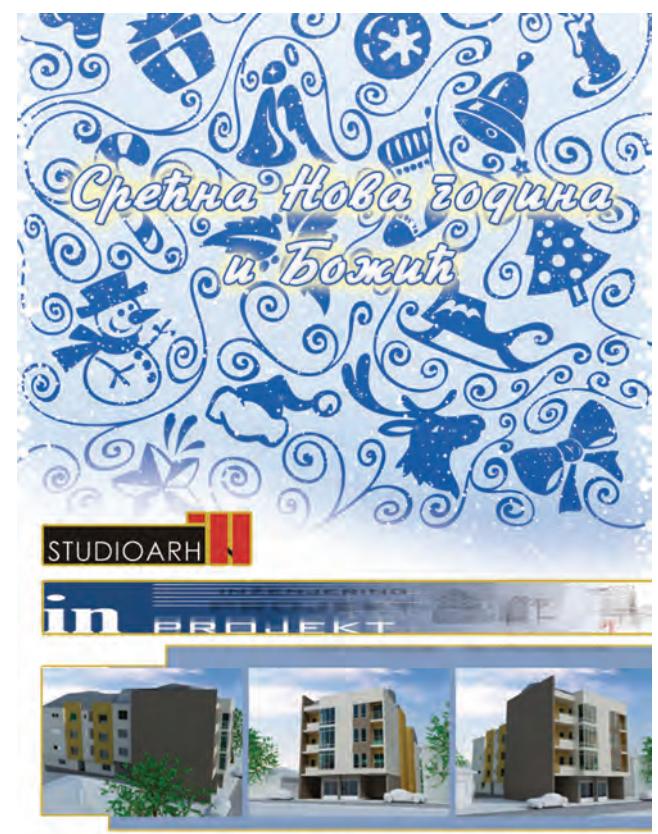
Своју исповест за „Крагујевачке“ др Росић завршава причом о великом броју људи које је упознао и од којих је занемарљиво мали број престао да му буде пријатељ. Трећа најлепша ствар у његовом животу је посао којим се бави. Са друге стране, не постоји ниједно тако велико разочарање које је вредно да се памти.

Срећни празници!

Срећну и успешну 2010. годину жели Вам ЈКП „Зеленило“

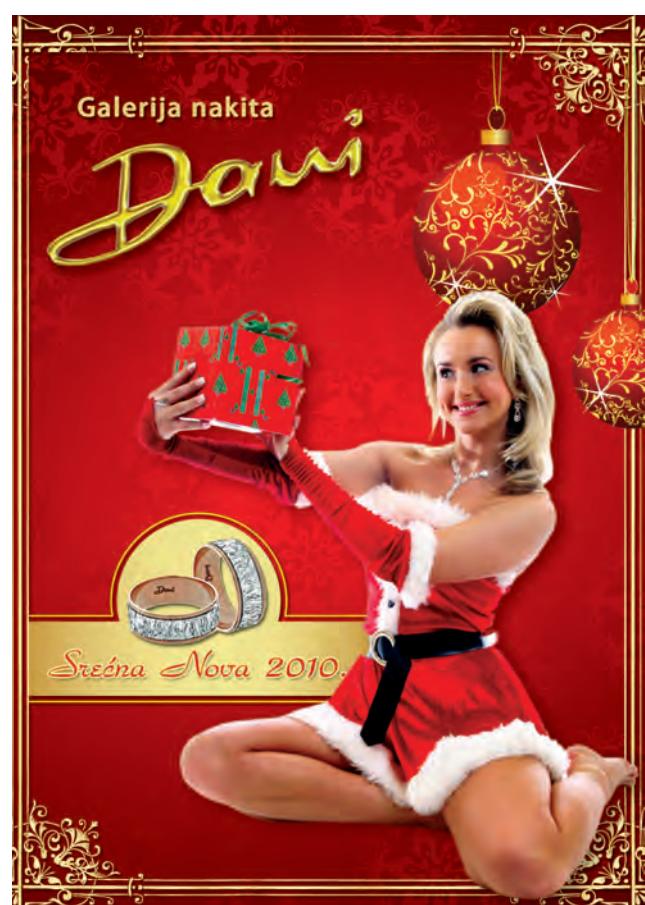
Честитке

Честитке

VELIKA NOVOGODIŠNJA RASPRODAJA!!! Aleksandro
PRODAJA NA 6 I 12 MESEČNIH RATA!
Srećni Božićni i Novogodišnji praznici! SALE!! -60%
NOVOGODIŠNJA POKLON CENA
Ugaona garnitura SANA
31.237,-
24.990,-

Dragoslava Srejovića 29 Kopaonička 1
tel: 335-495 tel: 314-198
www.aleksandro.com

АЛБАНИЈА ОЧИМА АРХИТЕКТЕ ЈЕЛЕНЕ МИЛОСАВЉЕВИЋ

Кроз гудуре, баштину и немаштину

Наша суграђанка недавно је имала ретку прилику да обиђе још увек непознату и мистериозну Албанију. Преносимо њене утиске о земљи која се постепено, после вишедеценијске изолације, полако „буди“

Пише Зоран Мишић

Jелена Милосављевић, шеф архитектонског одељења Завода за заштиту споменика, недавно је пословно боравила у Албанији поводом семинара који је организовала шведска невладина организација „Културно наслеђе без граница“. Учествовали су експерти из Србије, Босне и Херцеговине и Албаније и били су у прилици да виде споменике, археолошка налазишта и културне знаменитости широм Албаније и обиђу Тирану, Драч, Бирокастро, Берат, Саранду, Бутринт и друге албанске градове и села. По оној народној да је „више људи видело јетија него Албанију“, преносимо неке импресије наше суграђанке.

- Први утисак је да је природа предивна. Све је прелепо, чисто, нетакнuto. Деценије њихове изолације од света и немаштина резултирале су несвакидашњом последицом - а то је да је њихова културна баштина, од античког преко средњевековног доба, остала нетакнuta.

Град Бирокастро је изузет-на архитектонска целина.

- Старим градом доминирају огромне куле са каменим пречкивачима. Обично је свака породица имала по два таква здања због бројности фамилије. Прве три етаже су зидане каменом, а само последња бондручном грађом. На врху су сачувани дрвени прозори и цистерне из којих су се снабдевали водом. Једна од тих кула, „Зекате хаус“ сада је уређена и власници су је издали држави која је од ње направила музеј. Стари Ђирокастро изгледа божанствено, каже Јелена Милосављевић.

■ Добре стране Албаније...

У близини Зекате куле налази се и родна кућа Енвера Хоџе, у којој је сада смештен Етнографски музеј, као и сјајна, неочувана „Кућа бабетових“, за чију су реконструкцију Швеђани понудили паре, али се јавило чак 72 наследника, па сада тавори због сувласничких односа.

Нови град Ђирокастро, који има до 50 хиљада становника, је „тешки треш“ и савремене надградње и модерна хотелска здања прете да наруше патину древних времена.

Иначе, у Ђирокастру можете пронаћи и наше брендове: сокове марке „Нектар“ и „Марбо“ чипс. По угловима су дrevne кафанице у којима седе искључиво мушкарци, пуше и играју домине. Када се затекнете у Ђирокастру определите се за марку пива „корча“ јер је много боље од „тиране“, а никако за прослављени коњак „скендербег“ јер је приватник који је откупио ову фабрику исфушерисао пиће и употребио га.

Све улице су још поплочане калдрмом, а возе се „строго“ стари „мерцедеси“ који шлајфују по киши.

Како се „спуштате“ ка јуту земље, расте број православаца и већина становништва говори грчки језик.

Археолошки локалитет Бутринт није само споменик културе него и национални парк. У близини је језеро које је природни

феномен јер се у њему мешају слана и слатка вода.

- Природа је феноменална и није цаце ту Енвер Хоџа себи и својим партијским друговима подизао летњиковце. Наравно, сада су та здања сва у расулу, каже наша саговорница.

У Саранди, граду прекопута Крфа, налази се огромна православна црква и сви причају грчки.

ЈЕЛЕНА МИЛОСАВЉЕВИЋ ПИЈЕ ПЛАНИНСКИ ЧАЈ У ЂИРОКАСТРУ

ПЕЈЗАЖ БЕРАТА,
ГРАДА СА ХИЉАДУ ПРОЗОРА

чајнији објекат из античког периода је огромна крстичница - баптитеријум, чији је подни мозаик потпуно очуван. У Бутринту се налази и грандиозна византијска базилика која је готово читава сачувана.

Призор који оставља посетиоце без даха је сусрет са местом Берат, градом кога зову још и „хиљаду прозора“.

- Здана су ишла у висину. Нема камене градње већ само ћерамида, дрво и бондрук. Из даљине се прво види на стотине прозора. Берат су освајали и Бугари и цар Душан, а и данас је остала троугаона тврђава Мангалеми, што је грчки назив. Прекопута је река Гораца, што је чист словенски топоним. У

туристичком водичу Берата пише да је Емир Кустурица толико био одушевљен аутентичном архитектуром да је у њему желео да снима филм „На Дрини ћуприја“. Иначе, Берат је некада имао 40 цркава, од којих је сачувано 17, а једна од њих је претворена у Онуфријев музеј, посвећен најпознатијем иконописцу и зоографу, Албанцу православцу, чији је црквени опус најприсутнији у Северној Грчкој.

И у Горици постоји православна црква, мада данас већину становништва чине мусимани.

- Албанци, било да су православци, католици или мусимани, веру доживљавају као интимну ствар и нису ватрени верници. Чести су међународни и међуверски бракови, каже архитекта Милосављевић.

■ ... и оне друге

Као главну препреку промоцији природних потенцијала и историјске баштине наша саговорница наводи очајне путеве.

- То су буквално козје стазе кроз гудуре. Раздаљину мању од 200 километара од Ђирокастра до Берата пролазили смо више од шест сати. Немају аутобуске станице (чак ни Тирана која има пристојан аеродром), него крећу са њима познатих раскрсница и то кад се возило напуни. Карте се плаћају при изласку, а бус стаје свуда крај друма где стижу нови путници и то на магаре.

- Уопште не мрзе Србе, напротив, а Београдом су одушевљени. Он је за њих појам метрополе. Не стоји добро да земљацима који су долазили са Косова. У питању је обострано разочарање, они са Косова су били запрешаћени колико је беда у Албанији и нису се либили да им то директно саопште, док су Албанци били зграњuti због чега је њима лоше на Косову, где се живи у изобиљу, преноси нам утиске наша саговорница.

У Тирани нема старе архитектуре, а градоначелник, иначе сликар, је описане фасаде сопреалистичких здања офорбао у живе боје, што делује баш „слатко“.

- Њихово највеће богатство су природа и сјајни људи, али ће на својој туристичкој промоцији морати још много да пораде. А нису још ни почели, закључује Јелена Милосављевић.

СКЕНДЕРБЕГОВ ТРГ У ТИРАНИ
СА СВЕ РИНГИШПИЛОМ

ГРАДЕ СЕ САВРЕМЕНА ЗДАЊА НА ПЛАЖАМА У ДРАЧУ

СЕОСКИ ТУРИЗАМ У КАМЕНИЦИ

Домаћа гибаница и здрав ваздух

Породица Љубише Тодоровића одлучила је да госте, осим у кафани, прима и на конак, нудећи им одмор на селу, специјалитете домаће кухиње, али и вожњу фијакером до манастира Враћевшица

Пише Никола Стефановић

Кафана „Каменичанка“, власника Љубише Тодоровића, ради већ 20 година. Већина других газда, углавном неуследних сеоских механика у којима мештани убијају време после напорног рада, задовољила би се тиме. Љубиша је, током ових година, испред своје кафане направио мањи паркинг, а затим дрвену чесму и канал за аутомобиле. И опет, није се на томе завршило. На иницијативу ћерке Гордане, породица Тодоровић одлучила је да крене са сеоским туризмом. За сада је све у повоју, јер „ради“ само један апартман, али је помоћни објекат већ спреман за надоградњу. Иначе, Тодоровић домаћинство може се похвалити пекаром, сушаром, продавницом, магацином за пиће, али и малим вртом са животињама. Све одише оном, на стварни начин, „обојеном“ атмосфером: дрвени разбој, петролејке, радио апарат „Раде Кончар“...

- Тек треба да подигнемо спрат на помоћном објекту, чиме ћемо добити пет-шест соба. Материјал је већ спреман, а све што сада имамо нисмо одједном уградили, већ се годинама улагало помало, каже домаћин Љубиша Тодоровић, напомињући да стално борави у Каменици од како је отишао у пензију. Више му не одговара градска бука и галама, па време користи да уређује сеоско домаћинство.

Тодоровићи су пуни идеја, али и ентузијазма, па планирају да уреде и мањи дечји парк, са љуљашкама и клацкалицама, као и просторију за рекреацију, са билијар и стонотениским столовима, што ће добро доћи гостима у зимском периоду.

Љубишина ћерка, Гордана Царевић, која је и идејни творац овог предузетничког подухвата, са супругом и децом живи у Горњем

Милановцу, где су и запослени, али планира да крене очевим стопама и по завршетку радног века посвети се угоститељству:

- Ово домаћинство почели су да

ГОРДАНА ЦАРЕВИЋ СА СИНОВИМА И ОЦЕМ ЉУБИШОМ ТОДОРОВИЋЕМ

граде родитељи док су још радили у фабрикама. Сада, кад су у пензији, интензивирали смо његово сређивање. Кафана ради већ две деценије, а сеоски туризам је све привлачнији, тако да ће се цела породица потрудити око тога, прича Гордана, која заједно са супругом и синовима помаже на сређивању домаћинства. Нада се да ће, када се пензионишу, наставити посао и проширити објекат за госте који преферирају здрав начин живота и одмор у сеоском амбијенту.

Боравак у апартману и није превише скуп за оне који су жељни мира и тишине, а чини се да и гурмани могу да уживају у „Каменичанки“.

- Пун пансион је 1.350, док пре ноћиште кошта 800 динара. Наши оброци припадају менију тзв. домаће кухиње, тако да гости за доручак добијају гибаницу, пројару, кисело млеко, кајгану, сир, а могуће су и посебне наруџбине. Могу да користе комплетно двориште и, у

ОД „КАМЕНИЧАНКЕ“, КАФАНЕ СТАРЕ ДВЕ ДЕЦЕНИЈЕ, ДО САВРЕМЕНИХ АПАРТМАНА

градњу нових соба. Ситуација је ле-ти другачија, када их највише по-сеђују млађи брачни парови са децом, док су им зими ловци њихови најчешћи гости, јер је Каменица у подножју Рудника, који је

ЈЕДНА ОД СОБА ЗА ГОСТЕ КОЈИ ВОЛЕДА СЕ ОДМАРАЈУ НА СЕЛУ

ГОСТИМА СТОЈЕ НА РАСПОЛАГАЊУ ФИЈАКЕР И ЦИП

дим паровима који ступају у брак.

На крају разговора са љубазним домаћинима, Гордана напомиње да, упркос чињеници што се њихов објекат налази под окриљем туристичке организације, до сада нису добили никаква средства (донацију или кредит), и поред разних обећања, тако да ће све трошкове адаптације, у вредности од неколико десетина хиљада евра, покрити самим.

просторима, прича директорка ГТО.

Како је сеоски туризам у иностранству све популарнији, у Градској туристичкој организацији сматрају да то може бити добар извор прихода у будућности:

- Тренд активног одмора је све популарнији у Европи, што нама даје могућност да максимално искористимо своје потенцијале. Можда ће неком звучати невероватно, али Холанђани, на пример, добро плаћају за боравак на селу, с обзиром да још једино на селу могу уживи-во видети и хранити животиње или убрати свеже воћке уместо оних упакованих у целофан у маркету.

Странаца, по речима директорке, има у све већем броју, што значи и већи прилив новца, почев од боравишних такси и куповине улазница па до куповине по маркетима. Она каже да смо ове године имали 10 одсто мање домаћих туриста, али се број страних туриста повећао за 23 процента. У првих девет месеци 2009. године, просечно су остварена 2,6 ноћења, не рачунајући октобарске свечаности. То је јасан подatak да Крагујевац има шта да понуди у туризму.

Н. С.

ГРАДСКА ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА

Све више страних туриста у Крагујевцу

Расте интересовање странаца за сеоски и ловни туризам, па то може бити и један од начина оживљавања шумадијских села

Судећи по побраним на-градама на многобројним сајмовима туризма у Србији и региону, година на измаку била је изузетно успешна за Градску туристичку организацију. Успех је утолико већи ако се зна да је ГТО од свог оснивања 2005. године постала непрофитабилна организација, финансирана само из буџетских средстава. Више не располажу ни локалом за израду, ваљда најчувенијих крагујевачких сувенира, популарних „Шумадинаца“, а по речима директорке Јасмине Марковић Миленковић, организација једино има службене просторије.

- Чак и оно што нам се највише замера - недостатак разгледница,

ДИРЕКТОРКА ГРАДСКЕ ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЈАСМИНА МАРКОВИЋ МИЛЕНКОВИЋ

није нешто што у садашњем времену доноси профит, јер су сада популарни други видови комуни-

кације, од електронске поште до СМС порука. И поред тога, разгледница има, али се оне углавном поклањају и то пре свега колегама из других градова и држава приликом сусрета на сајмовима. Ове године одштампано је 16 мотива на по хиљаду разгледница, али то и није наша основна делатност, напомиње Марковић Миленковић.

Основни посао туристичких радника је, каже директорка, промоција града за који се дуго није чуло, не само ван Србије, јер Крагујевац нису само Шумарице. Они, такође, организују бројне манифестације (тренутно их има 45), почев од дечјег карневала за

Дан града, преко „Фића феста“ и „Балканијаде“. Ту су и Мото шоу, скокови у воду на Шумаричком језеру, пливање за Часни крст, избор најлепшег села у Влакчи.. Крагујевац је, иначе, једини град који се тренутно бави развојем сеоског туризма и до сада је регистровано десетак домаћинстава.

- Добро је што смо умрежили сеоски туризам са ловом, риболовом, планинарењем, чак и сакупљањем шумског воћа и спремањем зимнице у самим селима. Пут пансион по селима кошта петнаестак евра, а у понуди има и кућа са хидромасажним кадама, дворишним базенима. Ловачко друштво се, такође, укључило, тако да можете кренути празних руку у лов, а од друштва закупити, рецимо, карабин, муницију, тиренско возило, чак и ловачког пса и са водичем кренути у лов. Занимљиво је да се у једном делу Рудника размножио и муфлон, што је за љубитеље лова лепа вест. Имајмо и највећу фазанерију на овим

ПОЛИЦИЈА: СМЕШНА СТРАНА ОЗБИЉНОГ ПОСЛА

Дођите да ухватимо свињу

Иако се мисли да полицијаци само бију, хапсе криминалце и решавају тешке случаје, од њих се очекује и да посматрају летеће објекте по небу, јуре животиње, скидају црну магију и још по нешто

Hа реч полицијац прва асоцијација многима ће бити шаљив виц о њивовој интелигенцији или намрођена особа са пендремом у руци која тренира строгоћу, хапси, бије, преслишава...

Тешко да је можете замислити и у узору трагача за летећим тањирима, одбегле свиње, терача комшијских паса, заустављача електромагнетне сile и црне магије. А они и то раде, боље речено и за такве ствари грађани окрећу број „92”.

■ Потера за НЛО и псон

Господин из улице Јанка Веселиновића једне вечери позвао је Дежурну службу полиције и замолио да хитно дође полицијска патрола. Објаснио је да није шала упитању, да има инсталацијан телескоп, јер му је хоби да посматра звезде, па му је неопходно њивово присуство како би се записнички констатовало присуство ванземаљског тела, да не би испало да лаже!

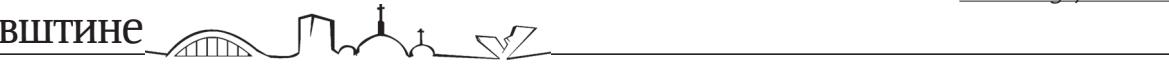
Други случај нема везе са НЛО-ом, али има везе са једном свињом. Човек у годинама окренуо је „92”, јер му је побегла велика свиња из обора. К'о за инат, нико од комшија није био код куће. Јурио је сам док се није уморио, а онда се досетио да је полицијска патрола право решење. Објаснио им потанко да је дао све од себе, али да није вредео - велико је двориште. Случај је ипак решио сам. Нашили су рођаци, па су утерали свињу у обор, а он је, коректно, јавио да је ствар окончана, да јабе не бију пут.

То се не може рећи за једну гospођу, која је чак три пута упорно звала због једног пса. Пожалила се да јој велики кер седи испред капи-

је, а она не сме да истера аутомобил из дворишта и оде на посао. Полиција која је примила позив саветовала је жену да сама отера пса, али је она, увише наврата звала и инсистирала да се пошаље полицијска патрола. Трајила је и да је неко други слуша, уверена да ће боље разумети њен страх. После двадесетак минута престала је да зове. Шта се десило нико не зна, вероватно је пас сам отишао.

За разлику од прећашњих случајева, где се полиција није ангажовала, у следећем случају је морала. Наме, недавно је кренула читава серија телефонских позива, најпре из „Метроа“, па из „Рода центра“, због мушкарца који је са кацигом на глави и наученим рукавицама јурио колицима поред рафова, гласно подражаваји турирање мотоцикла. Људи се склањали пред његовим налетима, створила се пометња, укључило се обезбеђење. Човек је приведен код судије за прекршаје, где је и новчано казњен.

Један овдашњи пензионер читко је исписао две странице о томе ка-

**СТАМБЕНА ЗАДРУГА
„НАПРЕДАК“
КРАГУЈЕВАЦ**
Ул. Краља Александра I Карадађорђевића бр. 103

Локал од 38,80 m²
у Танаска Рајића
бр 5, Зграда укњижена

Обавештавамо будуће купце да смо започели изградњу, уговарање и продају станови и локала на локацији Змај Јовина бр. 45.

Гаранција банке за примљене авансе

КОНТАКТ ТЕЛЕФОНИ
034/335-959
034/335-106

PRODAJA ZAVRŠENIH USELJIVIH STANOVA

Informacije: 034 337 702, 063 606 369

Potrebna lokacija u centru

Struktura stanova: 22m² 24m² 36m² 38m² 46m² 67m²

Opremljenost stanova:

- 1. PVC petokomorna stolarija **VEKA** - Немачка
- 2. Aluminijumske roletne sa termoizolacijom
- 3. Grejanje na gas - gasni kotlovi **HERMAN** - Немачка
- 4. Aluminijumski radijatori **FONDITAL** - Италија
- 5. Uvozna keramika prve klase
- 6. Hrastov parket (Slavonski hrast)
- 7. Bešumna kanalizacija **REHAU** - Немачка
- 8. Cevna mreža za vodu **REHAU** - Немачка
- 9. Klima uređaj - split sistem
- 10. Interfon i video nadzor
- 11. Sigurnosna vrata
- 12. Kablovska televizija i internet
- 13. Nužno svetlo (u slučaju nestanka struje)
- 14. Podzemne garaže i parking mesta

Lokacija: Braće Poljaković 23

гледам спортски програм на ТВ-у, разговарам са родбином и слушам нашу химну, а онда почиње печење и сагоревање мог тела топлотном (усмереном) енергијом, болови и ране по телу постају неподношљиве. Али, како ме нису присили и реализовали болесне идеје да им предам стан појачали су насиље које се огледа у следећем: користе космичку енергију, хемијска средства, магнетне таласе и енергетске и црномагијске нападе и микро-чипове”.

Пожалио се полицији да му је два пута повишен притисак, јер су му у пределу срца убацили микрочип, уз помоћ којег му, када они хоће, повећавају број срчаних откучаја. Напомиње и да су га припадници секте први пут напали на Ускрс прошле године тачно у подне, када је замало прегажен колима на Аеродрому, која су ишла у колони два пута по три аутомобила.

Увидом у лекарску евиденцију, а и у личним контакту, полиција није уочила повреде о којима је прича, нити да је психијатријски пацијент.

Следећи пример тиче се једне саобраћајке. Воз је, ноћу, ударио човека на прузи, он је смртно страдао, па је полиција изашла да обави увиђај. Окупили су се и људи из околних кућа, а полицијаци су се распитивали да ли неко зна ко је жртва. Из масе се чуо глас: „Бре, то је наш комшија“. Час после паде договор да једна групација оде код супруге страдалог и изјави саучешће. Звонили су комшиници на врата, она изашла у спаваћици, а комшије, онако изокола, испричаче да су видели како је локомотива ударила њеног мужа, те да је боље да то чује од њих него од неког другог. Буновна жена прво се запрепастила, а онда им одговорила: „Шта вам је људи, мој муж је дошао још у осам сати, заједно смо легли да спавамо. Ено га у кревету”.

Потом су сви ушли у кућу да прославе што је комшија жив, а после се вратили да кажу полицији да су, ипак, погрешили.

Елизабета ЈОВАНОВИЋ
Илустрација: Г. Миленковић

НОВОГОДИШЊИ ОБИЧАЈИ У СВЕТУ

Прасе доноси срећу

Од веровања да високи тамнокоси људи доносе

срећу ако их сртнете до ритуала у којима учествује и сам краљ, готово све земље света имају неке своје чудне и необичне новогодишње обичаје и веровања

Иром света, долазак Нове године прославља се на градским трговима уз ватромет, са пријатељима, родбином, у ресторанима или код куће, обично уз богату трпезу. Ипак, од земље до земље свуда постоје и аутентични ритуали и обичаји, често засновани на сујеверју и веровањима да ће се нешто догодити или избечи у новој години, уколико се поступи или не поступи на прави начин. Неких специфичних обичаја за овај празник код Срба нема, чак ни када је реч о трпези, која је увек за новогодишњу ноћ нешто „јача“, а у свету се за тај дан традиционално спровођају одређена јела и послостице.

У многим културама се, рецимо, верује да све што је кружног или прстенастог облика доноси срећу, што симболизује „пун круг“, тачније завршетак једног циклуса од годину дана. Холанђани, стoga, често Нову годину прослављају уживајући у крофнама, јер верују да ће им то донети срећу. У САД, посебно у јужним државама, на менију је готово обавезно пасуль крем боје са

свињетином и папричицама. Купус и пиринач су такође чести.

Као у Америци, и у Аустрији се пра-се сматра животињом која доноси срећу и симболизује напредак. Па осим ове врсте меса, уobičajeni су и слаткиши у облику прасета, од марципана, чоколаде... Интересантно је да се у неким крајевима Аустрије верује да је сусретање старе жене за Нову годину – лош предзнак. Белгијанци такође воле своје животиње, а осим што им оставе почасно место на столу, фармери обично благосиљају оне које су „претекле“ и пожеле им срећну Нову годину.

У Данској највише страдају бакалари сервирани са кељом, а добрым знаменjem се сматра и храна разбијеног старог посуга у дну улазних врата. У Немачкој постоји, и на нашим просторима познат, обичај да се за Нову годину сипа отопљено олово у воду и предвиђа будућност у зависности од облика који се укаже. Срце и прстен значе венчање, брод путовање, прасе (о-

пет) да ће година бити плодна. Немци често практикују и да од сваког јела које је на трпези оставе по комад у тањиру, док не прође поноћ, што симболизује попуњеност залиха. Риба је главно јело, а увек пословично. Немци неретко у новчаник ставе и мало кръушти, да им наредна година буде добра и с финансијске стране.

Холанђани се за празнике посвећују чишћењу дома, уз ношење гранчица смреке по кући које се затим спаљују заједно са болестијама и бактеријама које су покупиле. Такође, као и у Енглеској, особа која прва крохи на prag куће на Нову годину одредиће срећу породице у наредној години. Пожељно је да то буде особа тамније косе и пути.

За разлику од Данца и Немца, Мађари верују да риба на празничној трпези значи несрћу, док

п р о -
воде ку-
пајући се у
рекама, језе-
рима и базенима,
уз спровођање дома-
ћег хлеба, Аустријан-
ци организовано одлазе на
пикник на плажи. Супротно од
Данаца, Тајванци избегавају да
поломе било шта за столом, као и
сваку врсту расправе. У Јапану је
један од обичаја је и 108 удараца
звоном, чиме се верници „прочи-
шћавају“ од 108 земаљских жеља.

Ипак, апсолутни победници у прослави Нове године су становници Свазиленда, а у прослави активно учествује и сам краљ. Пре почетка свечаности, краљ се повлачи у изолацију, док његови поданици извршавају један по један ритуал, међу којима је и скупљање пene са врха таласа на свим већим рекама у земљи. Коначно, прослава кулминира позивањем краља да се придружи народу. Краљево тело је у потпуности прекривено травом, лице разним мемима. Цео фестивал траје неколико дана и један је од највећих и најупечатљивијих афричких фестивала уопште, с обзиром да у њему учествује практично свој становништво ове мале јужноафричке земље.

Никола СТЕФАНОВИЋ

СМС ПРОТЕРАО ШТАМПАНЕ ЧЕСТИКЕ

Мобилни Деда Мраз

Обичај да једни другима шаљемо лепе жеље за наступајуће празнике путем честитки готово се изгубио, сликовите карте заменили СМС и поруке електронском поштом

за наступајуће празнике путем честитки готово се изгубио крајем деведесетих, када су наштампане карте замениле СМС поруке или честитке послате електронском поштом.

Ипак, тезге које се традиционално крајем децембра сваке године наређају поред Суда пуне су честитки. Иако је понуда више него разноврсна и „за свачији цеп“, купац готово да нема. За цео сат штете укуповини смо затекли само једну једну Крагујевчанку.

- Сваке године својим најмилијима пошаљем честитку. Без обзира на то што се са породицом и пријатељима вијам свакодневно, ипак им пошаљем честитку. Сматрам да је то леп начин да некоме покажете како вам је драг и како мислите на њега. Своје унуке такође учим овом фином обичају који се, на жалост, изгубио, прича госпођа Милијана.

Продавачица Милка, која већ 15 година на истом штанду код Суда продаје искључиво

новогодишње честитке, жали се да ових дана није имала баш пуно посла, али помиње и оне Крагујевчане који сваке године долазе да баш код ње купе честитке.

Продавац књига Жељко Ђорђевић до прошле године је такође пред Нову годину продајао честитке, али је, видевши да посао не иде „дигао руке“. Ипак, нада се да ће се финали обичај вратити у „моду“.

Истина, слање праве честитке захтева мало више труда од куцкања СМС-а или мејла. Треба је изабрати, одштати до поште, а и трошак је већи, пошто честитка кошта између 10 и 70 динара, а поштанска услуга за слanje у Србију износи 22 динара.

Честитке се могу купити и у самој пошти. Углавном су у питању оне од којих приход иде за различите хуманитарне акције. На тај начин пошиљац има могућност не само да обрадује своје најмилије већ и да учини добро дело.

- Обичај да за новогодишње и божићне празнике шаљу честитке задржале су углавном фирмe, поготово што имају могућност да ову услугу плате преко рачуна. Грађани, на жалост, то чине много ређе него пре десетак година, каже Светлана Дабовић, координатор за маркетинг и продају у овдашњој Пошти.

Пре петнаестак година, кажу у крагујевачкој Пошти, слало се на стотине хиљада честитки. Радници у поштанској центру понекад нису до половине фебруара успевали да разврстaju све пошиљке! Поштом се најближи могу обрадовати и књигом или играчком, роковником или сличним поклоном, али се и та могућност ретко користи.

За разлику од „Поште Србије“, које се од новогодишњих и божићних празника неће много овајдити, у „Телекому“ посао цвета. Преко Мобилне телефоније Србије (мтс), која има најбројнију мобилну мрежу у земљи, током новогодишњих празника прошло је рекордних 186 милиона СМС и ММС порука, саопштио је у јануару 2009. године „Телеком Србије“.

СВЕ МАЊЕ ШТАМПАНИХ ЧЕСТИКИ -
СВЕТЛАНА ДАБОВИЋ ИЗ ПОШТЕ

Корисници мтс су последњег дана прошле године и прва два дана јануара 2009. разменили укупно 185.960.932 честитке путем СМС порука.

У новогодишњој ноћи, од 20 часова 31. децембра до осам часова 1. јануара, послато је готово 38 милиона лепих жеља за годину која долази. Само у периоду најинтензивнијег СМС саобраћаја, од поноћи до два сата ујутро, кроз мтс мрежу прошло је 9,3 милиона порука, а 1. јануара чак 79,3 милиона! Овој цифри треба додати и поруке друга два мобилна оператора, као и сличице и поруке које се шаљу путем електронске поште, а немогуће их је избројати.

Евидентно је да се Нова година и Божић и те како честитaju. Међутим, уместо у ладици, успомене на лепе жеље за неко од прешлих лета чувају се у инбоксу мобилног телефона или електронске адресе. Ипак, најчешћи случај је да се овако послате поруке и сличице једним притиском на дугме једноставно избришу.

Марија ОБРЕНОВИЋ

ШТА ЈЕ У КРАГУЈЕВАЧКОЈ КУЛТУРИ У 2009. ГОДИНИ БИЛО ЗА ПОХВАЛУ, А ШТА НИЈЕ

За мало паре – прилично музике

Годину која истиче обележили су бројни фестивали, значајни концерти, ликовне изложбе, вредна књижевна дела, значајна достигнућа и награде колективи и појединача. Највећи проблем – недостатак адекватних простора за квалитетне програме, о биоскопу да и не причамо

Y години коју је у свим сферама живота обележила криза и у држави која о култури ни у много бољим временима није водила доволно рачуна, можда би требало рећи да је велики успех и што су се многе културне институције уопште одржале, што су имале било какве програме и што их нису напустили најкреативнији људи. Свеједно да ли је у питању јавни или приватни сектор, јер када је буџет за културу преполовљен и мали успех постаје велики, а разлога за критику знатно је мање него раније.

Ипак, 2009. остаће обележена као година у којој је донет Закон о култури, којим би, након 17 година, та област требало да буде системски уређена. Неке од важних новина Закона, који је изазвао бројне опречне оцене и полемике, су формирање Националног савета за културу, дефинисање општег националног интереса у тој области и побољшање социјалног положаја самосталних уметника.

Шта се, у таквој „ситуацији“ и „клими“ радило и урадило у крагујевачкој култури имали сте прилику да сами видите, чујете или прочитате и у „Крагујевачким“. Ипак, као и сваке године, наша редакција замолила је неколико посленика из ове области да, најкраће, одговоре на питање: шта је у крагујевачкој култури у 2009. години било за похвалу, а шта није. Ево и како су нам одговорили.

Владимир Пауновић, НВО „MillenniuM“:

За похвалу су ванградска признања. Извојио бих Демића, Војина, младе глумце, Салон карикатуре, Ђанија у финиш...

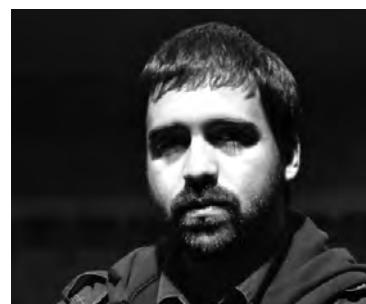
Лепо је било и када алтернатива дочека неку годишњицу, значи не само преживи, него и постане део традиције. Ту мислим на децензију и по бенд ЧБС, као и позив Аци „Пропаганди“ да пише песму Чолићу. Али и на Видосављев је алтернативни културни центар.

Негативно је било узурпирање туђег простора. Крагујевачка култура вечно кубури са њим и у та-

коју ситуацији имате да се неосновано положе право на градске културне просторе које би требало да користе сви грађани.

Није добра ни појава дилетантизма у виду синдрома тзв. „менаџерских Марица“. Тржиште је захтевно и сурово, приходи су нестални и мали, а сврха постојања су културне потребе грађана.

Био је приметан недостатак толеранције. Тврдим да је 200 крагујевачких посетилаца, као 2.000 у Београду. 0,1 посто. Треба се стрпити, биће и овде ексклузиве у музici, филму, театру, изложбама... Али, треба да се ради. Уосталом, зато и постоје нове године и нове шансе.

Миломир Ракић, глумац:

Оно што је на себе скренуло пажњу у позоришном животу Крагујевца у протеклој години је представа Књажевско-српског театра „Клуб - нови светски поредак“ редитеља Александра Дунђеровића. Ово није само добра ангажована представа која својим квалитетом, формом и питањима којима се бави привлачи публику, већ је и представа која је дала глумцу ограничenu слободу, баш ону за којом сваки глумац трага. Представа је у сваком свом делу поштовала закон нужности и, по мом мишљењу, представља један целовити позоришни пројекат који садржи све оне елементе који га чине врло добром и ауторском и репертоарском потезом у 2009. години.

На питање шта није за похвалу има неколико ствари које бих истакао.

НА КРАЈУ ГОДИНЕ

Додељене националне пензије

На самом крају године, Влада Србије усвојила је решење о додели посебних признања уметницима за врхунски допринос националној култури Републике Србије. На списку оних којима је припадала, како то у жаргону зову, национална пензија су 52 имена, што је за три више у одлуку комисије.

Посебна признања за врхунски допринос националној култури Републике Србије добили су књижевници Славко Алмажан, Јовица Аћин, Ристо Василевски, Иван Гађански, Деак Ференц, Милан Ђорђевић, Радослав Златановић, Пере Зубац, Милан Комненић, Тања Крагујевић, Ладик Каталин, Милосав Мирковић, Милош Петровић, Радомир Путник, Јован Радуловић, Бисерка Рајчић, Видосав Стевановић, Бора Ђосић, Радivoj Шејтинац. Затим сликари: Биљана Вилимон, Милана Јевтић, Ничева Костић, Божидар Милорадовић, Радослав Тркуља, Стјепан Филеки и три глумице: Неда Арнерић, Душница Жегарац и Рада Ђуричин.

У области музике то су: Јован Адамов, Звонко Богдан, Предраг Ивановић, Александар Илић, Корнелије Ковач, Божидар - Боки Милошевић, Светлана Стевић-Вукосављевић.

Добитници националне пензије су и Вера Влајић, редитељ анимираног филма, архитекте Милан Лојаница и Михајло Митровић, Михајло Митровић, балерине Милица Ђелић и Мира Шиљеговић, филмски монтажер Марко Бабац, крити-

КРАГУЈЕВАЧКИ ЈЕСЕЊИ САЈАМ КЊИГА ПРИВУКАО ЈЕ ВЕЛИКИ БРОЈ ПОСЕТИЛАЦА, АЛИ СУ ИЗОСТАЛА ЗВУЧНА ИМЕНА ИЗДАВАЧА

Прво, недостатак продукције. Пораст у квантитативном смислу свакако не би био гарант квалитета, али би, сложићете се, повећао шансе да се нешто добро и квалитетно деси.

У претходном периоду осећало се и да иза ретких квалитетних по духвата није стајало озбиљно бављење позоришним маркетингом, које би подразумевало претходно истраживање тржишта, квалитетно и адекватно презентовање производа, а не само продуковање реклама које једноставно треба прочитати. Без овога су неки добри пројекти били само квалитетни моменти на културном тржишту.

Остављам другима да на позитивну или негативну страну ове приче ставе оно што се стварало током 2009. у кући у којој ја радим, Позоришту за децу Крагујевац.

Зоран Спасојевић, књижевник:

Протекле године био сам, и –

гром случаја, више окренут издавачкој делатности. Мислим да су успеху крагујевачке културе у 2009. години добрији делом до-принеле и књиге крагујевачких аутора. Издавам књигу афоризама „Фундаментално дно“ Раше Папеша, књигу кратке прозе „Молски акорди“ Мирка Демића (Андрејева награда), књигу поезије „Збогом Лу Саломе, кћи руског генерала“ Ђорђа Савића, као и, нисам скроман, моју књигу „Мала ноћна пошта“, која је прва књига и-мејл арта у свету.

За Крагујевац није добро што

није обновио рад ниједног биоскопа. Град без биоскопа у двадесет првом веку не оправдава тај статус.

Миодраг Стојиловић, координатор за сарадњу у области културе:

Протекла година је у Крагујевац донела Андрићеву награду нашем књижевнику Мирославу Демићу; стигла је вест да је Славолуб Галић Ђани, крагујевачки златар, али и уметник, добитник Вукове награде у области уметности за протеклу годину; филм Војина Васовића „Дашак“, по-брао је аплаузе, награде и признања на више светских фестивала; представа „Сироти мали хрчки“ у продукцији „Шелтер сцене“,

увршћена је у репертоар Звездара театара. Јубиларни, 15. Међународни салон антиратне карикатуре „Крагујевац 2009“, представио се публици у највишем међународном представништву – Ујединjenim нацијама у Њујорку; представа „Клуб нови светски поредак“ била је позоришно освежење и побрала је награде на домаћој и иностраној сцени; приватна галерија „Рима“, у партнерству са градом, обезбедила нам је привилегију да видимо неколико изузетних изложби.

Фестивали – „Златна искра“, „ЈоакимFest“, Међународни фестивал камерних хорова, „ЈоакимИнтерFest“ – били су за степеник или два квалитетнији, разноврснији, свеобухватнији од претходних. Захваљујући ентузијазму

јазму Војислава Спасића, учињен је још један корак ка стварању операцке сцене у Крагујевцу, НВО „Миленијум“ је, уз подршку Министарства културе и града и у партнерству са РТК, снимила серијал о урбаним вредностима Крагујевца у другој половини прошлог века. Град, у сарадњи са „Службеним гласником“, припрема Лексикон Крагујеваца, капитално издање, које ће бити платформа за будуће сериозније енциклопедијско истраживање прошлости и савремености не само њеног центра већ укупне Шумадије. Крагујевац је био тежиши град пласирања програма Гете института из Београда, што је овдашњој публици омогућило више врхунских изложби, концерата, позоришних представа. Овај низ није вредносни редослед, већ илустрација, којој недостају још десетине програма.

Оно што није за похвалу је недовољан напор поједињих установа културе да се програмским деловањем наметну као регионалне, трагом онога што чини Позо-

чари Милан Влајић и Петар Волк, етномузиколог Драгослав Девић, историчар уметности Јерко Дениги, историчар филма Дејан Косановић, позоришни редитељ Радослав Дорић, сценограф Живорад Кукић, позоришни критичари Феликс Пашић и Дејан Пенчић-Полјански, филмски редитељ Олга Петровић, графичар Халил Тиквеш и карикатуриста Бранислав Цонић.

Годишња изложба КУК-а

У Арт кафе галерији Студентског културног центра на крају године отворена је изложба крагујевачког удружења карикатуриста. Назив изложбе је „КГ- урбано“, а као и сваке године велики број овашњих карикатуриста се пријавио на ову манифестацију.

Вече кратких прича

Књижевни клуб СКЦ затворио је овогодишња литерарна дешавања занимљивим програмом посвећеном краткој причи. Реч је о пионирским по духвату, односно првој књижевној вечери у СКЦ-у на којој су се могле чути искључиво кратке приче. Крагујевачкој публици представили су се Дамир Недић, Радица Јовановић, Павле Лековић, Милица Петровић, Урош Марковић, Драгана Вучковић, Иван Томић Мистер, Виолета Ивановић и Владмир Перић.

риште за децу. Осим тога, чини ми се да нијеово присуство свест о значају културе као развојног ресурса и незаобилазног елемента укупног лидерства једне средине попут Крагујевца, која на то претендује. Те свести нема довољно ни код појединача који креирају развојне потенцијале града, али ни код привредних субјеката високих развојних потенцијала, који се легитимишу као економски предводници.

Ненад Глишић, књижевник и сарадник за издаваштво у СКЦ-у:
Пошто сам човек „од пера”, логично је да је за мене најпозитив-

нији догађај Андрићева награда за „Молске акорде” Мирка Демића. Мислим да је крагујевачка култура у 2009. години била нарочито дивна и ја бих је свакоме од срца препоручио, па према томе сматрам да је све за похвалу.

Катарина Бабић, кустос галерије „Мостови Балкана“:

У нашем граду у 2009. години било је интересантних културних догађаја, а посебно бих издвојила четврти „ЈоакимИнтерФест“, који се традиционално одржава сваке године од 7. до 15. октобра у Књажевско-српском театру.

На овогодишњем фестивалу

ОПЕРА „ТАЈНИ БРАК”: ДА ЈЕ ЗАИСТА РОЂЕНА НОВА ОПЕРСКА СЦЕНА ПОТВРЂУЈЕ, НЕ САМО ЊЕНА ОРГАНИЗАЦИЈА, ВЕЋ И УСПЕХ КОД ПУБЛИКЕ И ЊЕН РЕПЕРТОАР

приказана је изузетна представа „Theatre Collective“, по драми „Вишњик“ Антона Павловића Чехова.

Слободан Штетић, професор ФИЛУМ-а:

Незахвално је дати праведан суд о културним манифестијама које су обележиле 2009. културну крагујевачку годину. Практични дужи низ година готово све важније манифестије музике, сликарства и писане речи, у први план бих ставио активности „камерне“ приватне галерије „Рима“ која је у години која нам измиче организовала три изложбе наших врхунских сликара: Љубице Сокић Џуце, Илије Босиља и Марка Челебоновића. Чудан спој два академика, Џуце Сокић и Марко Челебоновића, и фантазмагорични свет маргиналиста Босиља, по мени су здрава излагачка домишљатост кустоса. Поетике ово троје сликара у простору галерије „Ри-

ма“ показале су својим квалитетним делима једну нову димензију Крагујевцу, начинивши га престоницом сликарства.

Желим да поменем и 8. Међународни фестивал камерних хорова, сталну поставку Народног музеја у Крагујевцу и долазак Андрићeve награде у руке крагујевчког књижевника Мирка Демића, као и театрска окупљања око фестивала „ЈоакимИнтерФест“.

У наредној 2010. години треба очекивати и више од наведеног, јер град очигледно има великих уметничких потенцијала.

Живомир Ранковић, директор „Абрашевића“:

Ова година је била тешка, не само за установе културе, већ за све који се баве реализацијом и организацијом програма у овој области.

„ЈоакимФест“ је био занимљив,

ПРЕДСТАВА „вишњик“: ОВОГОДИШЊИ „ЈОАКИМИНТЕРФЕСТ“ ПОКАЗАО НАМ ЈЕ ДА ЈЕ ПОЗОРИШТУ ПОТРЕБНА ЕНЕРГИЈА И ИДЕЈА, ЧВРСТ СТАВ БЕЗ КОМПРОМИСА, А НЕ СКУПА СЦЕНОГРАФИЈА И КОСТИМИ

а посебно је значајно што је покренута иницијатива да позориште постане установа од националног значаја. Истакао бих представу „Клуб - Нови светски поредак“, реч је о комаду са занимљивим редитељским решењем.

Били смо у прилици да видимо и неколико одличних изложби. Издвојио бих изложба Првослава Илића Славе у Кући проте Милоја Барјактаревића, изложбу Пеђе Милосављевића и вајара Миодрага

дедењами.

Александар Милојевић, власник галерије „Рима“:

Ове године истакао бих Међународни фестивал камерних хорова и упутио све похвале организаторима. Сматрам да је изложба Пеђе Милосављевића током „Ноћи музеја“ у Музеју „21. октобар“ била за сваку похвалу. Треба истаћи и да су Горан Ракић и Бојан Оташевић имали запажене изложбе у Београду. Посебно бих похвалио отварање „Клуба Видосав“, нашег књижевника Видосава Стевановића, који организује одличне програме, изложбе, промоције, предавања и концерте. Важно је истаћи постојање овог Клуба, јер у будућности ће приватна иницијатива имати све већи значај.

Ову годину завршавамо лепом вештачом да је наш Крагујевачки Славољуб Галић добитник „Вукове награде“ из области културе.

Желео бих да упутим и добромарну критику. Сматрам да треба више водити рачуна о томе шта се суфинансира у крагујевачкој култури, да не сме да се деси да нема новца за садржаје „првог реда“, а да се финансирају садржаји без икаквог значаја.

Изложбена активност у Народном музеју мора бити на знатно више нивоу, поготово што ту ради стручни кустоси и историчари уметности. Треба се потрудити да управљање Музејом буде квалифициране и стручније.

га Живковића у Музеју „21. октобар“, а крајем године изложбу ЛУК-а и неколико поставки у галерији „Мостови Балкана“

Похвалио бих и манифестију која постаје традиционална, а реч је о концерту музичких уметника Крагујевца, као и „Окток“ који је био успешан, а посебно ауторско вече Војне Нешић.

И СКЦ нам је приредио неколико одличних програма, а истакао бих рад Академског позоришта (представу „Извињавамо се, много се извињавамо“), или и изложбе студената у Галерији те установе.

Са друге стране, велики је проблем крагујевачке културе, који постоји већ годинама, непостојаће квалитетних и адекватних простора у којима ће се одржавати програми. У великому раскораку су могућности и услова у којима радимо. Ако занемаримо финансијске потешкоће ми немамо уговоре за рад - то се протеже

НА КРАЈУ ГОДИНЕ

Нови број Корака

На самом крају године објављене су 11. и 12. број часописа за књижевност, уметност и културу „Кораци“. Двоброј часописа доноси, између остalog, у рубрици „Међјавом и мед сном“ песме Живика Николића, Петра Милорадовића и кратке приче Боре Драшковића. Рубрика „Теразије“ представља нову књигу Јелене Ленголд, „Вашарски мађионичар“, у издању „Архипелага“, а рубрика „Меридијани и паралеле“ нове преводе осам норвешких песника, а одабрани су и преведени радови Маркеца, Ени Пру, Јуен Вајт и Лешека Колаковског.

У рубрици „Палете“ представљен је Видосав Стевановић, а у „Рампи“ драма „Луда локомотива“ Станислава Витковића.

Свечано отварање Добре књије

Иако је књижара „Добра књига“ у приземљу Робне куће „Београд“ отворена још пре неколико месеци, тек су на крају године организовали свечано отварање.

У циљу приближавања књига читаоцима одобрili су десет посто попуста на све куповине књига до 15. јануара, а на свечаном отварању сваки купац књига у вредности већој од хиљаду динара могао је да изабере једну од поклон књига.

У понуди имају велики избор књига, филмова, музике, игрица за рачунаре и конзоле, али и школски прибор и канцеларијски материјал.

Новогодишњи концерт

Центар за неговање традиционалне културе „Абрашевић“ на крају године представио се овданијој публици Новогодишњим концертом најмлађих чланова. На концерту са више од 350 учесника, представили су се и полазници Школе народних игара, млађи и старији децаји фолклорни ансамбл, омладински и старији омладински ансамбл, као и солисти: Невена Милићевић, Ивана Милутиновић, Неда Обрадовић, Данијела и Александра Глишевић и Владимира Вученовић.

Конкурс за суфинансирање програма

Министарство културе Србије расписало је Конкурс за суфинансирање програма и пројекта који доприносе квалитетом развоју и презентацији уметности и културе за 2010. годину. Посебна пажња биће посвећена програмима који су од републичког значаја, високог уметничког квалитета, који промовишу нове уметничке форме и изразе, доприносе децентрализацији културе и интеркултурном дијалогу. Право учешћа на конкурсу имају установе, уметничка и друга удружења и организације и правна лица, као и појединци са територије Србије.

Конкурс је отворен до 31. јануара 2010. године.

ДУШАН СТЕФАНОВИЋ НУНЕ, НАЈВЕРНИЈИ НАВИЈАЧ

Само Радничики и ништа више

Стари Пиварац
Душан Стефановић
Нуне прво гостовање са војеним клубом „убележио“ је још 1938. године. Није пропуштао ни тренинге, а камоли утакмице, због којих је напуштао породичну славу, свадбе у фамилији и остављао мајсторе на недовршеној плочи од куће. Испраћен је уз навијачке песме „Црвених ћавола“

Hије необично кад звук бубња испрати покојника од капеле до гробног места. За најверније навијаче са трибина није необично ако је то и навијачки добош са утакмица. Али, ако крштеница покојника гласи на 1930. годину, а он је на последњи пут испраћен уз звуке навијачких песама уз „почасну стражу“ момака у дресовима и шаловима клуба, онда то јесте посебна прича. Највернији навијач фудбалског клуба „Раднички“ Душан Стефановић - чика Нуне баш је то и заслужио.

Нема утакмице војеног клуба коју је пропустио. Ни тренинзи „црвених“ му нису промицали. Ко је бар једном био на утакмици морао да уочи његову елегантну појаву на трибини. Увек са шеширом, кошуља, кравата, актовка (у којој је окрпељење за млађане „ћаволе“).

- Од како знам за себе и за „Раднички“, памтим чика Нунета. Он је био на стадиону још док сам као дете тренирао фудбал у млађим категоријама. Карактеристична, господска појава, увек са шеширом. Ипак, нисам могао ни да помислим да ће касније, деведесетих година, ићи са нама на свако гостовање. Био је вођа екипе старијих које од милоште зовемо „пензионерима“. Сви су га поштовали, и његови исписници, и најмлађи, каже Милан Арсенијевић Мане, један од вођа навијача.

■ Навијач од пре „оног“ рата

Баш Манету Нуне је причао да је као дете, давне 1938. године, ишао возом на организована гостовања у Ниш и Ужице и како је изгледао први, прави стадион „Радничког“ са дрвеним трибинама код данашње аутобуске станице.

Увек је у својој торби имао кифлице, погачице, сендвиче за млађе кад их ухвати глад на неком путовању.

- На минус 25 знао је да се појави у Шумарицама, када нас је било само петнаестак, и из торбе извади термос са „врућом“ да се окрепимо, прича Мане.

Због тога и не чуди иконографија његове сахране, јер је Душана Стефановића, који је преминуо 16. децембра, а сахрањен два дана касније, на Варошком гробљу испратило педесет „Црвених ћавола“ уз звуке Ациног бубња. На

ЕЛЕГАНТНИ ГОСПОДИН НА ТРИБИНИ СА МЛАЂИМ „ЋАВОЛИМА“

НУНЕ СА РАНИЈЕ ПРЕМИНУЛИМ ДРГОВИМА СА ТРИБИНА

спроводу су били чланови управе, старији играчи и тренери, а венце су носили клинци који тренирају у млађим категоријама. То је почаст коју нису доживели ни многи активни играчи.

- Није постојала утакмица „Радничког“ где се чика Нуне није појављивао: Подгорица, Никшић, Голубовци, Будва... Он је био највећи навијач „Радничког“ који се икада појавио. Упркос годинама није пропуштао гостовања, а камоли утакмице код куће. Знао је све играче и био упознат са свим проблемима у клубу, на које је добронамерно указивао. Носио је бомбоне које је делио клинцима после тренинга. За њега смо сви ми били велика породица, од играча до навијача. Све нас је сматрао својом децом, са сетом прича Горан Ивановић Четник. Са њим се слаже и Владан Лазовић Лазе,

један од најчешћих корисника ћаконија из чика Нунетове торбе.

- Био је стара гарда и увек против туче на стадионима. Када смо се 1996. године измирили са Пиргосима у Пироту, а баш је он био иницијатор тога, чика Нунету је било пуно срце. Ја сам читајући старе текстове о предратним „ћаволима“ увек замиљао њега у навијачким возовима „Радничког“, сећа се Лазе, напомињући аnegdotу везану за Нунетову женитбу: „Кад се женио одвео је жену на центар и рекао: Ово је моја прва љубав, ти можеш да будеш друга“.

И његова породица потврђује да је „Раднички“ био његова највећа страст.

- То нам је често изгледало претерано, али је он једноставно био такав. Када игра „Раднички“ то је за њега било - амин! Био је у ста-

њу да устане и оде на утакмицу са породичне славе, Ђурђевдана, и остави госте, да напусти мајсторе који су радили плочу на кући, не оде на свадбу синовцу или комшији, прича Бобан Стефановић, Нунетов син јединача.

Док пијуцкамо ракијицу коју је Нуне испекао ове године, откривамо другу, породичну страну живота Душана Стефановића Нунета, коју никада није открио на трибини. Прича о његовом животу поклапа се са историјом старог Крагујевца од пре много деценија.

Душан Стевановић Нуне рођен је у Крагујевцу

га је обожавао пуних седамдесет година, без обзира на успоне и падове. Да ли је играо у првој лиги или по неким селендрима, то за њега није имало никакав значај, каже син Бобан.

Он памти навијачке феште из старе Југославије, караван „фића“ из Крагујевца који је крстарио од Јубљане до Титограда, па до свих утакмица са ОФК-ом, „Партизаном“ и „Звездом“.

- Његов пријатељ Жоле сашио му је навијачку заставу која је била већа од аутомобила, а „фиће“ су се стално квариле, тако да смо на гостовања путовали по два дана. Таман један прокува, поправимо другог „фићу“, кад на трећем пукнене гума. Али, била су то лепа времена, нико нас нигде није рујно дочекао, а камоли да нам запали возила или разбије аутобусе, наставља Бобан.

ПОСЛЕДЊА ФОТОГРАФИЈА
ДУШАНА СТЕФАНОВИЋА НУНЕТА

јевцу 13. јуна 1930. године у Улици Миодрага Урошевића број 40, на Пиварском брду, где је и провео читак живот. Био је најмлађе, пето дете Милана и Радојке Стефановић и имао је сестру близнакињу Душанку. Отац му је био металски радник, носилац „Солунске споменице“, ратник који се кући вратио као инвалид.

- Имао је тешко детињство. Знат је учио у браварској радњи преко пута „Дубровника“. На његове очи, за време савезничког бомбардовања 1944. године гине му мајстор. До kraja живота му је палио срећу, а после скоро пола века пронашао је његову ћерку која је била лекар у Суботици и отишао да се види са њом. Она није могла да заустави сузе када га је видела, такав је пажљив био мој отац Нуне, каже Бобан.

Последња утакмица „Радничког“ коју је гледао била је 15. новембра против Мачве у Шапцу.

- Отпутовао је с великим напорима. Вратио се и сутрадан пао у постельју. Више није устао. Последње коло играло се 22. новембра против „Металца“ из Краљева. Иако је био у болници, замолио ме је да га одведем на стадион. Хтео сам, јер сам видео огромну жељу у његовим очима, али лекар то није дозволио. Иако није могао да говори, све време сам му јављао резултат, завршава причу Бобан Стефановић.

- Био је веран „Радничком“ пуних седамдесет година. За све то време од клуба није трајио ама баш ништа, чак ни најобичнији дрес. Сматрао је да треба само давати. Био је, стварно, само „Раднички“ и ништа више, закључује Четник причу о чика Нунету.

На последњи починак испраћен је са дресом и шалом вољеног клуба и чланском картом „Црвених ћавола“ број један. Нека му је вечна слава!

Зоран МИШИЋ

Ревизорска институција је свој извештај о неправилностима у буџету окачила на сајт. А могла је да га окачи и мачку о реп!

Александар ЧОТРИЋ

САТИРА

Дигла би се кука и мотика, али нема кворум!

Ивко МИХАЛОВИЋ

Што мањи мозак, лакше се носи глава!

Ивко МИХАЛОВИЋ

У влади постоји расположење за обрачун са мафијом. Треба само још одбровољити и мафију!

Милан ТОДОРОВ

Наш свеопшти препород одвија се у немогућим условима - под нама!

Драјан РАЛИЧИЋ

Чим смо дошли на власт окренули смо се искључиво себи. Одмах нам је било јасно да се народу не може угодити!

Драјан РАЛИЧИЋ

Не примењујем аутоцензуру. Ја знам о чему не смем да мислим!

Александар ЧОТРИЋ

Могао бих ја о овој власти да пишем и у суперлативу, али не желим да тиме увредим своју интелигенцију!

Драјан РАЛИЧИЋ

МАСТОРИ АФОРИЗМА

- Морали смо да променимо диктатора. Онај стари више није био ни за шта.
- Из олтара би украдли! Нека им је Бог у помоћи.
- Буди то што јеси, само пази да те не ухвате!
- Заштићени сведок: „Заклињем се да ћу говорити истину, под условом да сам ово ја.“
- Шта вреди што ми добро градимо кад темељи то не могу да издрже!
- Не можемо да побегнемо од себе. Нама још нико није
- Опет смо се показали у ружном светлу, па сте тако стекли ружну слику о нама.
- Памет нас је издала. То је једна победа духа над материјом.
- Ми нисмо од оних који одмах складају гађе. То је последња тачка нашег програма.
- И ти си једна велика свиња! Извините, ја пређох на ти.
- Зашто правиш будалу од себе кад је твој отац тај посао већ обавио!
- Постмодерниста: писац који је радњу свог романа сместио читаоцима.
- И ја знам да ништа не знам, али не правим од тога филозофију.

Александар БАЉАК

Горан Миленковић

САДА ЗНАМ ЗАШТО ЉУДИ ВОЛЕ ДА ЧЕКАЈУ НОВУ ГОДИНУ...

ОНА НИКАДА НЕ КАСНИ.

Илузије

Вала, ништа ми није теже него написати текст пред новогодишње празнике. Још кад помислим каква ми је била година која је, хвала Богу, за нама, било би ту мрачења на претек.

Занимљиво је да више никоне пада на памет ни да нас, макар, лаже како ће наредна година бити успешнија. Срећна будућност и бољи стандард се више и не спомињу. Чак је и актуелни премијер, тим поводом, једва нешто промрљао кроз зубе али, пошто га, иначе, ништа не разумем док прича, не могу вам рећи да ли је дао неко (лажно) обећање. Истина, можда је нешто процедио кроз зубе да неће бити црње од црног, тужније од тужног, ни сиромашније од сиромашног.

Толико мало никада нико није тражио од нове године. И у најгора времена увек се некако радовало новој години. Нисам нешто нарочито држала до овог празника, али ми је претпразнична гунгула, као и свима, пријала. Јер, увек је добра ствар весеље без конкретног разлога.

Ако ништа друго, одвајка да је ово био леп изговор да се сви добро наједу и напију. Деца су се радовала новогодишњим пакетићима које им је поклањала добра копија правог Деда Мраза. А у пакетима... Чудо! Ледене коцке, тути-фрути чоколаде, читав асортиман из Горњег Милановца, почев од еу-рокрема, преко свих издања Дечијих новина... Последњег дана одлазеће године куће су мирисале на сарме (за коју се, у старту знало да је боља други дан), руску салату, печене, ситне колаче...

У фрижидерима су хладили Рубинов винац, Звечево коњак, Фрушкогорски бисер... Окупљала се родбина, комшије, пријатељи, свечано обучени за играње до зоре и пад под сто. Неизбежне ондулације и мирис Ларисиног лака за косу скоро да је надјачаво мирис хране. На телевизији су се ређале највеће звезде садашњих суседних држава. За разлику од данашњих хиљаду на којима нема ништа, ондашња два канала су трештала од програма. Чкаља, Седморица младих, пицнути г-дин Залепугин. И Млакар, са све Хелгом и Карапанцом, тек да нешто не промакне на празничној трпези.

Градовима су одјекивале сиротињске петарде и „жабице“. Да нам је тада неко бацио ово што користе данашња деца мислили би да је почеве рат. Плакало се уз Тому, давала се лажна обећања. Наредних дана, цео град је мирисао на кисео купус и расо, пубертетлије су препричавеле доживљаје са своје прве журке. Срећници су се враћали са путовања, а поштари доносили окаснеле честитке. Била су то нека друга, по свој прилици, болја времена...

Ових дана неколико пријатеља ме је срело и питало зашто и ја, као моја кума, нисам уплатила одлазак у Венецију за новогодишње празнике. Ето, убеђивали су ме, баш би се нас две лепо дружиле тамо и фино провеле. Каква Венеција, каква кума, ништа ми није било јасно. Гледала сам их у чуду, а онда сам заређала по својим кумама да видим која се то „опарила“ и трља пасоч. Назвала сам једну. Била је са дететом у болници. Другу сам прекинула баш уочи неке сахране на коју се запутила. Трећа ми је кратко рекла да жури нешто да наслика не би ли на брзину продала и "повадила се с парама". А, онда – тап! Она од које сам се најмање надала.

Чујем да си планирала да за празнике одеш у Венецију, био је почетак мог рафалног испитивања. – Добро, јеси ли ти нормална? Зар ја треба последња да сазнам? Људи ми причају, а ја немам појма о чему се ради.

„Да, да, планирала сам да идем у Венецију. Ових дана ме сви, као по команди, питају шта сам планирала за Нову годину. И, ја им, лепо, кажем да сам планирала да идем у Венецију. Сви остану задивљени и нико ме није питао да ли имам пар, када идем, с ким. А, ја ништа нисам слагала. Па, ја већ година планирам, то ми је, заправо, највећа жеља да нову годину дочекам у Венецији. Само још увек никако да скупим паре за тај провод. А, иначе планирам. Стварно!“

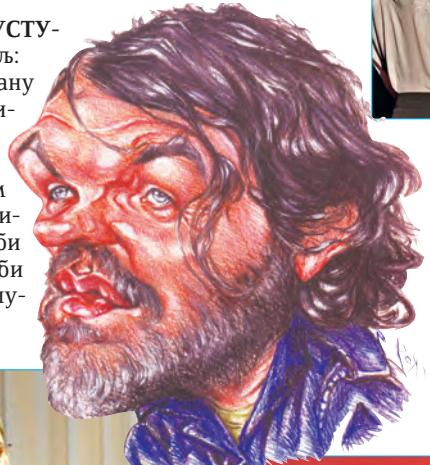
Слатко сам се насмејала. И, пре свега, обрадовала. Јер, још увек нису успели да нам заврну онај последњи вентил новогодишњег одушка, макар он био пуста машта...

ЛЕПА ЈЕЛА

ОДВАЛJE 2009.

СЛОБОДАН МИЛОСАВЉЕВИЋ, министар привреде:
- Трошкови за храну јесу високи. Не знам да ли су цене високе или су нам плате још увек ниске.

ЕМИР КУСТУРИЦА, редитељ:
- Да Горану Бреговићу нијам дао шансу да прави музику у мојим филмовима, нико за њега не би чуо, завршио би као порно глумац.

АНА САКИЋ, глумица:

- Прилично сам задовољна собом, а појединци ми кажу да много подсећам на Мерилин Монро.

МИРЈАНА КАРАНОВИЋ, глумица:

- Имам једног мушких пријатеља који је, у ствари, моја добра другарица – јер је геј.

ВУК ЈЕРЕМИЋ, министар иностраних послова:
- На Кембриџу, где сам студирао физику, научио сам да нисам најпаметнији на свету.

ДРАГАН КОЈИЋ КЕА, певач:

- Кад су велике врућине, ја се најбоље расхлађујем мислима.

АНА МИХАЈЛОВСКА, водитељка:

- Ја сам увек срећна у љубави. Ако не волим никог другог, ја волим себе.

НЕДА УКРАДЕН, певачица:

- Прошле године сам једном имала секс, ове ниједном, а немам ни вибратор. У ери зараза не пада ми на памет да мењам партнера.

МАЈА НИКОЛИЋ, певачица:

- Да би ми се свидео, мушкарци мора да има све што ја немам – да је смирен, флексибилан и да има нешто у глави.

ДАРА БУБАМАРА, певачица:
- Врло сам самокритична, нарочито према себи.

АНА САКИЋ, глумица:

- Прилично сам задовољна собом, а појединци ми кажу да много подсећам на Мерилин Монро.

БАТА ЖИВОЛИНОВИЋ, глумац:

- Ко може да тврди да је Слободан Милошевић мртав. Ја у то не верујем, а нико га из Србије је није видео мртвог.

ИВИЦА ДАЧИЋ, председник СПС-а:

- Да је Хитлер био Србин, наши судови и њега би рехабилитовали.

АЦА ЛУКАС, певач:

- Не мора да значи да је неко Циганин ако су му мама и тата Цигани. Ево, ја сам певач, а моји родитељи нису били певачи.

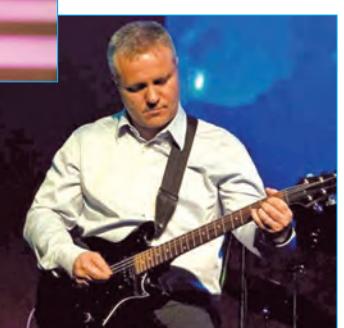
ЛЕПА ЛУКИЋ, певачица:

- Кад будем умрла, волела бих да на мом споменику пише: „Овде лежи Лепа Лукић – први пут сама”.

МЛАЂАН ДИНКИЋ, министар економије:

- Шљива је универзални производ. Од ње можете да се наједете ако сте гладни, а ако вам крене лоше – можете и да се напијете.

ТОМИСЛАВ НИКОЛИЋ, председник Српске напредне странке:

- Неки ми пребацују да са шездесет година нисам завршио факултет. Истина је да сам завршио менаџмент, што се види чим проговорим.

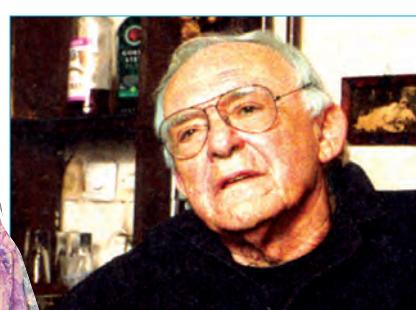
СВЕТИСЛАВ БАСАРА, књижевник:

- Сталјин и Тито – то су два човека који су задали смртни ударац комунизму.

МОМО КАПОР, писац:

- Београђанке се не жале толико на геј типове, колико на приврженост својих мужева мамама.

МИЛУТИН МРКОЊИЋ, министар за инфраструктуру:

- Акције су за мене сувише савремене и ја се у то не разумем. Као „стара школа“ барајам само кешом.

ЈЕЛЕНА КАРЛЕУША, певачица:

- Ја сам већ две године у другом стању.

ДЕЈАН МИХАЈЛОВ, саветник председника ДСС:

- Коштуница се није повукао, он је присутан у јавности, али то не може никада да се види.

ТОМИСЛАВ МИЛОСАВЉЕВИЋ, министар здравља:

- Барак Обама, по многим елементима, уводи својеврстан српски систем у здравствену заштиту САД.

СУЗАНА МАНЧИЋ, водитељка:

- Волела бих да будем стонога. Тек онда бих могла да обујем све своје ципеле.

СКАНДИНАВКА

СВИМ СУГРАБАНИМА РЕДАЦИЈА "КРАГУЈЕВАЧКИХ НОВИНА" ЖЕЛИ ...	МУЗички ДУВАЧКИ ИНСТРУ- МЕНТ	ДИНАР	ОГРЕВНО СРЕДСТВО (МН.)	06	ГЕНЕРАТОР ЗА НАИЗ- МЕНИЧИНУ СТРУЈУ	РАТ ИЗАЗВАН ВЕРСКИМ ПОБУДАМА	ГРАД У ИТАЛИЈИ	СТЕПЕН, РАНГ
ФИЗИЧКА КУЛТУРА			СЛУГА У СТАРОЈ СРБИЈИ	ТАНТАЛ	КУХИНСКА ПОСУДА			
ВРСТА ПСА (МН.)					ЈОВАН ОДМИЛА			
ИМЕ ПЕСНИКА ПЛАУНДА					ТОКСИК ДОБРО ДЕЛО (ТУР.)			
ИТАЛИЈАН- СКИ ПОЗДРАВ					РАЗУМНО, КОНЦЕН- ТРИСАНО ЛЕСКОВАЦ			
НУКЛЕ- АРНА ЕЛЕКТРАНА								ПОСВЕ- ЋИВАЊЕ ПРИЛИ- КОМ ОБРЕДА
УЈЕДИ- ЊЕВНЕ НАЦИЈЕ				ЕВЕНТУ- АЛНО	НИШ		ИСТОК	
КОДИ ПРИПАДА НАМА				СТАЈА	ИСПУШ- ТАТИ МЕКЕТ		ИРИДИЈУМ	
ОКРУГЛО СЛОВО		ВРСТА ЗАБАЛИЈА			ГОРКА МАТЕРИЈА			
		ПЛАШТ (МН.)			ДЕЛО ПОТ- ПИСАНО ТУБ. ИМЕН			
ВРСТА ТАНКЕ ТКАНИНЕ					ЖИВОТИЊ- СКИ ПОРОД		ЦЕЛЗИЈУС	
МЕРАЧ УГОЛОВА					СИГНАЛ НАПРАВА НА АУТУ		ПОТВРДНА РЕЧ	
ВРСТА ТВРДОГ КАМЕНА								
ОЛИВЕР ТВИСТ								
ЧОВЕК ИЗ ДАЛМА- ЦИЈЕ								
ГРАД НА КАМЧАТКИ								
ТАНТАЛОВ АКБИ (МНТ.)								
УРANIJUM		ШЕПАРОШ						

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: књига, русос, адore, ги, иј, улице, ј, мав, езоп, добош, валовитост, арапи, уљар, ци, оједи, и, дуван, жак, пад италије, утаћи, авар, сир, симо, и, т, креветац, анам, он, за, апам, три, осинац, ами, ра, алаунус, сунцокрети.

ОСМОСМЕРКА: санке.

УКРИШТЕНЕ РЕЧИ: зорњача, опсене, акарнанија, сан, врс, краварство, руксак, ерио, им, шток, агринија, енвер, нит, арун, тоалета, играти, астенија, ридай, ктиторство, ака.

СУДОКУ: I лик: 138-946-572, 295-178-634, 746-352-981, 364-521-798, 982-637-415,

571-489-326, 629-714-853, 413-895-267, 857-263-149.

II лик: 672-415-389, 938-762-451, 451-983-726, 145-328-967, 893-657-142,

726-194-538, 289-531-674, 567-249-813, 314-876-295.

ЗА МАЛЕ ЕНИГМАТЕ: 68, 34-34, 17-17-17, 9-8-9-8, 5-4-4-5-3, 2-3-1-3-2-1.

НОВОГОДИШЊА ОСМОСМЕРКА

У осмосмерци пронађите појмове везане за најлуђу ноћ. Неискоришћена слова, читана редом, дају још један одговарајући појам који представља решење осмосмерке.

В	Е	С	Н	П	Л	Е	С	А	Њ	Е	К	М
Е	С	М	Н	Е	Њ	А	В	Е	П	О	Р	А
С	А	Е	И	Е	Г	В	К	К	А	В	И	С
Е	Р	З	Ч	Г	Г	Р	О	О	И	Г	К	
Љ	П	Е	Т	А	Р	Д	А	И	Б	Њ	Л	А
Е	П	И	Г	А	Е	А	Н	Ј	А	А	Л	
Љ	Е	Ђ	Ј	Л	Ц	О	Њ	В	А	К	Ј	К
В	Њ	И	О	А	Л	И	А	Е	А	Р	И	О
А	А	Ч	О	А	Н	Њ	Л	К	Ј	А	Ш	
Л	С	Н	Б	П	Ц	К	Т	А	И	Д	Р	О
С	И	О	Е	У	О	И	А	С	К	О	У	Л
В	Ф	В	П	К	Т	Љ	В	О	А	С	Т	А
Е	А	З	Д	С	О	Е	У	А	Р	Т	Р	М
Ч	Р	Р	Е	И	Б	Н	М	Б	Р	З	П	П
А	Г	Ч	Е	И	У	Ј	О	А	Д	Е	И	
Н	О	Н	Ц	Ч	А	Ш	Е	Б	Р	Ц	З	О
О	Т	А	А	А	Е	С	А	Л	А	Т	А	
С	О	Р	П	Р	О	В	О	Д	К	Р	А	И
Т	Ф	Л	А	Ш	А	М	П	А	Њ	А	Ц	В

АЛКОХОЛ
БАЛОНИ
БОКАЛ
ВАТРОМЕТ
ВЕСЕЉЕ
ВЕЧЕРА
ВИНО
ВИЊАК
ГРАЈА
ЗАБАВА
ЗВОНЧИЋИ
ЗДРАВИЦА
ИГРАЊЕ
ЈЕЛКА
КОНОБАР
КОЊАК

КРИГЛА
ЛАМПИОНИ
МАСКА
МЕЗЕ
ОДЕЛО
ПЕВАЊЕ
ПЕВАЧ
ПЕТАРДА
ПЕЧЕЊЕ
ПИЈАНКА
ПЛЕСАЊЕ
ПОЉУБАЦ
ПРАСЕ
ПРОВОД
ПРСКАЛИЦА
ПУЦЊАВА

РАДОСТ
РАКИЈА
РАЧУН
САЛАТА
СВЕЋИЦА
СВЕЧАНОСТ
СЛАВЉЕ
СНЕГ
ТРПЕЗА
ТУРШИЈА
ФЛАША
ФОТОГРАФИСАЊЕ
ЧАШЕ
ЧЕСТИТКА
ШАМПАЊАЦ

ЗА МАЛЕ ЕНИГМАТЕ

Помозите Деда Мразу да пронађе пут до изгубљених ирваса.

ФЕЛЬТОН: КАФАНЕ СТАРОГ КРАГУЈЕВЦА (23)

За изласке – европско облачење

Крагујевчани су волели суботом и недељом да излазе у летње баште, због чега се оварају кафане које су сезонски радиле, обично од Ђурђевдана до Митровдана. У баште почињу да излазе читаве породице, што је био посебан, свечани чин и прилика да се њему прилагоди и одевање, које све више постаје по европским узорима

Бориша Радовановић, историчар

Са порастом броја становника и доласком странаца, у Крагујевцу је нишао све већи број кафана, а у последњим десетицама деветнаестог века јављају се и хотели. Кафеције и механије трудали су се да својим гостима обезбеде што бољу храну и да за специјалне прилике (свадбе, балови и др.) приреде што атрактивнији забавни програм. У кафанама су се и играле арапске игре шеш-беш и мица.

Програми у кафанама били су највише оријентисани на публику која је показивала интересовање за народни мелос, али су се млађи временом све више окретали европској музичкој традицији.

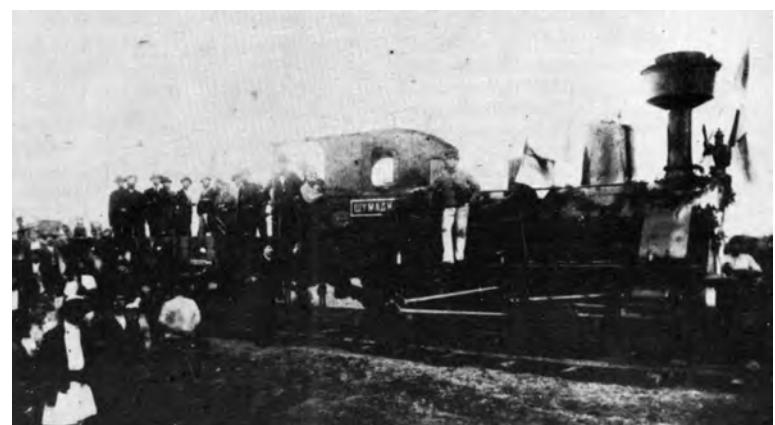
Крагујевчани су волели да суботом и недељом излазе у летње баште, због чега се јављају кафане које су сезонски радиле (обично од Ђурђевдана до Митровдана). У баште почињу да излазе читаве породице. То је давало посебност овим

Крагујевац, која је варош повезала са Београдом и главном железничком магистралом у Србији Београд - Ниш.

Долазак првог воза 10. августа 1886. године имаће велики значај и за шире подручје. Као последња станица у Шумадији, Крагујевац је постао извонично место за земљорадничко-сточарске производе за цео округ.

У варош приспевају производи из цelog света, што је имало за последицу јачање трговине.

Приликом доласка првог воза приређена је у Крагујевцу велика свечаност. Долазак је „обзнањен“ пуцњавом из топова, а маса света из вароши и околине која се окупила на станици дочекала је тадашњег владаоца Србије краља Милана Обреновића.

ДОЛАЗАК ПРВОГ ВОЗА У КРАГУЈЕВАЦ 1886. ГОДИНЕ

угоститељским објектима под ведрим небом.

Излазак у кафане био је и посебан свечани чин, па и у одевању.

У Крагујевцу је, почетком двадесетог века постојала радионица за израду женских шешира. Шешири су израђивани од различитих материјала: свиле, чипке, платна, крипера, сламе, а декорисани су перјем, тракама од сомота и рипса и цвећем израђеним од различитог материјала.

Мушкарци су лети носили сламене шешире (млађи стално, старији само радним данима, уз летњу ношњу). Уз српску традиционалну ношњу мушкарци све више носе европску кравату, кошуљу, ципеле, филцане шешире, полуцилиндре и цилиндре.

■ Први воз

Тако је мода и забава, иако стилово, све више освајала све сложене друштва, а нарочито грађанство, па се Крагујевац, осим у индустрији, и у културно-забавном животу крупним корацима придрживао Европи почетком двадесетог века.

Велики значај за привредно и трговачко јачање Крагујевца у другој половини 19. века има изградња железничке пруге Лапово -

РАДИОНИЦА ЗА ИЗРАДУ ЖЕНСКИХ ШЕШИРА У КРАГУЈЕВЦУ ПОЧЕТКОМ 20. ВЕКА

игранке и забаве биле изузетно добро посећене, а самим тим и профитабилне. У организовању забава није заостајао ни официрски кадар, организујући их и у својим просторијама.

Период после Првог светског рата представља период стапног раста трговине и занатства. Бележи се сталан успон промета robe, али и појава нових заната. У 1924. години у Крагујевцу је било 362 трговачке радње. На крагујевачку пијацу и на вашаре пристизали су производи готово из читаве западне и југозападне Србије. Постојало је Трговачко удружење за град Крагујевац и срезове Крагујевачки и Гружански, основано 1911. године, и Удружење Крагујевачке трговачке омладине, основано 1889. године.

Трговачко удружење одржало је 24. октобра 1920. године редовну Скупштину и за председника је изабрало Милоја В. Обрадовића, за потпредседника Тимотија А. Вучковића, благајника Драгутина Ђ. Ђурића и чланове управе Милутина Недељковића, Мику Митровића, Живојина Анастасијевића, Животу Срејовића, Димитрија Станчића и Јована Голића. Чланови Надзорног одбора постали су Лаза Милосављевић и Милорад Јаковљевић.

Све до 1926. године Крагујевац је имао само један трг за трговину животним намирницама, на простору код Горњег бетонског моста. Ту је постојао један дрвени павиљон, широк седам, а дугачак 35 метара, око кога је било поређано 20 дрвених барака, где су биле смештене пиларнице, месарске и занатлијске радње.

Када је после Првог светског рата почело просецање улица и изградња новог бетонског моста, порушен је тај дрвени

пијачни павиљон, а пијаца привремено измештена на простор код Старог начелства.

Питање подизања градске тржишнице наметало се тадашњим општинским управама као приоритетно. Из документа дознајemo да је 1924. година била формирана једна општинска комисија која је имала да прегледа све плацеве и предложи простор за пијачну градњу.

■ Градска тржишница

Празан простор код Кнежевог конака, који је у време кнеза Милоша служио за обуку војске, био је подесан за подизање зграде за градску тржишницу. Налазио се у самом варошком језгру и био доволно простран да се на њему подигне зграда и прихвати велика количина robe коју су доносили сељаци сваког дана. Тај простор чинио се комисији најподеснији.

Радови на изградњи нове зграде Тржишце у Крагујевцу започели су 1928. године, а 1929. зграда је била готова и предата на употребу Оп-

ГРАЂАНСКА ЖЕНСКА Ношња У ГРАДУ ПРЕ ПРВОГ СВЕТСКОГ РАТА

шини вароши крагујевачке. Тако је Крагујевац добио модеран простор за трговину животним намирницама, који и данас краси уже градско језгрво.

Године 1932. у Крагујевцу је било трговачких радњи мануфактурном робом 38, колонијално-бакалском робом 100, трговачких радњи обућом 10, трговачких радњи гвожђарском робом 9, трговачких радњи на велико 2, трговачких радњи осталом робом 16. Укупно је било 175 трговачких радњи. Нешто повољнији услови за развој трговине у Крагујевцу јављају се 1937. године, када се почињу осећати ублажавајући елементи економске кризе. Па, ипак, и тада Крагујевац неће имати толики број трговачких радњи као у почетним годинама после Првог светског рата.

Иако је крагујевачко тржиште било велико, захваљујући широком економском залеђу, ипак је трговина, као и цела привреда Крагујевца, патила од основних болести капиталистичког економског система. Конкуренција између појединачних грана у трговини и појединачних трговачких радњи исте гране доводила је до пропадања једних и уздаизања других. Већи број трговача је услед слабих конкурентских могућности падао под стечај. Обрт у трговини и зарада трговача је рапидно опадала. Радње су затваране, а њихови сопственици тражили за послење код оних који су економски били јачи или у војнотехничком заводу, а многи су одлазили ван Крагујевца, у села или друге градове.

У почетку су крагујевачке кафane и хотели били усмерени на задовољавање друштвених потреба за пићем. Када се јавила потреба за смештајем и исхраном, они су се постепено прилагођавали новим уловима. У периоду између два рата у просторијама хотела и кафана организују се забаве и прослоава. Како је сваки еснаф и удружење имао славу, просторије кафана и хотела користе се за организовање тих светковина, уз богату трпезу и мезетлук. Нарочито су биле познате трговачке забаве, на којима се откупљао велики број трговачке омладине. За њима нису заостајале ни занатлијске славе и забаве.

Наславиће се
(Из књије у притреми
„Кафане старој Крагујевција“)

Разговарао Вук Павловић

Т рновит пут је прошао Рукометни клуб Раднички у последњих пет година. Играо је Српску лигу, кубурио са новцем, па су чак и чланови прве поставе морали да плаћају чланарину. Данас се ситуација из корена променила. Не само да су "црвени" постали суперлигаш током овог периода, већ представљају озбиљну снагу и у елитном друштву.

Ипак, помало је све овдашње познаваоце рукомета изненадило овогодишње издање њихових љубимаца. Јер, играју као никада. Током јесени победили су и такве рукометне величине попут Металопластике и Партизана, па зимују на шестом месту, са изгледним шансама да се на крају првенства, што је и нескривени циљ свих у клубу, макну макар за позицију навише и тако стекну право да се опробају у неком од европских купова.

Шта се променило за разлику од претходне две сезоне, када су се борили и једва сачували статус суперлигаша, прво је, и чини се најлогичније питање постављено председнику Радничког Николи Петровићу.

- Много тога. Најпре наша филозофија функционисања. Тако смо доспели до највишег ранга и у њему провели неко време, схватили смо да нас дотадашњи концепт неће довести до жељеног циља, а он је увек био пласман на једно од места које води у Европу.

О чему се тачно ради?

- Пре свега у размишљању да у клубу морају да играју најбољи, они који ће Радничком донети резултат. Није смело да буде сентименталности ни према коме, иако је, што је и сада случај, приоритет да у саставу има што више Крагујевчана.

Зато смо, када нам је на прошлјој полуsezoni озбиљно запретило испадање из лиге, решили да учинимо радикалан пресек. Променили смо тренера, неким играчима се захвалили на сарадњи, а у клуб довели квалитетније поједи-

ИНТЕРВЈУ: НИКОЛА ПЕТРОВИЋ

Са рукометашима више нема шале

Време „исипавања“ наших суперлигашких позиција је прошло. Желимо да докажемо да и Крагујевац може да има успешан и рукометно вредан клуб, и на најбољем путу да у томе и успемо. Победили смо Металопластику и Партизан, а напролеће јуришамо да још неком од славних помрсимо рачуне и истовремено обезбедимо место на табели које гарантује европске утакмице у нашем граду - најављује председник рукометаша Радничког

инце са којима смо изборили опстанак.

Исто смо учинили и летос, додатно изменили састав првотимаца, што, и сами видите, увек даје резултате. Више нема сумње да смо на правом путу, па ћемо и сада, у првенственој паузи, а верујемо да је то неопходно како би били сигурни у остварење својих намера, довести два појачања.

Две године посртања у елити, многи су искористили да клуб прозивају по разним питањима. Помињана је улога Саше Благојевића

јевића у Радничком, непрекидне позајмице играча из клуба у коме је он директор, Партизана, нагли раскид уговора са, до тада, незамењивим првотимима, раскол у управи...

- Таква ситуација вуче корене заправо од мог доласка на чело клуба. Највећа грешка, која је тада била једино могуће решење, јесте што смо направили Управни одбор сачињен од родитеља деце која играју у клубу. Временом, како су амбиције расле, било је јасно да нека од њих не могу да изнесу терет такмичења, па су почела незадовољства, која су се заустављала на личном плану, а не интересима клуба. А то тако не може. Клуб мора да буде изнад свакога. Па, ја сам и свом сину стаљно стварао озбиљну конкуренцију, доводећи одличне голмане, ево сад изванредног Златановића.

Зато смо у клубу ангажовали нове људе, привреднике који могу да помогну, али и да на његов развој гледају искључиво са професионалне стране.

Што се тиче онога шта је учинио Саша Благојевић, ми можемо само да му изразимо захвалност за својевремену ангажованост у клубу. Не само да је организационо допринео уласку у Супер лигу, већ је, ако не заборављате, на паркету предводио генерацију која је остварила до тада највећи успех у историји српског рукомета.

С обзиром у каквој смо се ситуацији нашли при уласку у највиши ранг, и уступање играча из Партизана имало је своју логику. Наша екипа била је прилично млада, неприпремљена за будуће изазове, новца није било превише, а још мање интересовања квалитет-

них играча да нас појачају. Приступили смо таквом моделу да обезбедимо опстанак и стигнемо до садашњег нивоа.

А кад су некадашњи првотимци упитани, једини прави проблем били су резултати које су постизали на терену. После једне новчане казне због серије изгубљених утакмица, они су одбили да тренирају. То, наравно, нисмо смели, а ни хтели да дозволимо, па је постигнут споразум раскид уговора. Од тада је, ето, и крену узлет клуба.

Добро, шта је било, било је. Сада је ситуација готово идлична. Тим угради одлично, постиже запажене резултате, медаљи вас опсадају...

- Само да потраје... А чинимо све да тако и буде.

Још летос, презадовољни сарадњом са тренером Слободаном Јокановићем, иначе и тренером кадетске селекције Србије, потписали смо трогодишњи уговор и довели играче са којима се нисмо коцкали. У питању су били већ искусни суперлигашки рукометаши, изузетно квалитетни, који су, уз помоћ већ постојећег кадра, Раднички поставили на значајно место у српском рукомету.

Може ли се све то финансијски издржати.

- Може и мора ако се жели успех. Ми немамо намеру да одустанемо у стремљењу да клуб поставимо у раван најбољих у држави, иако, признајем, није лако.

Срећом, има привредника који помажу, а свакако, највећу подршку пружа нам Скупштина града. Како нам за коначно остварење циља недостаје део средстава, обавићемо разговоре са чланицима града, с обзиром да је у питању за-

турнир „ФЛАНДЕРС ВОЛЕЈ ГАЛА“

Онако

УЧЕШЋЕМ на великом међународном турниру под називом „Фландерс волеј гала“ у белгијском граду Антверпену, одбојкаши Радничког Креди банке ставили су тачку на ову календарску годину.

На почетку такмичења, у групи, постигли су половичан резултат. Најпре су поражени од Галатасараја из Турске са 2:1, а затим су, и стоветним резултатом, савладали француски Кан. У борби за пласман у завршни дан поново су изгубили са 2:1, овога пута од Хотволејса из Беча, а онда, наступивши у утакмици за пето, односно шесто место, имали су "реванш" са Галатасарајем, у којем су остали у минусу за сва три сета - 0:3.

ОДБОЈКА

РАДНИЧКИ У ФИНАЛУ
КУПА СРБИЈЕ

Испуњен циљ

ПЛАСМАНОМ на завршни турнир националног Купа одбојкаши Радничког Креди банке успешно су заокружили такмичарску 2009. годину, а она ће бити упамћена као најуспешнија у досадашњој историји клуба. Ривал за финал фор било је Смедерево, тренутно најслабија екипа у првенству. Шампион је, како се и очекивало, забележио две победе, у Смедереву максималну, а код куће у тај-бреку.

У првом мечу интересантан је био само уводни сет. Гост је кренуо озбиљно, решен да оствари брзу победу и сходно томе дошао до предности од 5:12. „Фење-

рош“ се након тога буди, враћа у игру и долази чак до вођства од два поена - 18:16. Ковач правовремено реагује тајм-аутом, што отрежњује поставу, а резултат тога је лако добијена деоница у завршетку. После је на терену постојао само један тим. Убедљиво, готово понижавајуће, Крагујевчани „разбијају“ ривала, који се, у оба сета, једва докопао десетог поена.

Реванш, иако само формалност, донео је много узбудљивији меч. За то се побринуо Слободан Ковач, који, после лако добијеног првог сета и обезбеђивања финалних борби за пехар, у игру уводи другу поставу. Дечацима су, до краја утакмице, помагали само стандардни Максимовић и Пантeliћ. То је охрабрило Смедеревце, па појачавају гас, чиме остварују резултатски преокрет. Како изгледа, „обданишту“ је било потребно два сета загревања. У четвртом ствари се поново мењају, овога пута на страну домаћина. Наши младићи постали су далеко сигурнији, окуражили се и показали да никако нису мачји кашаљ. Ову деоницу добили су са доста муке, али заслужено, док су у тај-бреку били супериорни и обрадовали малобројне гледаоце, али и управу клуба.

Финални турнир игра се последњег викенда у фебруару, а домаћин ће бити накнадно одређен. Поред Радничког, учесници су Војводина, Црвена звезда и Партизан.

једнички интерес да Крагујевац постане један од центара српског рукомета.

Верујемо да ће тако и бити, јер у клубу је и стотинак клинаца који марљиво тренирају за добро сутра Радничког. Селекција '93. годишта потврдила је квалитет освајањем титуле вице-шампиона државе.

- Од како сам у клубу, имамо интензиван, а резултатски и добар рад са млађим узрастима. Уосталом, тако смо и стигли до највишег ранга, са екипом где су претежно наступали Крагујевчани.

И сада су шесторица чланови првог тима, а верујемо да ће их временом бити и више.

Са седморицом 17-годишњака потписали сте и прве професионалне уговоре.

- И то на осам година. Желели смо да тиме осигурамо будућност клуба, али и обезбедимо несметан развој најталентованијима. Интерес је, дакле, обостран, што је и најздравији однос, не само у животу већ и у спорту.

Ипак, ни конкуренција не мирује. Сви суперлигашки тимови доводе појачања.

- Јесте, али тако је било и летос. Зато је ово првенство једно од најкавалитетнијих.

Међутим, још на извлачењу парова за јесењи део, мало у шали а више у збили, рекао сам тренеру да очекујем да освојимо 18 бодова. За два план није испуњен, и то само због иступања екипе Таркета, која би нам била гост у „Језеру“.

Исти, ако не и бољи учинак очекујемо и напролеће. Распоред нам иде на руку, искористићемо првенствену паузу да се добро припремимо, како рекох и мало појачамо, па неће бити разлог да не пружимо још квалитетније партите у другом делу.

У коме видите највеће ривале за пласман међу првих пет. Наисту мету "пикирају" и Наисус, Металопластика, Војводина, Партизан...

- Сем Партизана, сви нам долазе у Крагујевац. Ту тражимо своју највећу шансу, да у директном одмеравању снага избацујемо из опијејајућег поједног претендената.

Такође, имамо и лакша гостовања од њих, па је прилика да видимо пласман веома реална.

Све веће интересовање Крагујевчана за рукомет може само да радује.

- Наравно. Ових дана договорили смо даљу сарадњу са "Црвеним ћаволима", јер нам је циљ да и атмосфера на трибинама буде победничка.

Мислимо да је дошло време да се и Раднички пита у српском рукомету.

ЛИГА ШАМПИОНА

За Бадње вече - Шпанци

ОДБОЈКАШКА лопта на теренима Европе не мирује ни тренутка. Већ у среду, 6. јануара, на програму су мечеви четвртог кола Лиге шампиона, у коме Раднички Креди банка, од 18 сати, игра на свом терену са шпанским Кај Теруелом. У другом мечу, у Белгији, састају се КНАК Русерал и пољски СКРА Белхатов. Само седам дана касније у Крагујевац долази пољски шампион, док се у Шпанији састају Кај Теруел и КНАК Рошелар.

После три кола Раднички је последњи на табели без победе, док остали тимови групе „Д“ имају идентичан скор - две победе и један пораз.

М. М.

ОЛИМПИЈСКИ КАНДИДАТИ БОЈАН ЂУРЂИЋ, ЉУБОМИР МАРЈАНОВИЋ И СТЕВАН ПЛЕТИКОСИЋ, ТЕ ВИОЛЕТА СЛОВИЋ, АЛЕКСАНДАР РИСТИЋ, РАДОСЛАВ ВУКОСАВЉЕВИЋ И НЕНАД ПЕТРОВИЋ САМО СУ ДЕО ПЛЕЈАДЕ КОЈА ЧИНИ ДАНАШЊИЦУ КРАГУЈЕВАЧКОГ СПОРТА

ИЗ ГОДИНЕ У ГОДИНУ КРАГУЈЕВАЧКИ ПРЕДСТАВНИЦИ СВЕ
ЗНАЧАЈНИЈИ НА СПОРТСКОМ НЕБУ СРБИЈЕ, АЛИ И СВЕТА

Тешко набројати успешне

Ако о нечemu може да се говори као о успешном крагујевачком "производу", то су, макар за сада, овдашњи спортсти и спортски колективи. Преко њихових резултата, наш град се, као у стара добра времена, вратио на насловне стране и у ударне вести свих значајнијих српских медија. И то не захваљујући појединцу, најчешће стрелцу Стеви Плетикосићу у минуле две деценије, већ сада читавој плејади државних шампиона у најразличитијим спортивима, било екипне или појединачне конкуренције.

Нема збора да су 2009. обележили одбојкаши Радничког, који су титулу првака Србије преточили и у наступу у Лиги европских шампиона, најелитнијем клупском такмичењу Старог континента. У стопу их прате играчи америчког фудбала из "Дивљих уврпова", такође најбољи на овим просторима, као и бициклисти "крвених" и билдери "Олимпије", у чијим витринама исто тако стоје пехари намењени шампионима. На корак до другог узастопног ловора застали су фудбалери Економца, вицепрваци Србије, а више него коректни у највишем степену такмичења су рвачи и шахисти Радничког, којима су се у том рангу ове године придружиле и колеге из Водовода, кошаркашице "крвених", те два женска фудбалска клуба, Уна фортуна и Сушица. Посебно су обрадовали рукометаши Радничког, које су две године скупљања искуства у Супер лиги сада довеле на домак обезбеђивања изласка на европску сцену. И кошаркаши "истих боја", некадашњи Лажонси, представљају заштитни знак овог спорта у граду, надмећући се у регионалној, НЛБ лиги.

Перфектни су били и чланови Бадминтон клуба Раевенс КГ, стрелци "Чика Мате", а близку будућност у ел-ити траже одбојкашице и рукометашице Радничког, стонотенисери Факса... У рангу до најјачег налазе се и куглаши и куглашице, те кошаркаши Радничког КГ 06. Фудбала, додуше, нигде нема, али... увекико се ради да и он пође путем опоравка и успеха.

Атлетичарка Радничког Биљана Топић, као и Горан Илић, билдер Олимпије, на светској сцени имали су најзапаженије резултате. Биља је била четврта на свету и у Европи, успут поставивши нови државни рекорд у траскоку, док је Илић узео златну медаљу на континенталном такмичењу, а на планетарном сребрну. Уз то су, наравно, на нивоу Србије најбољи, баш као и мотоциклиста Ненад Петровић, аутомобилски ас Радослав Вукоसављевић или боксер Љуба Марјановић.

Сијасет је и оних који су веома близу таквих резултата, младих пред којима је изгледна будућност, клубова чији рад гарантује стални напредак. Заиста, тешко их је све набројати.

В. У. К.

БИЉАНА ТОПИЋ, АТЛЕТИЧАРКА РАДНИЧКОГ, НАДОМАК ЈЕ СВЕТСКОГ ОДЛИЧЈА

БИЛДЕР ГОРАН ИЛИЋ ПОСТАО ЈЕ ЕВРОПСКИ ШАМПИОН И ПЛАНЕТАРНИ ВИЦЕПРВАК

МИРОСЛАВ НИКОЛИЋ

ИВИЦА БОЖОВИЋ

КОШАРКАШИ (горе-лево),
РУКОМЕТАШИ (доле-десно)
И ОДБОЈКАШИ РАДНИЧКОГ
(доле-лево), КАО И ИГРАЧИ
ЕКОНОМЦА ТРЕНУТНО ЧИНЕ
ЧЕТИРИ НАЈЗНАЧАЈНИЈА
КРАГУЈЕВАЧКА ПРВОЛИГАША

СЛОБОДАН ЈОКАНОВИЋ

СЛОБОДАН ЈОКАНОВИЋ

АУТОМОБИЛИЗАМ

Годишње највеће Сијорашко ауто шоу савеза Србије, припадаје су и двојици Крајевчана, шампионима државе у својим класама.

Признања су одгаша Радославу Вукосављевићу, аутомобилском јарваку на кружним стазама у класи 2 - Југо џорд, члану клуба КГО7 СББ, као и младом картишничашу Луки Стојановићу, шакође најбољем на овим просторима.

СТРЕЉАШТВО

Двојица најистакнутијих чланова "Чика Матеје", Стеван Плештићкошић и Милош Ђорђевић Стефановић, биће у саставу репрезентације Србије на штурниру у словеначком Јрагу Руже, отвореном 15. до 17. јануара.

Такмичење ће се додавати за регионалну лигу, као и турнир наше, селекција домаћина и Хрватске.

БОКС

Овогодишње такмичење у Шумадијској боксерској лиги завршено је борбама десетог кола, које је у Тушину организовала новоизабранска Младост. Такмичење је било међународног карактера, јер су, поред српских, учествовали и инострани боксери.

Раднички је посвојио претставника. Милошевић, иначе супериоран у овој конкуренцији, није имао претставника, а победе су остварили Митровић из Царевића из Бијелој Поља и Вулетин је на мечу са Мурашовићем из никшићке Сутјеске. Једини неуспех забележио је Милошевић од старог ривала Лошића из прстенничког ГИФ-а.

После десет кола збрајају се резултати, а екипни победник за ову годину биће проглашен на Скупштини савеза, почетком 2010.

КОШАРКА

РАДНИЧКИ - ХЕМОФАРМ 77:69

Шутерска рапсодија

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: „Језеро“. Гледалаца: 2200. Судије: Херцеј и Хордов (Хрватска), Нешковић (Србија). Резултати по четвртина: 19:20, 14:19, 18:13, 26:17.

РАДНИЧКИ: Шећа, Чакаревић 4, Кошишевски 7, Милосављевић, Ураманов 3, Вељовић, Мијатовић 14, Ковачевић, Алексић 16, Пантић 20, Вуксановић 13, Кљајевић.

ХЕМОФАРМ: Павловић 11, Деспојловић, Марковић 10, Обреновић, Крстовић 3, Шушало, Мачван 9, Борисов, Марјановић 2, Пешевић, Стивенсон 20, Јајодник 16.

ОВАЦИЈАМА су испраћени кошаркаши Радничког на кратку, али заслужену празничну паузу. Последњи меч био је, уз сусрете са Задром и Партизаном, најлепша овосезонска кошаркашка представа у Крагујевцу. Хемофарм је „пао“ по други пут у току лиге, па се чини да, тренутно по именима најјача српска екипа, стиче комплекс од састава Мирослава Николића. Утакмицу је, због повреде, пропустио стартер Марко Брикић, што успеху даје још већи значај.

Почетак није обећавао овакав крај. Вршчани су и-

грали рутински и одржавали минималну предност од четири-пет поена разлике, коју је домаћин у више наврата стизао, но није имао даха да направи и корак више.

У наставку неочекиван, али толико жељени преокрет. Николић је друго полувреме почeo са четири ниска играча и Вуксановићем под кошем, што је, како се испо-

ставило, збунило госте. Дуго времена нису имали лека за овакву игру, нарочито у нападу. У последњој четвртини играче Радничког „потерао“ је и шут, па је разлика постепено расла, а највише муке „фармацевтима“ је задавао Мијатовић, тројкама са врха рекета у последњим секундама напада. Одлука је пала у последњих пет минута, када је, после 65:65, домаћин серијом 8-0 стекао одлучујућу предност.

Првенство се наставља 9. јануара, а Раднички иде Задру у „вреле“ Јазине. М. М.

РАДНИЧКИ КГ
06Језеро к'о
барица

ИИ две везане утакмице као домаћини, кошаркаши Радничког КГ 06 нису добили. Тако су остали на последњем mestu на табели, са једним јединим успехом, оствареном још у октобру, у првом колу такмичења.

Много ближе победи били су у првом

мечу са крушевачким Напретком. Утакмица је била неизвесна, а по обичају из мечева са фаворитима, млађани Крагујевчани одиграли су старт са свим пристојно и имали чак предност од 11 поена. Но, искуство гостију пресудило је у пенал завршници. Резултат је на крају гласио 81:85.

Далеко више очекивало се од последњег овогодишњег кола. Ривал је био један од мноштва престоничких клубова, Рад-

нички баскет, екипа која је једина поклекла пред Крагујевчанима. Ипак, одмах на старту клинци из Београда показали су да неће дозволити ни минимум шанси имањаку. На крају прве четвртине било је 14 поена разлике, што је и онако безвръзъно до маје играче оставило без даљег мотива и борбености. Коначан скор је био 70:95.

Наставак следи другог јануарског викенда, а противник је Ергоном у Нишу. М. М.

АМЕРИЧКИ ФУДБАЛ

Главни тренери и тренери свих клубова САФС-а за најбоље колеџе на кујни у минулој сезони изабрали су главног тренера „Дивљих вепрова“ Владимира Лазића. Први и трећи лије шакође је члан крајевачког клуба Александар Ристић, уједно и МВП најада.

Иако су ушли у ужи избор, највећи су за мало заобишли још тренери наших фудбалера, српанске Стјепана Бедвела и Ника Мерклина, те младог Милана Марјановића. Исто се односи и на тренера омладинаца Марка Вујаница.

СТОНИ ТЕНИС

Протеклој викенду пала је завеса на стонотениским такмичњима низих разреда. Крајевачки клубови забележили су углавном очекиване, високе илазмане, па на тројеће њолажу велике наде у најредовање кроз пирамиду лига.

У друјолијашком друштву, трупа Јуј, Боговог је заузео треће место из Ругара из Костиолца и Пожаревића, па шако џанса за освајање једног од прва два места, која воде у прволијашки бараж, остварије реалне.

На регионалном нивоу, у трупи Центар, Раднички је ћелијесезону завршио без пораза и убедљиво држи лидерску позицију, док друга екипа Боговога заузима шесто место. Иначе, лија броји осам клубова.

Првенство се настављају у фебруару наредне године.

Adresa dobrog mesa

Srećni božićni i novogodišnji praznici

KOTLENIK PROMET LAĐEVCI

36204 LAĐEVCI, KRALJEVO, SRBIJA - Tel.: 036 851 724, 851 242, 851 400

e-mail: kotlenik@eunet.rs - www.kotlenik-promet.rs

SPECIJALNA PRAZNIČNA PONUDA: U SVIM MALOPRODAJNIM OBJEKTIMA KOTLENIK - PROMETA
SVEŽA JAGNJETINA I PRASETINA PO POVOLJNIM CENAMA

KRALJEVO, Olge Milutinović bb, 036 317 961; ТС. "Danica" 036 232 609; Beogradska BB, Velika pijaca 036 236 073; Vojvode Stepe - Mala pijaca, 036 323 854; **VRNJAČKA BANJA**, Beogradska br.1 036 611 664; **KRAGUJEVAC**, Kraljice Marije br.143, 034 331 601; ul. "27. Mart" br.13, 034 335 517; ul. Zmaj Jovina br.1, 034 370 439; ul. Crvenog barjaka br.1, 034 362 653; ul. Svetogorska bb - aerodrom, 034 349 505; ul. Stojana Protića br. 77, 034 384 456; Bul. Kraljice Marije 62/a, 034 320 280; **G. MILANOVAC**, ul. Kneza Aleksandra br.41, 032 714 159; ul. Heroja Draževića br.18, 032 711 189; **ČAČAK**, ul. Mala pijaca br.3, 032 346 500; ul. Dragiše Mišovića br.129, 032 372 474; ul. Bata Jankovića br.49, 032 349 393; **KRUŠEVAC**, Mala pijaca bb, 037 453 177; Velika pijaca bb, 037 523 178;

Огласи

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Управа за просторно планирање,
изградњу и заштиту животне средине
Служба за заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

о јавном увиду, јавној презентацији и
јавној расправи Студије о процени утицаја
на животну средину

Обавештавамо вас да је поднет захтев за давање сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину за ПРОЈЕКАТ- Постројење за пречишћавање отпадних вода, чија се реализација планира на катастарској парцели 1/1 КО Крагујевац 2 (фабрика "Површинска заштита"), на територији града Крагујевца, на територији града Крагујевца, од стране носиоца пројекта "Застава аутомобили" а.д. из Крагујевца.

Увид у Студију о процени утицаја на животну средину ПРОЈЕКАТ Постројење за пречишћавање отпадних вода извршиће се у просторијама Градске управе за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Службе за заштиту животне средине, канцеларија 326, Трг слободе бр. 3., Крагујевац, у периоду од 31.12. 2009. године до 20.01. 2010. године, у времену од 10.00 до 12.00 часова.

Заинтересована јавност која врши увид у Студију о процени утицаја на животну средину може у горенаведеном року доставити мишљење стручној служби (закључно са 20.01. 2010. године).

Јавна расправа и презентација Студије о процени утицаја на животну средину биће одржана 21. јануара са почетком у 10.00 часова, у просторијама Градске управе за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, канцеларија 326.

У презентацији и јавној расправи о студији о процени утицаја на животну средину учествоваће носилац пројекта.

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине града Крагујевца на основу члана 50. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Сл.гласник РС",бр.72/09) и Извештаја Комисије за планове Скупштине града Крагујевца бр.060-367/09-I/02 од 24.12.2009.године, оглашава

ЈАВНИ УВИД

НАЦРТА ПРВЕ ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ГЕНЕРАЛНОГ ПЛАНА КРАГУЈЕВАЦ 2015. ГОДИНЕ СА ИЗВЕШТАЈЕМ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Јавни увид обавиће се у периоду од 01.01.2010. године, закључно са 30.01.2010.године, радним даном, у времену од 9 до 15 часова, у просторијама Градске управе за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине (Скупштина града Крагујевца, Трг Слободе 3 Крагујевац- V спрат).

Заинтересованим физичким и правним лицима која врше увид у изложени плански документ стручна служба пружиће потребне информације и стручну помоћ приликом тумачења планског докумената (канцеларија 508).

Примедбе на плански документ у току јавног увида могу се уписаној форми препорученом пошиљком упутити Градској управи за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине - Одељењу за просторно планирање (канцеларија 515), Трг Слободе 3, 34000 Крагујевац, закључно са 30.01.2010. године.

Заинтересована јавност која врши увид у Извештај о стратешкој процени утицаја ПРВЕ ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ГЕНЕРАЛНОГ ПЛАНА КРАГУЈЕВАЦ 2015. године на животну средину може у горе назначеном року доставити мишљење уписаној форми Градској управи за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине- Одељењу за просторно планирање (канцеларија 515) закључно са 30.01.2010. године.

Јавна расправа поводом Извештаја о стратешкој процени утицаја ПРВЕ ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ГЕНЕРАЛНОГ ПЛАНА КРАГУЈЕВАЦ 2015. године на животну средину биће одржана 01.02.2010. године са почетком у 10,00 часова, у просторијама Градске управе - Одељење за просторно планирање (канцеларија 515).

Јавној расправи о извештају стратешке процене утицаја плана на животну средину присуствоваће и носилац пројекта.

СТАНОВИ	
Центар 24 м ²	II спрат, гас
М. вага 70 м ²	акс. приз., гас
Ердоглија 37 м ²	пок., цр.
Бубањ 18 м ²	V спл. лифт, цр.
Аеродром 49 м ²	I спл. цр.
Звезда 38 м ²	V спл. цр.
М. вага 56 м ²	I спл. цр.
Центар 38 м ²	IV спл. та.
М. вага 26 м ²	V спл. лифт, цр.
Ц. радионица 48,5 м ²	V спл. лифт, цр. 42.000 (договор)
Аеродром 47 м ²	VIII спл. лифт, цр.
Бубањ 31 м ²	V спл. лифт, цр.
Аеродром 77 м ²	V спл. лифт, цр.
Аеродром 44 м ²	I спл. цр.
Бубањ 33 м ²	VI спл. лифт, новоградња
Ердоглија 34 м ²	V спл. цр.
Бубањ 48 м ²	II спл. та.
Ц. радионица 55,45 м ²	IV спл. лифт, цр.
Центар 74 бм ²	III спл. цр.
Багремар 39м ²	III спл. гас
Бубањ 44 м ²	II спл. цр.
Звезда 28,8 м ²	приз., та.
Ердоглија 38 м ²	II спл. гас
Аеродром 44,95 м ²	IV спл. цр.
Аеродром 78 м ²	VII спл. лифт, цр. 62.000 (договор)
Бубањ 80 м ²	V спл. лифт, цр. 93.000, новоградња
Центар 48 м ²	III спл. цр.
Аеродром 48 м ²	I спл. цр.
Ердоглија 45,37 м ²	приз., цр.
Звезда 34 м ²	II спл. цр.
Ц. радионица 45 м ²	приз., цр. укњижен
Центар 38,76 м ²	III спл. цр.
Аеродром 44 м ²	I спл. цр.

АГЕНЦИЈА ЗА ПРОМЕТ НЕКРЕТНИНА "МИЛИЋЕВИЋ"

ул. др Зорана Ђинђића бр.21, 34000 Крагујевац

Тел: 034 301 680 тел-факс: 034 333 854

milicevic8@yahoo.com

ПЛАСЕВИ

Вашарите - 3,2 ари	
Петровци - 20 ари	
Дреновци - 72 ари	
Маршић - 6,28 ари	
Дивостић - 40 ари	
Шумарице - 10 ари	
Белотић - 7 ари	
Шумарице - 8,15 ари	
Маршић - 6,75 ари	
Церовач - 10 ари	
Шумарице - 20 ари	
Шумарице - 11,2 ари	

ХИТ ПОНУДА

ПОВОЉНО!!!

Ердоглија, 55м²+2а, 50.000 Е

Свим својим клијентима
и суграђанима срећне
предстојеће Новогодишње
Божићне празнике,
жели агенција Милићевић!

PRODAJA STANOVA

CENTAR

60 м², 3. сп. cg 61.000

48 м², приз. cg 50.000

42 м², 2. сп. гас 50.000

48 м², 5. сп. cg 44.000

51 м², 1. сп. cg. e.z. 73.000

58,13 м², приз. nov. 77.000

65 м², 2. сп. ta. 65.000

32,34 м², v.priž, cg. nam. 38.700

45 м², 1. сп. cg 50.000

48 м², 1. сп. cg 49.500

46 м², 3. сп. гас 49.000

52,78 м², 1. сп. cg 59.000

58 м², 1. сп. ta. 80.000

47 м², 3. сп. cg 48.000

72 м², 3. сп. cg, uknj. 74.000

100 м², 2. сп. cg. nov 98.000

47 м², 3. сп. cg 49.000

52 м², 9. сп. cg 52.000

70 м², 5. приз., гас 67.500

75 м², 3. сп. cg 75.000

AEROGLJINA - KOLONIJA

51 м², 1. сп. cg 52.000

55,19 м², 1. сп. cg 51.000

55,6 м², 5. сп. cg 52.000

69 м², 1. сп. cg 61.000

68 м², 3. сп. cg 57.000

BAGREMAR

53 м², 2. сп. cg 56.000

33 м², приз, та. 28.000

48 м², 3. сп. ta. 31.000

PALILUC - C. RADIONICA

50м², 4. сп. cg 40.000

47 м², 8. сп. cg 45.000

50 м², 4. сп. cg 48.000

64,7 м², 5. сп. cg 55.000

BUBANJ

30 м², 1. сп. ta. 33.000

33 м², 2. сп. cg 37.000

18,80 м², 5. сп. ta. 22.000

69м², 5. сп. cg 34.000

37 м², 4. сп. cg 38.000

26,35 м², 5. сп. cg 28.000

31. децембар

ЧЕТВРТАК

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Серија р.
10.00 Кухињица р. 10.30 Путујуће приче р.
11.00 Серија р. 11.55 Хит дана,
12.00 Вести, 12.05 Кухињица,
12.35 Зу хоби р.
14.00 Филм: Хари ван себе,
15.00 Тарзан р. 15.30 Криминал у
Русији р. 16.00 Вести,
16.05 Новогодишњи Мозаик,
18.00 Крунисана здања,
18.30 Мобил Е, 18.45 Хит дана,
19.00 Хроника 1, 19.30 Тарзан,
20.00 Филм: Острво Црног гусара
21.30 Концерт народне музике Врњачка Бања '09.
01.00 Филм: Смртоносна Розарио,
03.00 Филм: Ред ред. 05.00 Филм: Стараљубавница,
07.00 Филм: Добар полицијац.

1. јануар

ПЕТАК

09.00 Филм: Тролови,
10.30 Филм: Дружина дуге,
12.00 Музички програм,
15.00 Тарзан р. 15.30 Музички програм,
16.00 Вести, 16.05 Серија р.
17.00 Путујуће приче: Долина Увца 1. и 2. део
18.00 Рудничка Шумадија б,
18.30 Мобил Е, 18.45 Хит дана,
19.00 Хроника 1, 19.30 Тарзан,
20.00 Музички програм,
20.30 Регионални ЕУ сервис,
21.00 Серија, 22.00 Хроника 2,
22.30 Путујуће приче: Царство
белоглавог супа, 00.00 Вести,
00.05 Хит дана.

2. јануар

СУБОТА

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Тарзан р.
09.35 Радознalo огледало р.
10.00 Кухињица р. 11.00 Ноксат р.
11.30 Познати парови р.
11.55 Хит дана, 12.00 Вести,
12.05 Шумадијски праг р.
13.00 Зу хоби, 13.30 Крунисана здања р.
14.00 Филм: Уточиште,
15.30 Кубица у цвећу
16.00 Вести, 16.05 Филм: Горе у вили,
18.45 Хит дана, 19.00 Хроника 1,
19.30 Тарзан, 20.00 Лек из природе,
20.30 Крунисана здања р.
21.00 Концерт РТК, 21.45 Хит дана,
22.00 Хроника 2, 22.30 АБС шоу,
23.00 Филм: Леминг, 00.00 Вести,
00.30 Хит дана.

3. јануар

НЕДЕЉА

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Тарзан р.
09.35 Моја транзиција р.
10.00 Кухињица р.
11.00 Радознalo огледало
11.55 Хит дана, 12.00 Вести
12.05 Шумадијски праг,
13.00 АгроДневник, 13.30 Викенд
калеидоскоп, 14:30 Путујуће приче,
15:00 Документарац,
16.00 Вести, 16.05 Филм,
18.00 Док.прог. Ноксат,
18.00 Док.прог. Познати парови,
18.50 РТК Хит дана, 19.00 Хроника 1, 19.30 Тарзан,
20.00 Стаклено звено, 20.30 Интеграције,
21.00 Концерт РТК,
21.45 Хит дана, 22.00 Хроника 2,
22.30 Култура, 23.00 Филм,
00.00 Вести, 00.30 Хит дана

4. јануар

ПОНЕДЕЉАК

08:45 Најава програма, Хит дана,
09.00 Вести, 09.05 Серија р.
10.00 Кухињица р.
10.30 Рудничка Шумадија р.
11.00 Серија р. 11.55 Хит дана,
12.00 Вести, 12.05 Кухињица,
12.35 Стаклено звено р.
13.00 Серија, 14.00 Снимак утакмице р.,
15.00 Тарзан р. 15.30 Криминал у Русији р.,
16.00 Вести, 16.05 Серија р.
17.00 Мозаик, 18.00 Витафон,
18.15 Не газдуј, 18.30 Мобил Е,
18.45 Хит дана, 19.00 Хроника 1,
19.30 Тарзан, 20:00 Избор спортисте
године р. 21:00 Серија,
22.00 Хроника 2, 22.30 Серија,
00.00 Вести, 00.05 Хит дана.

5. јануар

УТОРАК

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Серија р.
10.00 Кухињица р.
10.30 Плаћен термин-Витафон р.
11.00 Серија р. 11.55 Хит дана,
12.00 Вести, 12.05 Кухињица,
12.35 АгроДневник р. 13.00 Серија,
14:00 Спорт р. 14:30 Друга страна р.,
15.00 Тарзан р. 15.30 Криминал у Русији р.,
16.00 Вести, 16.05 Серија р.
17.00 Мозаик, 18.00 Свет на длану,
18.30 Мобил Е, 18.45 Хит дана,
19.00 Хроника 1, 19.30 Тарзан,
20.00 Патрола 92 р. 20.30 Суграђани р.,
21.00 Серија, 22.00 Хроника 2,
22.30 Серија, 00.00 Вести,
00.05 Хит дана.

6. јануар

СРЕДА

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Серија р.
10.00 Кухињица р.
10.30 Регионални ЕУ сервис р.
11.00 Серија р. 11.55 Хит дана,
12.00 Вести, 12.05 Кухињица,
12.35 Култура р. 13.00 Серија,
14.00 Патрола 92 р. 14.30 Суграђани р.,
15.00 Тарзан р.
15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести,
16.05 Серија р. 17.00 Мозаик,
18.00 Путујуће приче р.,
18.30 Мобил Е, 18.45 Хит дана,
19.00 Хроника 1, 19.30 Тарзан,
20.00 Комунални сервис, 21.00 Серија р.
22.00 Хроника 2, 22.30 Серија р.
00.00 Вести, 00.05 Хит дана.

"Смртоносна Розарио"

петак,
01:00
>>>

www.rtk.co.rs

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

Izvod iz Novogodišnjeg programa
regionalne Televizije Kanal 9

ČETVRTAK, 31.12.2009.

15.00 Tanjin kutak - Novogodišnje izdanje
20.00 Film Taxi 3
23.30 Novogodišnji šou braće Radović
00.35 Film Cigani lete u nebo
02.10 Casino club - Novogodišnje izdanje

SUBOTA, 02.01.2010.

08.00 Dečiji film Irvakov let
09.50 Crtani filmovi
15.00 Film 12 badnjih dana
20.50 Film Prvi sneg
00.35 Film Sudbonosno „Da“

PETAK, 01.01.2010.

08.00 Crtani film Sinbad
11.10 Sa lica mesta - Prag
17.00 Iza scene - Novogodišnje izdanje
20.50 Film Opasnost u Bankoku
00.35 Film Fatalna greška

NEDELJA, 03.01.2010.

08.00 Dečiji film Mladi Jenki
09.50 Crtani filmovi
20.50 Film Srećni broj
00.35 Film Okovani ledom

**Regionalna Televizija Kanal 9 čestita свим грађанима
Novogodišnje i Božićne praznike,
uz жељу да Вам најлепши дан у 2009.
буде најгори у 2010. години!**

i još mnogo toga, svakog дана, за све узрасте, за сваčији укус...

Postoje jednostavna rešenja!

Credy banka AD Kragujevac ima razvijenu poslovnu mrežu u Srbiji, koja se stalno proširuje. U bilo kojoj od naših poslovnica u Srbiji dostupne su Vam sve naše usluge i proizvodi - štendra, platni promet, krediti, platne kartice, poslovanje sa hartijama od vrednosti.....

Credy
mreža

KRAGUJEVAC

- Kanjiža
- Novi Sad
- Beograd
- Smederevo
- Sopot
- Šabac
- Borča
- Smederevska Palanka
- Mladenovac
- Velika Plana
- Kladovo
- Negotin
- Valjevo
- Arandelovac
- Ljig
- Svilajnac
- Bor
- Lazarevac
- Topola
- Rača
- Bajina Bašta
- Užice
- Kraljevo
- Kruševac
- Vrnjačka Banja
- Zlatibor
- Trstenik
- Niš
- Vranje
- Bela Palanka
- Pirot
- Aleksandrovac
- Dimitrovgrad

CREDY BANKA
www.credybanka.com

АГЕНЦИЈА ЗА ВОЂЕЊЕ ПОСЛОВНИХ КЊИГА

maniЗа правна лица
i предузетникебрзо
тачно
профессионалноtelefoni:
(034) 337 270
(064) 680 36 42
Kardordeva 17 lokal 17**ГЕО ПЛАН**

СВЕ врсте геодетских услуга
ПРЕМЕР земљишта
СНИМАЊЕ објеката
СНИМАЊЕ подземних инсталација

Карађорђева 19
 034-368-555
 064 288 45 73
 064 150 82 28

Ginekološko-akušerska ordinacija

Genus
femininum
 mr sci dr RAJKO LAZAREVIĆ
 ginekolog-akušer

Kralja Milana IV br 58
 Tel: 034 360 330
 Mob: 065 360 330 0
 e-mail: genus@sbb.co.yu
www.genusfemininum.net

Andrić
 Ambulanta
 FIZIOTERAPIJA

V.Ft Dragan Andrić
 Miloja Pavlovića 9, TPC "Šumadija"
 Radnim danom 09-20
 subotom 09-13
 tel. 034 361 203
 mob. 063 605 447
 email: andrick@infesky.net

Stomatološka ordinacija

Dr BLANUŠA034 466 308 064 12 23 661
 Kragujevac Zmaj Jovina 43

radno vreme
 od 8-12h
 17-19h

STOMATOLOŠКА ОРДИНАЦИЈА

PARODONT

Prim.Mr.sci.
Simić Dr Momčilo
 Specijalista za
 bolesti usta i zuba
Protetika
 Hirurško lečenje
 rasklaćenih zuba
 Hirurško usadivanje zuba
 – metalni implantanti
 Beljenje zuba – Beyond metoda
 Miloja Pavlovića 10 - 333-506 063 631 486

DR PAVIČEVIĆ
GINEKOLOŠKO – АКУШЕРСКА ОРДИНАЦИЈА

Milovana Glišića 15
 Tel/fax:
 034 / 461 339
 034 / 463 333
 Mob: 063 / 619 436

ВРШИМО СВЕ СТОМАТОЛОШКЕ УСЛУГЕ

МИЈЕМА ДЕНТ
 Др. Драган В. Ђорђевић
 доктор стоматологије
 телефони
 034/328-243
 064/16-20-311

MITEL mont

Veleprodaja
 maloprodaja i
 ugradnja elektro
 materijala
 Vladimira Rolovića bb
 Tel. 034/501-139,
 501-140, 371-717
 e-mail: mitelmont@ptt.yu

dNezmar

SPECIALISTIČKA ОРДИНАЦИЈА
 Dr Nedeljko UROLOGIJA
 Dr Slavica Ginekologija
 Tel : 034 491 900
 Fax : 034 430 900
 Janka Veselinovića 41

Biohem-LAB

Hematologija
 Biohemija
 Hormoni
 Anemije
 Lipidni status
 Enzimi
 Tumorski markeri
 Imunologija
 Dijabetes
 Virusi
 Pregled urina
 Lekovi u krvi
 Milovana Glišića 23; 445-606; 400-607

GIP
KRAJUJEVAC

GEO ING PREMER
 Premer zemljista... omedavanje
 Šimanjan objekata... parcelacije
 Deobe parcela... izrada
 situacionog plana
 Snimanje vodova
 Izrada katastarsko
 topografskih planova
 Lepenički bulevar 25/1
 Telefon: 034 330 821

CanOKG
servis biro opreme

Foto kopir aparata, Telefaksse
 Elektrokalkulatora
 Laserske i matične štampe
 Reciklaža glava i toner kaseta
 Prodaja novih i
 recikliranih
 fotokopir
 mašina

KNEZA MIHAILA 55

Tel. 336 920; 302 919; 065 618 74 99

GACA
dekor

AI
 PVC
 STOLARIJA
 izrada nameštaja
 od pločastih
 materijala
 Kreditiranje kupaca Teslina 21
 Tel. 034/380 822 063/393 587

DR
ALARM

UGRADNJA
 SERVIS
 ПРОЈЕКТОВАЊЕ
 ALARMNIH СИСТЕМА
 Miroslava Antića 4
 Tel-Fax 302 380, 063 605 318

NEKRETNINE
GRUŽANKE

LOLE RIBARA 10 - 034 300 057

MARML
tende

www.marmil.rs
 Tende, Venecijane, Trakaste zavese,
 Rolo zavese, AI i PVC roletne,
 Suncobrani, Garažna vrata,
 Harmonika vrata, Kamionske cirade,
 Digitalna štampa
 Vladimira Rolovića 20
 34000 Kragujevac
 Tel.: 034/370-605, 340-954

DAM
d.o.o.

Kolor C1
 Jovana Ristića 111
 034 330 432
 Kolor C2
 Kneza Mihaila 56
 034 300 191
 Kolor C3
 Vladimira Rolovića 14
 034 340 301
 Besplatan prevoz za veće porudžbine
 Radimo i nedeljom

...Prvi na skali 88.9 MHz...
RADIO 34
 Milos Stanković br.25 Kragujevac
 tel: +381 34 324 200 +381 34 335 099
 fax: +381 34 324 300
 e-mail: radio34kag@yahoo.com

На таласима 88, 9 MHz

Многи људи не знају шта мисле док не чују шта говоре
 Душан Радовић

KOP "Културно омладински репортер"
 На младима култура остаје

Пројекат суфинансира
mic
 Банкарско удружење српских банака

PRIZMA

www.prizma.co.rs • e-mail: prizma@prizma.co.rs

ПЕНЗИОНЕРИ ЈЕДИНСТВЕНА ПРИЛИКА!

Вашим потписом одмах
до апарате

12
1 ком.
18
2 ком.
24
3 ком.

рате

без учешћа и камате

Посетите наша продајна места
(са последњим пензионим чеком):

Крагујевац • (034) 330 200 • Кумановска 8

Београд • (011) 32 86 555 • угао Бранковог моста,
Поп Лукина 12

Нови Сад • (021) 66 10 718 • Шафарикова 9

Суботица • (024) 552 926 • Рудић 3

Ниш • (018) 255 770 • Светозара Марковића 1

0800 200 000 бесплатан
позив

или попуните купон и са **последњим
пензионим чеком** (извештајем о приспећу
пензије) пошаљите на адресу:
ПРИЗМА, Кумановска 8, 34000 Крагујевац

ПОДАЦИ О КОРИСНИКУ ПЕНЗИЈЕ

име и презиме
Број ЛК МУП

Адреса:

Место:

Телефон:

Модел апарате који купујете

+300 динара
поштарина
(по поруџбини)
укупно у кредит

Својеручни потпис

Након пријема купона доставићемо

Вам **POST EXPRESS** -ом
робу и уговор на потпис

Упозорење цењеним купцима: наше производе
можете купити искључиво на начин наведен у
нашим рекламним порукама и у боље снабдевеним
аптекама, **НИКАКО** од наводних (лажних)
овлашћених Призминих дистрибутера на терену.

Дигитални апарати за мерење крвног притиска

omron M1 Plus

(на надлактицу) полуаутоматски

4800 дин.
(цена са порезом)

omron M3i

(на надлактицу) аутоматски

660 дин.
(цена са порезом)

omron M6 Comfort

(на надлактицу) аутоматски

9000 дин.
(цена са порезом)

omron R3i Plus

(на чланку руке) аутоматски

660 дин.
(цена са порезом)

omron R6

(на чланку руке) аутоматски

9000 дин.
(цена са порезом)

omron R7

(на чланку руке) аутоматски

12000 дин.
(цена са порезом)

omron BF400

дигитална вага

6300 дин.
(цена са порезом)

omron E4

електро-
масажер

8100 дин.
(цена са порезом)

omron FlexTemp

дигитални термометар

800 дин.
(цена са порезом)

omron i-Temp Mini

дигитални термометар

1000 дин.
(цена са порезом)

omron i-Temp

дигитални термометар

omron GentleTemp

дигитални термометар

3600 дин.
(цена са порезом)

Micro Sonic

ултразвучни инхалатор

7200 дин.
(цена са порезом)

НОВО

omron C28

компресорски инхалатор

7200 дин.
(цена са порезом)

НОВО

ПОСЕБНА ПОНУДА!

Ваш нови апарат за одређивање
концентрације шећера у крви

Трака сама усисава
потребну количину крви

биосензорска технологија
малих димензија, лак за употребу
у комплету са 10 трака, 10 ланцета
и аутоланцетом

Able Spacer

комора за аеросолну
терапију

1500 дин.
(цена са порезом)

НОВО

Air Zone

индикатор максималног
протока ваздуха

1500 дин.
(цена са порезом)

НОВО

Пре употребе: прочитајте упутство и консултујте лекара! • Сервис обезбеђен • Гарантни рок од 3 до 5 година!

GlucoSure Plus!

(уз куповину тест трака)

За 10 сакупљених кодова -
једна кутија од 50 трака
потпуно бесплатно!